PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 194 (13.132)

Trst, nedelja, 4. septembra 1988

Potem ko se je vlada odločila za »vojaško rešitev«

Taranto in La Spezia nočeta ladje Karin-B

Kam bodo zaplule še druge štiri ladje, nihče ne ve
Naravovarstveniki so z vladnimi rešitvami nezadovoljni

RIM — Italijanske naravovarstvene organizacije nasprotujejo sklepu, da bi zahodnonemška ladja Karin-B z italijanskimi industrijskimi odpadki zaplula v neko italijansko vojaško pristanišče. Naravovarstvenike moti, da je vlada poverila to kočljivo nalogo vojski. Odgovorni za okolje pri DP Fabio Alberti pa je ironično ugotovil, kako je v gverilski vojni odpadkov na bojišče stopila vojska, ki ima navsezadnje precej izkušenj, saj je dala z bojnimi strupi precejšen zagon sodobni kemiji.

Bolj kot tako ironiziranje pa lahko vsakogar spreletava srh ob številkah naravovarstvenikov, in sicer, da italijanska industrija letno proizvede 8 milijonov ton odpadkov, od teh pa je znana usoda le za kakih 800 ton. Kam bodo sedaj izginile vse tone, ko pa je vlada prepovedala tak »izvoz« v države, ki niso članice Evropske skupnosti in OECD? Zaplet s sirsko ladjo Zanoobia v genovskem pristanišču zgovorno priča, da vprašanja uničevanja industrijskih odpadkov ne bodo rešili preko noči. Če niso še uničili odpadkov z Zanoobie, kako bodo uničili neprimerno večje količine, ki jih dnevno proizvaja italijanska industrija?

Medtem pa so se že oglasili prvi občinski sveti mest, kamor bi lahko zaplula Karin-B. Ladje nočejo ne v La Spezii in ne v Tarantu. Vladi preostajata le še La Maddalena na Sardiniji in Augusta na Siciliji. Bržkone pa se bodo tudi tu ljudje uprli prihodu Karin-B.

Zahodnonemška ladja pa ni edina, ki pluje z italijanskimi industrijskimi odpadki. Tu je še ladja Deep Sea Carrier, ki je iz Nigerie že zaplula v evropske vode. Iz Nigerije ji sledi še ena ladja, pri Bejrutu pa bodo kmalu natovorili še dve ladji z italijanskimi industrijskimi odpadki, ki so jih na skrivaj uskladiščili v Libanonu.

Vprašanje skladiščenja in čiščenja odpadkov postaja tako vsedržavno vprašanje, ki ga je treba čimprej rešiti z globalno strategijo in ne s kratkoročnimi mašili. Cena tega reševanja bo visoka, zato bi bilo nedopustno, da bi ljudem prikrivali rešitve in jih postavili pred izvršena dejstva.

Začetek priprav na februarski kongres komunistične partije

Z intervjujem za Unità Occhetto odprl debato

KPI hoče biti sestavni del evropske levice - Podpora politiki Gorbačova - Vprašanje dialoga med PSI in katoliškimi integralisti

RIM — Achille Occhetto je včeraj na dokaj nenavaden način odprl predkongresni dialog v partiji.

Njegov intervju partijskemu glasilu »l'Unità« je namreč iztočnica, od koder bodo štartale vse procedure, ki se bodo zaključile s sestavo kongresnih dokumentov. Te bodo potem predstavili partijskim organom in končno kongresu, ki bi moral biti konec februarja v Rimu.

Occhettov intervju partijskemu glasilu je torej temeljni kamen, na katerem bo treba zgraditi kongresno tribuno. Je v bistvu poziv članom in simpatizerjem partije, naj se oglasijo s sugestijami, idejami in napotki za sestavo dokumenta, ki ga bodo potem odobrili na kongresu. Partija skuša na ta način obuditi interes svojih članov za aktivno politično življenje: Occhetto je namreč mnenja, da bi sodelovanje baze pri sestavi kongresnih dokumentov lahko predramilo nekoliko zaspane partijske vrste. V preteklosti je namreč baza razpravljala o partijskih dokumentih le v drugi fazi, potem ko je dokumente izdelalo vodstvo. To pa so nekateri imeli za vsiljevanje »od zgoraj«. Tudi zato, ker - čeprav v partiji uradno ni organiziranih struj - so se na kongresih vedno pojavila vprašanja sorodnosti, pripadnosti nekaterim skupinam, skratka pripadnost neuradnim strujam.

Pa vrnimo se k intervjuju. Occhetto v njem obravnava vse teme partijske strategije, od zunanje politike do odnosov z družbo, z množičnimi gibanji in z drugimi strankami. KPI hoče biti sestavni del evropske levice, gleda s simpatijo na politiko Gorbačova ter na vzpon demokratske stranke v ZDA, si prizadeva za politično alternativo na podlagi programov. Zato je pripravljena na konfrontacijo pa tudi na spopad. Occhetto zatem pravi, da ga dialog socialistov s »Comunione e liberazione« ne škandalizira, saj je partija vedno bila proti getiziranju kulturnih komponent, pa naj bodo katoliške, laične ali komunistične. Zato ga lahko samo veseli, da so se tega končno zavedeli tudi socialisti. Srečanje v Riminiju na vsak način odpira vprašanje premostitve enotnosti katoličanov. Ob koncu pa Occhetto poziva komuniste, naj strnejo vrste. KPI je kot stranka, kot politična sila, potrebna italijanski družbi. Ošibitev partije pa v sedanjem trenutku Italijo drago stane.

G. R.

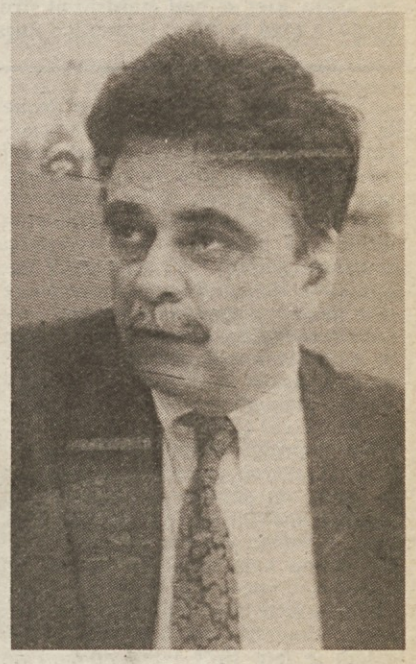

Achille Occhetto

Včeraj ugasnilo še zadnje žarišče upora na Poljskem

Lech Walesa prepričal rudarje Na vrsti pogovori z oblastmi

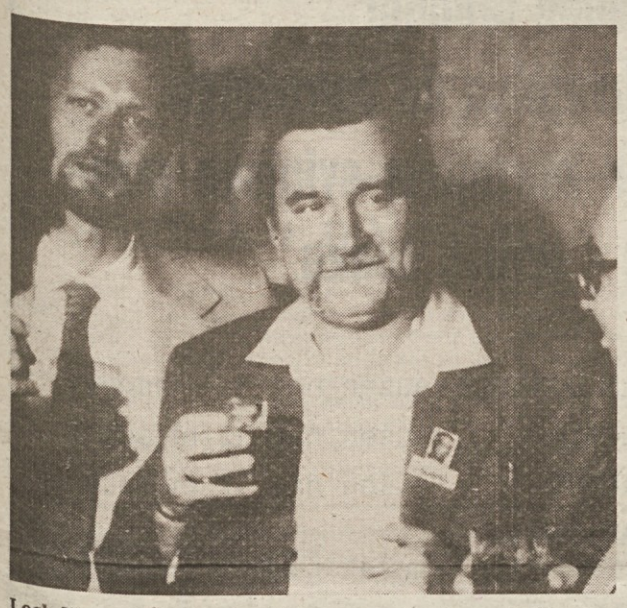

Lech Walesa je bil zadovoljen po pogovorih z rudarji v Jastrzebiu. Sedaj pa ga čakajo še pogovori z oblastmi (AP)

VARŠAVA — Po 19 dneh je ugasnilo še zadnje žarišče avgustovskega delavskega upora na Poljskem. Lechu Walesi je uspelo, da je v Jastrzebiu prepričal najbolj trdovratne rudarje, da je zanje ta trenutek boljše, če se odpovejo radikalnim akcijam in se zadovoljijo z obljubami vodstva, da zaradi stavke rudarji ne bodo trpeli disciplinskih posledic, ter z upanjem, da bo voditelju Solidarnosti Lechu Walesi v pogovorih z oblastmi uspelo doseči to, česar niso dosegli s stavkami.

Brez dvoma se je položaj Walese po pogovorih z notranjim ministrom Kiszczakom in še posebej po uspešnem pregovarjanju jastrzebijskih rudarjev precej okrepil, najbrž pa je narasel tudi njegov ugled pri poljskih oblasteh, ki ga po sedmih letih ponovno jemljejo v poštev kot možnega uradnega sogovornika pri reševanju nakopičenih problemov na Poljskem. Toda za proslavljanje zmage je najbrž še prezgodaj.

Pot do večjih sprememb bo še dolga in skrajno zapletena. Prav to pot pa mora prehoditi Walesa na pogovorih z oblastmi, kjer bo v igri legalizacija Solidarnosti in prehod v pluralistično družbo. Pri tem pa je zanesljiva vsaj ena stvar: tako Lechu Walesi in z njim sindikatu Solidarnost kot poljskim oblastem pa je jasno, da Poljsko iz dolgotrajne družbene in gospodarske krize lahko pripelje le dogovarjanje in kompromis med oblastmi in delavstvom. Kadar gre za kompromise, pa morata biti obe strani pripravljeni na popuščanje. Toda ob vsej pripravljenosti na obeh straneh je najbrž tudi res, da poljsko delavstvo ne sme pričakovati več, kot je v danih razmerah na Poljskem mogoče doseči.

Ob obletnici padca fašizma na Primorskem

Stanovnik na Goriškem

GORICA — Predsednik predsedstva SRS Janez Stanovnik, ki se te dni mudi na obisku v novogoriški občini, se je včeraj dopoldne ob obletnici padca fašizma na Primorskem udeležil tovariškega srečanja borcev 30. divizije, ki je potekalo na Humu. Množičnega srečanja nekdanjih borcev so se udeležili tudi pripadniki garibaldinskih enot in predstavniki VZPI-ANPI. Delegacija ANPI je imela s predsednikom Stanovnikom tudi pogovor.

Zelena luč za Poslednjo Kristusovo skušnjavo

BENETKE — *Beneško sodstvo je dalo zeleno luč projekciji Scorseseje-vega filma* ***Poslednja Kristusova skušnjava****, saj je namestnica beneškega državnega pravdnika Rita Ugolini vso zadevo arhivirala. Sklep sodstva so na beneškem festivalu pozdravili z vidnim olajšanjem. Kljub temu pa je marsikoga motilo, da je moralo sodstvo določiti, ali so Italijani dovolj odrasli, da lahko gledajo ta film. Sindikat filmskih kritikov pa je najodločneje obsodil gonjo, pravi »lov na čarovnice«, ki so ga razni integralistični krogi sprožili proti Scorseseje-vemu filmu in beneškemu festivalu, ne da bi ga videli.*

Integralistični krogi pa ne mirujejo, saj so napovedali protestne manifestacije, ki bodo dosegle svoj višek 7. septembra, ko bodo v Benetkah predvajali ta film. Direktorja festivala Guglielma Biraghija ti izrazi nestrpnosti ne skrbijo. Svetovalec bienala Gian Luigi Rondi pa je navedel, da bo morala sedaj dati oceno filma italijanska škofovska komisija.

Na sliki (telefoto AP)**: sodniki, ki jih Poslednja Kristusova skušnjava ni motila**

Strupen oblak v ZDA: 20.000 evakuiranih

LOS ANGELES — Oblasti so v Los Angelesu evakuirale 20 tisoč ljudi, potem ko je nad mestom šest ur lebdel rdeče-oranžni strupeni oblak. V neki tovarni je iz še nepojasnjenih vzrokov počilo 12 sodov po 200 litrov neke klorove spojine. Izselitev je potekala brez panike, saj je do nesreče prišlo ponoči, tako da so lahko policisti po določenem vrstem redu zbujali posamezne družine in jim določili kraj začasnega bivališča. Nekaj zapletov je povzročil le ojačen promet, sedem oseb pa so sprejeli v bolnišnico zaradi znakov zastrupitve.

KMETIJSKI DNEVI 1988 *v BOLJUNCU*
od 9. do 12. septembra

Pred 6 leti umorili prefekta Dalla Chieso

Na kraju, kjer so pod mafijskimi streli padli palermski prefekt Dalla Chiesa, njegova žena in agent Domenico Russo, so oblasti včeraj položile vence (AP)

Po zadnjem sporočilu odbora za varstvo človekovih pravic

Predsedstvo SR Slovenije zavrača očitke v zvezi s svojim delom

LJUBLJANA — Predsedstvo SR Slovenije je v petek na svoji seji obravnavalo zadnje sporočilo odbora za varstvo človekovih pravic, ki predsedstvu SRS očita, da med procesom proti Borštnerju, Tasiću, Janši in Zavrlu ni uporabilo svojih ustavnih pravic in zato odbor predlaga, da skupščina SRS razpravlja o ustavnosti in zakonitosti vojaškega povelja, zaradi katerega je bila četverica obsojena.

Take očitke je predsedstvo odločno zavrnilo in v svojem tiskovnem sporočilu tudi trdi, da je od vsega začetka z vso politično odgovornostjo spremljalo postopek proti Borštnerju in ostalim pred vojaškim sodiščem v Ljubljani. Predsedstvo je s polnim razumevanjem sprejelo zaskrbljenost ljudi glede spoštovanja zakonitosti v tem kazenskem postopku. Upoštevalo je tudi pobude posameznikov, skupin in med njimi tudi odbora za varstvo človekovih pravic. Med samim kazenskim postopkom se je večkrat tudi obrnilo na predsedstvo SFRJ in od njega zahtevalo, da kot najvišji organ vodstva in poveljevanja vojaškim silam zagotovi dosledno spoštovanje zakonitosti v vojaškem postopku.

Nadalje v tiskovnem sporočilu predsedstvo SRS navaja, da je na svoji seji 14. julija, ko je ocenjevalo varnostno-politične razmere v Sloveniji, sklenilo, da je treba po končanem procesu pripraviti podrobno pravno in politično analizo, ki naj bi odgovorila na vprašanje o zakonitosti postopka z vidika pravic obtoženih, in pojasnila vse okoliščine, v katerih je do procesa prišlo. Po mnenju predsedstva odbor za varstvo človekovih pravic napačno interpretira odgovor, s katerim je predsedstvo SRS zavrnilo njegovo zahtevo, da takoj preveri ustavnost in zakonitost vojaškega dokumenta, zaradi katerega je prišlo do kazenskega postopka. V svojem sporočilu predsedstvo trdi, da se v odgovoru odboru ni proglasilo za nepristojno, da odgovori na to vprašanje, temveč je ugotovilo, da za zagotavljanje in ocenjevanje ustavnosti in zakonitosti dokumenta ni neposredno odgovorno. Predsedstvo SRS bo v sodelovanju s predsedstvom SFRJ skušalo vključiti te odgovore v celovito politično analizo, svoja stališča in ocene, ki bodo vsebovale vse pomembne okoliščine, v katerih je potekal proces, pa bo še naprej sporočalo delegatom slovenske skupščine in javnosti.

Sporočilo predsedstva SRS govori tudi o tem, da si mora v sedanjem trenutku, ko so splošne gospodarske in politične razmere skrajno zaostrene, vsak prevzeti odgovornost za svoja dejanja, s katerimi se vključuje v javno politično življenje. Odbor pa s svojimi zahtevami sili predsedstvo in skupščino SRS v konflikt, ki ne bi koristil uveljavljanju interesov Slovenije v okviru SFRJ, niti ne bi koristil interesom obtožencev. Zato predsedstvo SRS ne more sprejeti vsiljevanja ocen in zahtev odbora delegatom skupščine SRS in samemu predsedstvu, ker to ni v skladu z odločenostjo predsedstva SRS za uveljavljanje demokratičnih smeri družbenega razvoja, za kar se je zavzela tudi konferenca ZKS, zaključuje svoje sporočilo predsedstvo SR Slovenije.

Ugledno strokovno mnenje sodnika zveznega sodišča

Sojenje pred vojaškim sodiščem bi moralo potekati v slovenščini

LJUBLJANA — Kljub temu da ne bi bilo sojenje civilistom pred vojaškim sodiščem v Ljubljani nič manj problematično, kot je bilo, če bi potekalo v slovenskem in ne srbohrvaškem jeziku, pa prav zanikanje slovenščine pred jugoslovanskim vojaškim sodiščem najbolj buri duhove. V zadnji številki Nedeljskega dnevnika se je z daljšim prispevkom oglasil sodnik zveznega sodišča Dr. Rafael Cijan in nedvoumno pokazal, da bi sojenje pred vojaškim sodiščem v Ljubljani moralo potekati v slovenskem jeziku.

Dr. Rafael Cijan je analiziral predpise, ki pravno urejajo rabo jezikov pred vojaškimi sodišči v Jugoslaviji in prišel do sklepa: »Prvostopenjska vojaška sodišča so bila do leta 1977 pravno dolžna voditi postopek v jeziku naroda tiste republike, na katere ozemlju so imela svoj sedež. Ta njihova obveznost je obveljala tudi potem, ko je bil sprejet zakon o vojaških sodiščih iz leta 1977, velja pa tudi še danes. Ta njihova obveznost je izhajala in še izhaja iz zveznih predpisov, kajti vojaška sodišča so zvezni organi neglede na to, na čigavem ozemlju imajo svoj sedež.«

Dr. Cijan našteva, kateri zakoni so urejali rabo jezikov pred vojaškimi sodišči vse od leta 1945 do danes. Zakona o urejanju in pristojnosti vojaških sodišč v Jugoslovanski ljudski armadi iz let 1945 in 1946 nista zajemala odredb o tem, v kakšnem jeziku bo potekal postopek. A z ustavo Federativne ljudske republike Jugoslavije iz leta 1946 je bilo določeno, da postopek pred sodišči poteka v jezikih republik, avtonomnih pokrajin in avtonomnih oblasti. Isto odredbo je v celoti prevzel tudi zakon o ureditvi ljudskih sodišč, ki je bil sprejet 1946. leta. Naslednje leto pa je bil sprejet zakon o vojaških sodiščih, s katerim je bilo določeno, da bo glede načel postopka in sojenja treba uporabljati predpise, ki veljajo za redna sodišča.

1953. leta je bil sprejet nov zakonik o kazenskem postopku, po katerem je tudi po sprejetju novega ustavnega zakona isto leto postopek pred sodišči potekal v jezikih republik, avtonomnih pokrajin in avtonomnih oblasti, ker so za to pomembni deli ustave FLRJ iz leta 1946 še nadalje veljali vse do sprejetja ustave 1963. leta. Tudi zakon o vojaških sodiščih iz 1954. leta je predvideval, da bodo v kazenskem postopku pred vojaškimi sodišči veljale odredbe zakonika o kazenskem postopku iz 1953. leta.

1963. leta je bila sprejeta nova ustava. Zajemala je dve bistveni načeli. Po prvem so vsi jeziki jugoslovanskih narodov in njihove pisave enakopravni, česar se morajo držati organi federacije pri službenem dogovarjanju. Po drugem pa ustava izrecno našteva jezike jugoslovanskih narodov: srbohrvaški oziroma hrvaškosrbski, slovenski in makedonski. Ti so v pravni uporabi tako enakopravno v federaciji kakor tudi uradno v republikah, kjer živi narod, za katerega gre. Tudi v tem času obsegajo zakoni o vojaških sodiščih, ki so veljali napotilne norme o izvajanju določil zakona o kazenskem postopku. 1970. leta je bil zakon o kazenskem postopku dopolnjen tako, da je bilo izrecno predpisano, da »kazenski postopek poteka v jezikih narodov in narodnosti Jugoslavije v skladu z ustavo oziroma pokrajinskim ustavnim zakonom ali drugim predpisom.«

Ustava iz leta 1974 izrecno odreja enakopravnost jezikov in pisav narodov in narodnosti Jugoslavije v oboroženih silah SFRJ. V skladu z zvezno ustavo so republiške ustave določile uradne jezike v republikah. V Sloveniji je to slovenščina.

1977. leta pa je bil sprejet zakon o vojaških sodiščih, s katerim je prvič izrecno določeno, da »postopek pred vojaškimi sodišči poteka v enem od jezikov in pisav jugoslovanskih narodov«. Isto leto je bil sprejet tudi nov zakon o kazenskem postopku, po katerem »kazenski postopek poteka v jeziku, ki je v uradni rabi na sodišču«, »uradni jezik na sodišču je jezik naroda, jezik, ki je v uradni rabi na ozemlju, na katerem deluje sodišče.« Tako po zvezni ustavi in zveznih zakonikih. Po sodniku zveznega sodišča dr. Rafaelu Cijanu je povsem jasno, da bi sojenje v Ljubljani moralo potekati v slovenskem jeziku.

V isti številki Nedeljskega dnevnika pa povsem nasprotno mnenje zagovarja generalmajor Vojislav Šušnjar, predsednik vrhovnega vojaškega sodišča v Beogradu. Pravi, da je vodenje procesa v slovenščini možno le, če predsednik sveta in sodni senat odlično razumejo slovenski jezik in njegovo pravno terminologijo. V vojaških sodiščih v Jugoslaviji pa sta samo dva slovenska sodnika in tako vojaška sodišča ne morejo voditi postopka in sprejemati sklepov v slovenskem jeziku. Po mnenju predsednika vrhovnega vojaškega sodišča v Beogradu je bilo s sojenjem četverici v Ljubljani v srbohrvaščini vse po zakonih, saj so obtoženi imeli na voljo prevajalca.

D. V.

Letošnja huda suša bo porazno vplivala na kmetijsko gospodarstvo v Jugoslaviji

LJUBLJANA — V vsej Jugoslaviji, posebej še v Sloveniji, je vsesplošna gospodarska stihija povzročila, da je za ljudi s povprečnimi dohodki postala hrana dokaj draga. Da pa je ob hudem lahko še hujše, je potrdila letošnja dolgotrajna suša, ki bo že tako zasoljene prehrambene proizvode še podražila.

V Sloveniji ugotavljajo, da gre pri letošnji katastrofalni suši že za elementarno nesrečo, v kateri je na grobo škoda ocenjena na okoli 400 milijard dinarjev, v nekaterih občinah pa bo dosegla celo deset do dvajset odstotkov družbenega proizvoda lanskega leta. Pridelek koruze bo manjši za 35 do 40 odstotkov, sladkorja bo manj vsaj za 30 odstotkov, krompirja za 26, travinja za 31, sadja in grozdja za 20, hmelja za 26, povrtnin kar za 64 in strniščnih posevkov celo za 90 odstotkov.

Zaradi posledic katastrofalne suše bo izpad dohodka v kmetijstvu precejšen, s tem pa se bo še poslabšal že tako izjemno težak položaj kmetov. Še manj bo naložb v kmetijstvu, čeprav bi jih potrebovali kot vodo v sušnih dneh, razvoj bo šel še bolj po polžje. Seveda se bodo posledice že prav kmalu pokazale v živilskopredelovalni industriji, ki je posebej močna prav v Sloveniji, zato bo to udarec za celotno slovensko gospodarstvo. Ker so najbolj prizadete krmne rastline kot koruza, travinje, krompir in strniščni posevki, bo zmanjkalo hrane za živino, črno se torej piše živinoreji in tudi tu je vodilna (in je v preteklosti naredila precejšen napredek) spet Slovenija. Manjkajočih sto tisoč ton koruze za krmljenje in dobra tretjina sena bo težko nadomestiti.

A samo tarnati in jadikovati, kako je hudo in bo še huje, v Sloveniji ne mislijo. Relativno hitro so se zganili, z akcijo hitrih ukrepov (bomo videli, kako bodo učinkovali) je začel tudi republiški izvršni svet. Sprejel je predloge in sklepe, na osnovi katerih je treba takoj zagotoviti potrebne količine reprodukcijskih materialov. Ocenjujejo krmno bilanco v živinoreji in možnosti za pokrivanje izpada, pripravljajo predlog nujnega uvoza krme in oprostitve uvoznih dajatev; zagotoviti kanijo finančno pomoč za nakup, iz republiških rezerv so sprostili določene količine krme za prvo silo.

Ko gre za denar, so se že dogovorili, da lahko v najbolj ogroženih občinah računajo na sredstva, ki jih v Sloveniji namensko zbirajo za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Ta denar in tistega iz vseh ostalih virov morajo porabiti strogo namensko, torej tam, kjer bodo učinki najboljši, predvsem pa zagotoviti ohranitev osnovne črede živine. Pri tem je treba misliti še na tiste kraje, ki jih je spomladi prizadela pozeba. Bilo je menda kar za 100 milijard dinarjev škode, najhuje pa sta bili prizadeti tolminska in šentjurska občina.

Pa še nekaj. Povsod tam, kjer so v preteklosti mislili z odprto glavo in za prihodnost ter zgradili namakalne sisteme, so dokaj uspešno krotili sušo. Na pridelku se to zdaj občutno pozna. Drugače pa je tam, kjer so delo opravili le na pol, ali pa v to smer še sploh niso zakoračili. Tak primer je Vipavska dolina, ki so jo dolga leta imenovali »bodoči zelenjavni vrt Ljubljane«. Zaradi pomanjkanja denarja, pa morda tudi volje, so namakalne sisteme le na pol dokončali, letos pa jim je suša pokazala in dokazala, kakšen vrt bi lahko bili, če bi ne omagali na polovici. Strnišča so hud opomin.

(bl)

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

Pršut «SAN DANIELE»	sušen nad	12 mesecev
Pršut «PARMA»	sušen nad	12 mesecev
Pršut «SAURIS»	sušen nad	12 mesecev
Pršut «NAZIONALE» Parma	sušen nad	9 mesecev
Pršut «MEC»	sušen nad	7 mesecev
Pršut v kosih		

pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam

DUKE grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.:820334-5-6 Telex: 460237
avtobus: 23 - 40 - 41
PROSTORNO PARKIRIŠČE

ODPRTO VSAK DAN - TUDI OB PONEDELJKIH
od 9. do 13. in od 15. do 19.

Včeraj slovo od žrtev tragedije v Ramsteinu

RAMSTEIN — V cerkvi sv. Nikolaja v Ramsteinu je bila včeraj skupna pogrebna svečanost za 51 žrtvami katastrofe, ki so jo povzročili piloti italijanske letalske akrobatske skupine Frecce tricolori prejšnjo nedeljo na mitingu v Ramsteinu.

Poleg sorodnikov umrlih so bili na pogrebni svečanosti med drugimi prisotni tudi predsednik ZRN Weizsäcker, obrambna ministra ZRN in Italije Scholz in Zanone, predsednik senata Spadolini in komandant vrhovnega štaba italijanskega vojnega letalstva general Pisano.

Shod nealbancev v Smederevu BiH pa takih manifestacij noče

SMEDEREVO, SARAJEVO — V Smederevu je bil včeraj shod Srbov in Črnogorcev s Kosova, ki se ga je iz solidarnosti udeležilo več desettisočev ljudi iz tega srbskega mesta in okoliških krajev. Kot običajno na takih shodih, so vsi govorniki poudarili zahtevo po spremembi srbske in jugoslovanske ustave, tako da bi vrnili Srbiji suverenost na Kosovu, »ker Srbija ne sme biti razkosana na tri države«. Prav tako niso skoparili z obsodbami na račun tistih voditeljev, ki nasprotujejo takim načrtom. Še bolj zgovorna so bila gesla, ki so jih skandirali: Ena ustava, Vojvodina Srbija, Gremo na Kosovo, Nočemo meja, Hočemo orožje, Vojsko na Kosovo, En jezik, ena zastava...

Medtem pa je predsedstvo SZDL Bosne in Hercegovine zavrnilo zahtevo odbora Srbov in Črnogorcev s Kosova, da bi imeli svoj shod v Jajcu, ker kategorično nasprotuje zbiranju ljudi po nacionalnem ključu. Še več, predsedstvo SZDL BiH zahteva, naj se praksa podobnih shodov izven inštitucij političnega sistema prekine. Socialistična zveza BiH je obenem poudarila, da morajo sredstva javnega obveščanja krepiti bratstvo, enotnost in medsebojno zaupanje z objektivnim pisanjem o dogodkih na Kosovu in v zvezi s tem vprašanjem, obenem se morajo ograditi od vsakega pisanja, ki še bolj razvnema strasti. Predsedstvo je še napovedalo neposredne stike z zvezno, srbsko in kosovsko SZDL.

V sredo pričetek letošnje Vilenice

September. Za naš obmejni pas pomeni ta mesec tudi srečanje z Vilenico, enim izmed petih ali šestih največjih kulturnih dogodkov Primorske. Pa ne samo Primorske, temveč širšega slovenskega in srednjeevropskega prostora. Mednarodna literarna nagrada, ki je dobila ime po lepi kraški jami pri Lipici, združuje intelektualce in pisatelje širokega zemljepisa, ki se bodo letos že tretjič zapored zbrali v znamenju odprte misli tistega duhovnega prostora, ki je v prejšnjih časih odmeval z neverjetnim umetniškim nabojem. Upati je, da se bo nekaj te povednosti preselilo v nastopajočem tednu tudi k nam. Sodeč po sporedu, ki ga je pripravilo Društvo slovenskih pisateljev, skoraj ne gre podvomiti v to.

Letošnja Vilenica se bo začela v sredo v Ljubljani, ko bodo predstavili celoten program in publikacijo, ki bo izšla ob tej priložnosti. Drugi dan (četrtek) bo postregel z raznovrstnim dogajanjem. Najprej bo zjutraj (ob 9. uri) v Cankarjevem domu disput na temo Diaspora kot izziv. Uvodni referat z naslovom Četrta učna ura bo imel nobelovec Czeslaw Milosz. Sledila bo izvolitev mednarodne žirije kritikov in publicistov za priznanje Kristal Vilenice 88 za najboljši literarni prispevek v prej objavljeni publikaciji. V popoldanskih urah se bo nadaljevala razprava o diaspori, nato bo sprejem pri predsednici Skupščine mesta Ljubljana Nuši Kerševan, zvečer pa srednjeevropski literarni večer.

V petek se bodo udeleženci preselili na Primorsko. V Lokvi pri Lipici bo ob 11. uri tiskovna konferenca in predstavitev nagrajenca Vilenice 88, popoldan pa bo v tržaškem gledališču Verdi (ob 18.30) drugi srednjeevropski literarni večer. Ob 20. uri se bodo pisatelji, kritiki in esejisti preselili v Dolino, kjer jim bo župan Edvin Švab priredil sprejem.

In še sobota, ko se bo prireditev končala. Ob 11. uri bodo v Štanjelu srednjeevropska literarna matineja, koncert Wiener Bach tria, predstavitev slovenskega prevoda knjige lanskoletnega nagrajenca Petra Handkeja Ponovitev, podelili pa bodo tudi Kristal Vilenice. Zvečer se bo dogajanje preneslo v samo Vilenico. Tu bodo ob 19. uri odprli razstavo del Marka Pogačnika, ob 20. uri pa bo svečana podelitev nagrade Vilenica 88. (mč)

Prireja ga zveza občinskih društev upokojencev

V soboto se prične v Sežani teden starejših občanov

SEŽANA — Tradicionalni teden starejših občanov v sežanski občini, ki bo letos potekal pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta in socialistične zveze, organizira Zveza društev upokojencev sežanske občine od 10. do 17. septembra. V tem času se bo v vseh petih društvih upokojencev, ki delujejo v sežanski občini in združujejo preko 2.500 upokojencev, odvijal bogat program prireditev.

Priprave na izvedbo tedna potekajo že intenzivno. V tednu pred uradno otvoritvijo, ki bo v soboto, 10. septembra ob 17. uri v Hrpeljah, bodo na Kozinskem potekala tekmovanja v balinanju moških in ženskih ekip. Svečana otvoritev tedna starejših občanov bo združena z otvoritvijo novega doma v Hrpeljah, razvitjem praporja domačega društva in otvoritvijo kulinarične razstave. Kot nam je povedal Karel Resinovič, tajnik društva upokojencev Hrpelje Kozina, so pričeli z izgradnjo svojih prostorov že pred dvemi leti. Investitor omenjenega objekta, ki meri 108 kvadratnih metrov, je Kraški zidar Sežana, dela pa je financirala tudi Stanovanjska skupnost sežanske občine. Upokojenci so opravili mnogo ur prostovoljnega dela in vložili 110 milijonov dinarjev. Na Brkinskem je preko 700 upokojencev, v društvo pa jih je vključenih 449 iz 13-ih krajevnih skupnosti brkinskega območja. V okviru društva upokojencev delujejo tudi prizadevni balinarji. Urejenemu balinišču, kiosku s pijačo se bo tako pridružil še dom, ki pomeni pomembno pridobitev na Kozinskem.

Predstavniki društva upokojencev Divača bodo v tednu starejših občanov obiskali najstarejše člane društva v Vremah in Divači ter jih obdarilo s skromnimi darilci, balinarji in balinarke pa se pripravljajo na balinarski turnir. Komenski upokojenci bodo tudi obiskali svoje člane, starejše od 80 let, pripravili izlet v Hišo cvetja v Beograd in pripravili strelsko tekmovanje s komenskimi lovci. Senožeški upokojenci se bodo odpravili na izlet v Štanjel, kjer si bodo ogledali grad in Spacalovo galerijo, sodelovali bodo na balinarskem tekmovanju, obiskali svoje člane in pripravili širši sestanek, na katerem bodo spregovorili o svojem delu in bodočih nalogah.

Sežansko društvo upokojencev, ki ga vodi predsednik Franc Rodica in ki šteje preko 1.500 članov, je pripravilo bogat spored športnih tekmovanj, na katera je povabilo tudi športnike onstran naše meje in mladino. Tako se bodo prizadevne balinarke, ki delujejo v okviru aktiva žena pri sežanskem društvu upokojencev, pomerile z balinarkami iz Povirja, Križa, Štorij, Hrpelj-Kozine in Velikega Repna. Na strelišču sežanskega društva upokojencev bo potekalo tekmovanje v streljanju, ki se ga bodo udeležile tudi mladinske ekipe. V dopoldanskih urah 17. septembra bo trim kolesarjenje v Sežani. Šahisti se bodo pomerili z mladinci in ekipo JLA ter zamejci iz športnega kluba Polet z Opčin. Po nekaterih vaseh, kot na primer v Štanjelu, Dutovljah in Povirju, bodo sledila srečanja upokojencev s pikniki.

Teden starejših občanov se bo zaključil v soboto, 17. septembra, ob 17. uri pred klubom društva upokojencev v Sežani. V bogatem kulturnem programu bodo sodelovali učenci sežanske osnovne in glasbene šole, pevski zbori in recitatorji. Najboljšim športnikom bodo podelili nagrade in diplome. Kot vedno bodo tudi letos pred domom upokojencev poskrbeli za pijačo in jedačo, manjkalo pa ne bo tudi dobre glasbe za prijetno razvedrilo, ples in zabavo.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

■ **ČEDAD — V čedajski cerkvi** sv. Frančiška, sedaj spremenjeni v kulturno dvorano, so včeraj odprli lepo razstavo z naslovom »Umetniki in obrtni mojstri 20. stoletja v Čedadu«. Sponzorja sta Ljudska banka v Čedadu in Deželno odborništvo za obrt.

Na razstavi so dela 18 likovnih umetnikov in 23 obrtnih mojstrov. Odprta bodo 18. septembra.

Napori za ovrednotenje goratih predelov

VIDEM — Ovrednotiti zasebno lastnino v hribih in prispevati k gospodarski rasti goratega področja. To je cilj zveze konzorcijev zasebnih lastnikov, ki je nastala pred kratkim in združuje trenutno 5 konzorcijev s približno 500 člani, že prihodnje leto pa naj bi združevala 13 konzorcijev z nad 1.500 člani.

Načrte nove organizacije je predstavili včeraj zjutraj v Vidmu predsednik novoustanovljene zveze Giovanni Minin, ki je poudaril, da je zveza nastala, da bi konkretno odgovorila na potrebe zasebnega lastništva v goratih področjih. Posestva so na goratih območjih največkrat majhna, opuščena zaradi emigracije in zaradi skromne donosnosti. Zveza zasebnih konzorcijev namerava zato nuditi članom tehnično pomoč ter usklajevati delo konzorcijev, ki so pristopili vanjo. V začetku bo zveza nudila članom predvsem sredstva, da bolje izkoristijo prispevke, ki jih je deželna uprava nakazala za pomoč goratim področjem. Zaradi organizacijskih problemov, je ugotovil Minin, so doslej javne strukture znale izkoristiti možnosti zakona veliko bolje kot zasebni lastniki. Cilj zveze pa je pomagati zasebnikom do teh prispevkov, da bi ovrednotili produktivne dejavnike ob upoštevanju donosnosti gozda in možnosti zaposlitve.

■ **LATISANA — Ob prisotnosti** predstavnikov deželnega kolturnega in političnega življenja so včeraj v Latisani odprli razstavo Zigainovih jedkanic. Razstava, ki so jo priredili v palači Molin-Vianello, bo odprta do 20. septembra.

Odprt bo do prihodnje nedelje

Široka ponudba na pordenonskem sejmu

PORDENON — Tovarna Iskra rotomatika iz Idrije že več let tesno sodeluje z Zanussijevim koncernom v Pordenonu. Iz Idrije dobavljajo motorje za ventilatorje hladilnikov in še druge strojčke. Predvsem zaradi tega se je idrijska tovarna pojavila na letošnjem sejmu v Pordenonu. Njeni izdelki so že prvi dan vzbudili zanimanje obiskovalcev. Še zlasti zaradi tega, ker so ob strojčkih tudi kekljarice, ki kažejo, kako se izdelujejo znane idrijske čipke. Tudi Idrijski muzej je dodal nekaj svojega, saj so tu razstavljeni predmeti, ki so svojčas služili rudarjem v znanem rudniku živega srebra. Da pa bi bilo tudi nekaj za tiste, ki si žele večernega razvedrila, je poskrbel HIT iz Nove Gorice, ki kaže kako je v Casinoju v Novi Gorici. To je seveda vzbudilo zanimanje številnih Furlanov, ki se vsak večer napotijo na dolgo pot do Nove Gorice.

Tudi paviljoni nekaterih drugih držav oziroma dežel vzbujajo pozornost širšega kroga obiskovalcev. Avstrijci iz Koroške, Štajerske in Salzburga ponujajo predvsem turistične lepote njihovih krajev. Precej prostora zajemajo razstavne mize, na katerih so razstavljeni ruski obrtni izdelki. Posebnost letošnjega sejma v Pordenonu pa so tudi izdelki nekaterih tovarn iz Argentine. To precej po zaslugi furlanskih izseljencev v tej prekomorski državi, ki so se tam uveljavili kot podjetniki.

Sicer pa si je na pordenonskem sejmu mogoče ogledati veliko drugih zanimivosti. Od prehrambenih, za katere so poskrbele furlanske kmetijske in druge zadruge, pa do pohištva, raznih strojev itd. Največ prostora, tako v paviljonih kot na prostem, pa je namenjenega razstavi kmetijskih strojev.

Na otvoritvi sejma, ki ga letos prirejajo že dvainštiridesetič, je predsednik Paolo Musolla povedal, da igra Pordenon pomembno vlogo v deželni gospodarski stvarnosti. V letu 1986 so namreč iz te pokrajine izvozili izdelkov v vrednosti 1.800 milijard lir. S tem so dokazali, da so ena gospodarsko najbolj dinamičnih območij v Italiji, če to seveda primerjamo s številom prebivalstva. Pordenonski sejem je pokazal svojo življenjskost, saj tu vsako leto prirejajo deset sejemskih prireditev. Še zlasti važno je to, da na teh sejmih razstavljajo predvsem stroje za obrtne delavnice in industrijo. V prihodnje nameravajo prirediti še nekaj specialnih sejmov, kakršnih doslej ni še v naši deželi. Pri vsem se je tudi Musolla dotaknil vprašanja koordinacije sejemskih prireditev v naši deželi.

Na otvoritvi sta govorila tudi minister za prevoze Giorgio Santuz in predsednik deželne vlade Adriano Biasutti. Medtem ko je minister Santuz govoril predvsem o prometnih zvezah, je Biasutti podčrtal mednarodno vlogo dežele, še zlasti v okviru dežel loka Alpe-Jadran. To vlogo je treba še bolj ovrednotiti. Biasutti je tudi dejal - to je sicer zagovarjal že med volilno kampanjo, da je treba posodobiti delo deželnih struktur, da morajo postati bolj prožne, da je treba staro birokratsko miselnost odpraviti.

Sejem bo odprt do prihodnje nedelje.

MARKO WALTRITSCH

Furlansko pohištvo v Milanu

VIDEM — Deželna ustanova za razvoj obrti ESA je dala precej podpore deželnim izdelovalcem pohištva, ki bodo sredi septembra v Milanu razstavljali svoje izdelke na tamkajšnjem mednarodnem salonu pohištva. Milanska pozornica je za vsakoga zelo zanimiva ne le kar se tiče italijanskega tržišča. Tudi ESA bo na sejmu prisotna s svojim paviljonom.

Na letošnjem milanskem sejmu bodo v show-roomu Italhome razstavljene tudi stolice, izdelki članov konzorcija Promosedia. Kot je znano je Furlanija največji italijanski izdelovalec in tudi izvoznik stolic. Na milanskem sejmu bodo razstavljeni izdelki nekaterih svetovno znanih arhitektov ter oblikovalcev. (MW)

42
FIERA DI PORDENONE
42. MEDNARODNI VZORČNI SEJEM
Pordenone
CRUP Cassa di Risparmio di Udine e Pordenone
OD 2. DO 11. SEPTEMBRA NA SEJMU V PORDENONU. NOVI PROIZVODI, NOVA TRŽIŠČA, NOVE ZAMISLI.
2. - 11. SEPTEMBER 1988
Urnik: ob delavnikih 16.00 - 23.00
sobota in praznik 9.00 - 23.00

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

58.

Rešilni avto si je spretno utiral pot med redkim prometom in zapeljal do močno razsvetljenega urgentnega oddelka bolnišnice pet minut potem, ko je odpeljal izpred hiše v ulici Surf. Ko se je veliki avto ustavil, je Es odprla oči in s kašljanjem spravila cev iz ust. Reševalec jo je hitro pogledal in ocenil njeno stanje. Odločil se je, da ji cevi ne bo več vstavljal v usta, razen če se je ne bi lotil nov krč. Morda želi kaj povedati, in to je pomembno. Bolje bo, če se bolnica umiri, tako bo vse skupaj manj boleče.

»Ron...«

»Tukaj sem, ljubica. Zdaj si v bolnišnici, kmalu bodo poskrbeli zate.«

»Ne vem... Ron...«

»Ja, ljubica?« Spet so mu po licih tekle solze.

»Za Tima gre... za to,... kar naju je vedno skrbelo... Kaj... se bo... zgodilo... s Timom... ko mene... ne bo več?... Ron?...«

»Tukaj sem, ljubica.«

»Pazi na... Tima... Stori tako,... kot je... prav... za... Tima... Ubogi Tim... Ubogi... Tim...«

To je bilo zadnje, kar je povedala. Medtem ko sta Ron in Tim brezciljno hodila pred vhodom v urgentni blok gor in dol, je osebje že odpeljalo nosila. Oba Melvilla sta gledala, kako so se bela vrata zaprla, potem pa so ju nežno, vendar odločno napotili v čakalnico. Kmalu je prišel nekdo in jima ponudil čaj in kekse, z nasmeškom pa je odklonil vsako informacijo.

Pol ure pozneje je prišla Dawnie s svojim možem. Dawnie je bila že visoko noseča in videti je bilo, kako je njen mož v skrbeh zanjo. Sedla je na klop med očeta in Tima in jokala.

»No, no, nikar ne jokaj,« jo je tolažil Ron. »Z mamo bo vse v redu, pravočasno smo jo pripeljali sem. Nekam so jo odpeljali in čim bo kaj novega, nam bodo sporočili. Le mirno sedi in nehaj jokati. Pomisli na otroka, ljubica, v takem stanju se ne smeš razburjati.«

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal Mick, si prižgal cigareto in se trudil, da ne bi strmel v Tima.

»Ne vem. Ko sva s Timom prišla domov, je nezavestna ležala na stolu v dnevni sobi. Ne vem, koliko časa je ležala tam. Moj bog, le zakaj nisem šel z dela naravnost domov, zakaj sem šel v pivnico? Vsaj tokrat bi šel lahko naravnost domov!«

Dawnie se je useknila. »Očka, ne krivi sebe. Saj veš, da se med tednom vedno vračaš domov ob istem času. Kako naj bi danes vedel, da te mama potrebuje? Saj veš, da ni imela nič proti tvojim navadam! Rada je videla, da si malo užival ob kapljici po opravljenem delu, poleg tega pa ji je to dajalo možnost, da je živela svoje življenje. Velikokrat sem jo slišala, ko je rekla, da se ji prav prileže, ker prideš iz gostilne domov šele ob sedmih, ker tako lahko do šestih igra tenis in ima potem še čas, da pripravi večerjo zate in za Tima.«

»Moral bi bil opaziti, da se ne počuti dobro, sam bi moral to opaziti.«

»Očka, zdaj se nima smisla obtoževati! Kar je, je. Mama ne bi hotela, da bi ona in ti živela drugače, to sam dobro veš. Ne trati časa s stvarmi, ki se jih ne da popraviti. Raje misli nanjo in na Tima.«

»O bog, saj mislim!« Njegov glas je bil obupan.

Oba sta se obrnila in pogledala Tima, ki je sedel na stolu, roke je imel sklenjene, ramena upognjena, da je bil videti nekako odmaknjen. To je bila značilna drža zanj, kadar je bil žalosten. Nehal je jokati, oči pa je imel uprte v nekaj, česar onadva nista videla. Dawnie se je pomaknila bliže k bratu.

»Tim!« je tiho rekla in ga z majhno, oglato dlanjo gladila po roki.

Zdrzdnil se je, potem pa se je zazdelo, da se je zavedel njene prisotnosti. Modre oči so se iz neskončnosti obrnile proti njenemu obrazu in žalostno se je zastrmel vanjo.

»Dawnie!« je rekel, kot bi se čudil, kaj počne tam.

»Tukaj sem, Tim. Nikar ne bodi v skrbeh zaradi mame. Z njo bo vse v redu. Obljubljam ti.«

Odkimal je. »Mary pravi, da človek ne sme nikoli obljubiti nekaj, česar ne more storiti.«

Dawnijin obraz je postal nevarno tog in svojo pozornost je spet posvetila Ronu, za Tima pa se sploh ni več menila.

*Knjiga je pred kratkim izšla pri **ZTT** v zbirki **»Prevodi«***

Kmečka zveza poziva k udeležbi

Danes pomembne volitve za poklicne sezname kmetijskih podjetnikov

Danes bodo v tržaški pokrajini prve volitve predstavnikov kmetov v pokrajinsko in občinske komisije za vodenje poklicnega seznama kmetijskih podjetnikov.

Volitve je razpisal posebni komisar. Volišča bodo odprta samo danes od 9. do 19. ure, volilni upravičenci pa bodo volili v naslednjih krajih:

Volišče za okrožje Dolina-Milje bo v dvorani občinskega sveta v Dolini. Kmetovalci iz devinsko-nabrežinske občine bodo volili v občinski knjižnici, ki je na nabrežinskem trgu. Volišče za Repentabor bo v kulturnem domu "Albin Bubnič". V zgoniški občini bo volišče v Kulturnem centru v Repniču. Trst je razdeljen na dve volišči, in sicer Trst 1, ki bo v občinski izpostavi pri Sv. Ivanu, volišče Trst 2 pa bo v občinski izpostavi za Vzhodni Kras na Opčinah. Na vabilih, ki so jih dobili kmetovalci piše, kam naj gredo posamezniki volit.

Na voliščih bodo kmetovalci dobili dve glasovnici. Na modri glasovnici bodo lahko volili predstavnike kmetov v pokrajinsko komisijo, na zeleni pa predstavnike kmetov v občinsko komisijo. Kot smo že včeraj poročali, bodo na razpolago glasovnice v slovenščini in italijanščini, ne pa dvojezične, kot so se dogovorili v komisiji, ki je volitve razpisala in pripravila. Po uradni verziji je do tega prišlo zaradi napake v tiskarni. Kmečka zveza vsekakor vabi vse slovenske kmetovalce, naj na volišču zaprosijo za slovensko glasovnico.

Kot smo že pisali, so se kmečke organizacije tokrat združile v eno samo listo, njihova imena pa so izpisana na skupnem znaku. Skupaj nastopajo Kmečka zveza, Pokrajinska Zveza neposrednih obdelovalcev in Zveza veleposestnikov. Volilci naj bodo pozorni, da na glasovnici ne bi prečrtali simbola Enotne liste: prekrižati morajo namreč kvadrat na zgornji desni strani glasovnice, ob katerem piše Enotna lista. Volilci lahko na volilnici za pokrajinsko komisijo navedejo pet imen kandidatov, na volilnici za občinske komisije pa imeni dveh kandidatov. Kmečka zveza še enkrat poziva slovenske kmetovalce, naj se udeležijo današnjih volitev v polnem številu.

Predložili ga bodo Občini Trst in Deželi FJK

WWF pripravil alternativni načrt za tretji odsek nove hitre ceste

Tržaška sekcija WWF bo krajevnim upravam (Občini Trst in Deželi) predložila alternativen načrt za gradnjo tretjega odseka hitre ceste med Katinaro in Drašco (Razklanim hribom), za katerega še ne obstaja dokončen načrt. Alternativni načrt WWF sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila deželni podpredsednik WWF Dario Predonzan in inženir Alberto Russignan. Po njunem mnenju je sedanji okvirni načrt, ki ga je občinski svet sprejel pred junijskimi volitvami, tehnično slab, ne jemlje pa niti v poštev varnostnih določil Vsedržavnega sveta za raziskave (CNR). Uvedbo sprememb pa narekuje tudi dejstvo, da je vlada pred kratkim sprejela zakon o preventivnem preverjanju učinkov, ki bi ga javne gradnje imele na okolje. »Ne nameravamo kritizirati že storjenega,« je povedal Russignan, »pač pa želimo preprečiti, da bi v prihodnje zanemarili varnost ljudi in okolja.«

Kot je znano, so doslej odprli samo prvi odsek, v gradnji pa sta odseka od Valmaure do Katinare in od avtoceste do Centra za znanstvene raziskave pri Padričah. Za odsek med Katinaro in Drašco obstaja samo okviren načrt, preučevanje "detajlov" pa je Občina poverila inženirju Malaspini. Ta je predvidel, da bi hitra cesta potekala blizu Melare, nad Lonjerjem in vse do meje z dolinsko občino pa bi zgradili viadukt, ki bi ga podpirali do 40 metrov visoki stebri. Ne glede na to, da bi viadukt popolnoma oskrunil okolje, pa je načrt s tehničnega in varnostnega vidika oporečen. Po tem načrtu bi cesta v 175 metrih naredila ovinek za kar 210 stopinj, kar bi bilo zelo nevarno predvsem za tovornjake. Malaspina pa je tudi predvidel, da bi cesta sovpadala s Trbiško, kar bi pomenilo, da bi med gradnjo ohromili promet.

WWF predlaga korenite spremembe: predvsem, da bi vse ovinke omilili (izvedenci WWF namreč pravijo, da niso niti za ovinke, ki so že zgrajeni, vzeli v poštev obstoječih določil). Tistega od Katinare do križišča med Trbiško in cesto za Bazovico naj bi podaljšali na 400 metrov, cesto pa bi zgradili pod zemljo (kar bi znatno omejilo onesnaženje, a bi bilo veliko varnejše za promet). Načrt predvideva predor pod Drašco in, da bi cesta potekala ob Trbiški, kar bi omogočilo nemoten promet tudi med gradnjo nove ceste.

Člani WWF upajo, da bodo krajevne uprave upoštevale njihov načrt, pozivajo pa zainteresirane občane in njihove predstavnike v rajonskih svetih, naj proučijo oba načrta in naj se nato javno izrečejo. (bg)

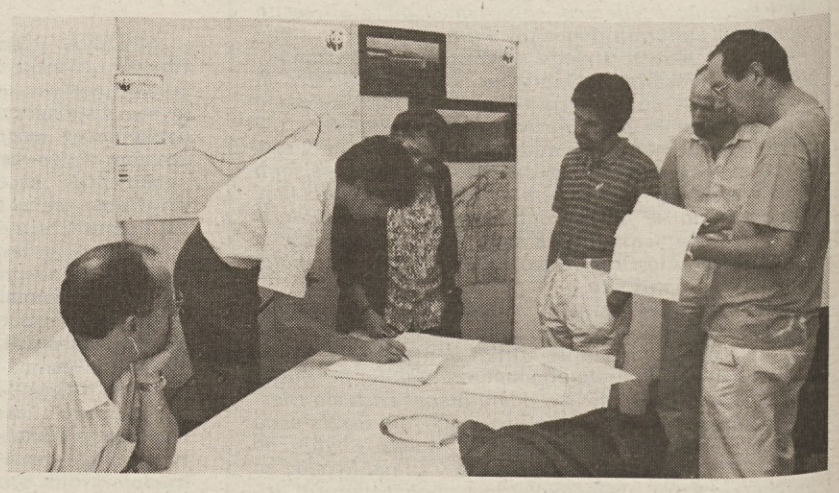

Na sliki (foto Magajna) **tiskovna konferenca predstavnikov WWF.**

Varianta o Sesljanu še sredi pozornosti

Urbanistična varianta o turističnem razvoju Sesljanskega zaliva, ki jo je v četrtek ponoči z enajstimi glasovi proti sedmim odobril devinsko-nabrežinski občinski svet, je še in bo gotovo tudi v prihodnjih dneh in tednih v središču pozornosti krajevnih in ne samo krajevnih političnih in družbenih sil. Dokument bo v prihodnjih dneh na ogled na občinski oglasni deski, nakar bodo lahko občani vložili morebitne ugovore in pripombe. Varianta, ki je bila odobrena z glasovi Slovenske skupnosti, Krščanske demokracije in socialistov ter neodvisnega Tute in zelenega Certa, bo nato spet romala v občinski svet, ki je pristojen za njeno dokončno odobritev. Z zadevo se bo nato ukvarjala dežela Furlanija-Julijska krajina.

K vprašanju so se včeraj znova povrnili komunisti s tiskovnim sporočilom, v katerem spet utemeljujejo, zakaj so pravzaprav glasovali proti varianti. »Naši svetovalci so si kljub zaprtemu stališču občinske uprave do zadnjega prizadevali za izboljšavo dokumenta«, piše v izjavi KPI, ki je imela v glavnem tri vsebinske pomisleke. Komunisti se ne strinjajo z gradnjo turističnega naselja v sesljanskem kampingu, ki je med drugim last občinskega sekretarja KD, so močno zaskrbljeni zaradi nevarnosti spremembe namembnosti Sesljanskega zaliva (iz turistične v rezidenčno) ter nasprotujejo načrtu, po katerem bodo lahko v zalivu gradili tudi trinadstropne stavbe, kar bi po njihovem mnenju kvarilo naravno okolje.

KPI v tiskovnem sporočilu tudi napoveduje, da bo o poteku postopka redno seznanjala prizadete občane »v upanju, da uprava ne bo poslušala samo stališča lastnika zaliva, ampak tudi potrebe ter zahteve krajevnega prebivalstva«.

Letošnji tečaj »Oceanest« je potekal v znamenju alg

S slovesno podelitvijo diplom udeležencem se je včeraj v Brojnici pod Križem končal tečaj iz oceanografije "Oceanest", ki ga je letos že osmič priredil tamkajšnji Laboratorij za morsko biologijo v sodelovanju s Tržaško univerzo, Tržaško krajevno zdravstveno enoto in Osrenjim biološkim laboratorijem iz Rima. Tečaj se je pričel ta ponedeljek, udeležilo pa se ga je 25 univerzitetnih študentov in diplomirancev iz različnih krajev Italije. V tednu dni so imeli priložnost poslušati priznane strokovnjake na področju oceanografije, predvsem pa so pod njihovim vodstvom praktično spoznavali morsko okolje.

Naključje je hotelo, da se je letošnji tečaj odvijal v času, ko je severni Jadran cvetel. To je bila za mlade raziskovalce in njihove mentorje tako rekoč prava poslastica, saj so imeli priložnost neposredno preučevati pojav, ki je dokaj redek in z znanstvenega vidika zelo zanimiv. Na tečaju so se učili predvsem raznih tehnik zajemanja in analiziranja morskih vzorcev.

Kot nam je dejal dr. Giorgio Honsell z Biološkega oddelka Tržaške univerze, so v teh raziskavah med drugim ugotovili, da so se s časom precej spreminjale vrste mikroskopskih alg, ki so prevladovale v morskem cvetenju. Če so na začetku prevladovale kremenčaste alge *(diatomeae)*, so se v zadnjih časih bohotneje razmnoževale razne vrste bičkarjev *(dinoflagellatae)*. Celoten pojav cvetenja zdaj vsekakor pojenjuje in kaže, da je tudi bistveno manjša nevarnost pomanjkanja kisika v morskih vodah zaradi razpadanja alg.

V teku tedna so tečajniki opravili tudi nekaj podvodnih izletov, zadnjega med temi v Miramarskem morskem parku. Omeniti velja, da je obvladanje potapljanja sploh eden izmed pogojev, ki jih morajo izpolnjevati tisti, ki se želijo udeležiti tečajev "Oceanest". Poleg tega tečajniki morajo seveda biti diplomirani iz bioloških oziroma naravnih ved ali pa vpisani v zadnja dva letnika odgovarjajočih univerzitetnih smeri. Tako določa pravilnik natečaja, ki ga Laboratorij za morsko biologijo iz Trsta razpiše vsako pomlad.

Včerajšnjega slovesnega zaključka tečaja so se poleg samih tečajnikov in njihovih profesorjev udeležili še predstavniki krajevnih oblasti in nekaterih naravovarstvenih organizacij. Prisotne so nagovorili predsednik upravnega odbora Laboratorija za morsko biologijo Dini, ravnatelj te ustanove prof. Guido Bressan, ki je tudi prava duša tečaja "Oceanest", in dekan tržaške Fakultete za prirodoslovne znanosti prof. Costa.

Govorniki so poudarili, da se tečaj "Oceanest" ne omejuje na prenašanje "šolskega" znanja, ampak skuša tudi utrditi naravovarstveno občutljivost mladih, ki bodo v prihodnosti po vsej verjetnosti odgovorni za raziskovanje morja v Italiji in ne samo v njej.

Tudi KD Lipa želi okrepiti svoj pevski zbor

Pri marsikaterem kulturnem društvu se v prvih septembrskih dneh odpirajo vrata v novo sezono, načrtujejo se programi in prireditve. Med ta društva sodi tudi KD Lipa, katerega dejavnost se je začela pretekli teden s prvim sestankom glavnega odbora. Najvažnejši točki dnevnega reda sta bili ureditev centralne kurjave in zaključek najnujnejših popravil v notranjosti Bazoviškega doma ter pričetek pevskih vaj mešanega pevskega zbora Lipa.

Letošnja sezona bo za bazovsko društvo še posebno zahtevna in pestra, ker bo glavni delež kulturnega programa namenjen pripravam na 90-letnico ustanovitve društva, ki bo prihodnjo pomlad.

Ker bo ena izmed najvažnejših točk proslave nastop domačega mešanega pevskega zbora, so lanske pevke in pevci in seveda vsi vaščani, ki jim je petje pri srcu, vljudno vabljeni na prvo pevsko vajo, ki bo jutri, 5. septembra, ob 20.30 v Bazoviškem domu. Lepo bi bilo, ko bi s seboj pripeljali tudi kako novo pevko ali pevca, tako da bi z večjim elanom in novimi močmi začeli novo pevsko sezono.

PD Slovenec sklicalo izredni občni zbor

Vprašanje prireditvenega prostora povod za odstop društvenega odbora

Ključna točka petkovega izrednega občnega zbora, ki ga je sklical odbor PD Slovenec iz Borštа in Zabrežca, je bilo vprašanje pristojnosti te vaške organizacije pri določanju uporabe prireditvenega prostora v Zabrežcu. Šlo je predvsem za javno obrazložitev okoliščin, ki so privedle do odstopa društvenega odbora. Na prvi seji novoizvoljenega društvenega vodstva je bilo namreč na dnevni red postavljeno vprašanje, za katerega PD Slovenec že več let išče primerno rešitev, in sicer vprašanje o uporabi Hribence, prireditvenega prostora v Zabrežcu, za razne šagre, praznike in shode. Pri tem je odbor sklenil, da bo društvo dajalo svoje strukture v Hribenci na razpolago le organizacijam, ki niso zgolj strankarskega značaja. Prav pred kratkim pa je za prostor v Hribenci spet zaprosila sekcija neke stranke, ki je prisotna v občinski politični stvarnosti. Društvo se je pri odgovoru na prošnjo strogo držalo svoje odločitve. Kljub temu pa je pred kratkim stranka dobila dovoljenje za uporabo Hribence. Društveni odbor je iz protesta odstopil, v prvi vrsti zato, ker pristojne oblasti (v tem primeru uprava Občine Dolina) pri odločanju niso v pravi meri upoštevale pristojnosti društva.

Prireditveni prostor v Hribenci je pred približno osmimi leti uredilo prosvetno društvo iz Borštа in Zabrežca, pri tem pa je s prostovoljnim delom sodelovala celotna vaška skupnost. Zemljišče je srenjska oz. občinska last, do katere naj bi, vsaj načeloma, imeli pravico vsi občani. Vse, kar je bilo na tem zemljišču zgrajenega in postavljenega, pa je last vaškega društva.

Postavlja se torej vprašanje, čigava je pristojnost pri določanju, kdo lahko prostor uporablja, kdo pa ne. Društvo je sklenilo, da Hribence ne bo dajalo na razpolago za festivale in praznike strankarskega značaja. Razlogi, ki so privedli do te jasne razmejitve, so predvsem vaškega značaja: že od prvega strankarskega praznika, za katerega je društvo dalo na razpolago svojo imovino v Hribenci, je prišlo v vasi do neljubih sporov. Zato da bi spet poenotili vaško skupnost, pa ja društvo dokončno sprejelo načelo, ki ga je skušal uveljavljati že odbor prejšnjih mandatnih dob.

Predsednica društva Zorka Auer je uvodoma podala kronološki potek dogodkov, ki jih je sredi maja sprožila strankina prošnja za prireditev praznika v Hribenci. Z odklonilnim odgovorom društva in z nadaljnjim molkom zainteresirane stranke se je stvar zdela rešena. Konec julija je stranka spet zaprosila za uporabo Hribence, društvo pa je dosledno ostalo pri svojem sklepu. V stvar je posegel še dolinski župan, ki je predlagal sestanek z društvenim odborom. Do tega srečanja ni prišlo, ker ga je društvo odklonilo. Kmalu nato je občinski svet odločil, da prizadeta stranka lahko priredi svoj praznik v Hribenci: vsak občan ima pač pravico do uporabe javnega prostora in županova legalna dolžnost je, da to upošteva. Ker je bilo pri tem PD Slovenec postavljeno ob stran, je društveni odbor v znak protesta odstopil.

Na izrednem občnem zboru se je ob tem razvila živahna razprava, v katero so posegli številni prisotni. Nekateri vaščani so ogorčeno izrazili svoje neodobravanje glede početja dolinske občine in se sklicevali na prostovoljno delo, ki je bilo vloženo v ureditev Hribence. Predstavnik uprave Občine Dolina, Marino Pečenik, je opravičil županovo odsotnost in med drugim predlagal, da bi društveni odbor še razmislil o tej stvari in upoštevaval posledice svoje odločitve. V imenu ZSKD je spregovoril podpredsednik Vojmir Tavčar, ki se je prav tako zavzel za iskanje manj drastičnih rešitev in za dokončno objasnilo pravnih in moralnih videzov tega problema. Nihče pa ni spregovoril v imenu prizadete stranke. Odbor je po krajšem posvetovanju odločil, da bo svoj odstop preklical le v primeru da bo na javnem srečanju med občinsko upravo in vaško skupnostjo prišlo do ugodne rešitve. (dam)

E. FERMI

uradno priznan jezikovni licej
sedež državnih izpitov
tehnični zavod za računovodje
uradno priznanih vseh pet let
srednja šola za nadoknadenje izgubljenih let
geometri - knjigovodje - učiteljišče
liceji - vrtnarice - srednja šola
informatika
poklicni tečaji
tajništvo podjetja
programerji IBM - strojepisje
stenografija - jeziki
knjigovodstvo - aranžerstvo
finančni svetovalci

VPISOVANJE
v dnevne in večerne tečaje:
NOV SEDEŽ
TRST - UL. LAZZARETTO VECCHIO 24
TEL. 040/307440 - 307416

Srbski pisatelj na Dragi '88

»Usoda mojega naroda je v resnici tragična«

Včeraj je v okviru 23. študijskih dnevov Draga '88 predaval v parku Finžgarjevega doma na Opčinah znani srbski pisatelj Dobrica Ćosić. Številnim poslušalcem je govoril na temo "Izročila in ideologije v zgodovinski usodi srbskega naroda". Predavatelj je svoje razmišljanje utemeljeval z zgodovinskim pregledom nekaterih bistvenih dogodkov v življenju Srbov, ob tem pa je dokaj jasno in z veliko prizadetostjo podal svoj pogled na srbsko vprašanje.

Po Ćosićevem mnenju je srbska usoda tragična usoda. Srbski narod je narod, ki je tudi v tem stoletju doživel neizmerne katastrofe. Doživel jih je kot nekakšno kazen, ker je preko meje možnega branil svobodo. Ćosić je o tem povedal takole: »Osvobodilno demokratični značaj nacionalne ideologije je opredelil sbrski narod v obeh svetovnih vojnah na strani demokratičnih držav Evrope in Amerike. Človeška cena teh opredelitev je bila previsoka ter z ozirom na nekatere rezultate nerazumna in nesrečna.«

Nato je predavatelj pristavil: »Ni mi znano, da bi v sodobni zgodovini en sam narod z več žrtvami ubranil svojo svobodo. Ni mi znano, da bi v sodobni zgodovini Evrope katerikoli narod tako razširil meje svojih življenjskih moči in potrdil gibalno in tragično geslo svoje nacionalne ideologije, Njegošev verz: Naj zgodi se, kar zares ni možno.«

Drznost in samožrtvovanje pa nista prinesla Srbom pravega plačila. Po prvi svetovni vojni »je bilo protisrbstvo osnova vseh protijugoslovanskih ideologij«. Kljub politični dominaciji v stari Jugoslaviji pa so se »Hrvati in Slovenci v vseh pogledih, posebno v gospodarskem, neprimerno hitreje razvijali od Srbov.«

Tudi druga svetovna vojna je bila z mnogih vidikov za Srbe tragična. Tu je predavatelj omenil Mihailovića, ki je povzročil polom srbske nacionalne ideologije in bratomorno vojno. Kljub krvavemu boju Srbov proti okupatorju, kljub velikim izgubam pa tudi nova socialistična Jugoslavija ni prinesla Srbom odrešitve. Med razpravo je Ćosić polemiziral z nekaterimi najvišjimi takratnimi jugoslovanskimi voditelji. V samem predavanju pa je povedal: »Srbija je bila na začetku 20. stoletja po kazalcih razvoja najnaprednejša dežela na Balkanu — zdaj, na koncu 20. stoletja, pa je Srbija glede na ekonomsko, civilizacijsko in razvojno stopnjo, če izvzamemo Albanijo, najbolj zaostala dežela Balkana in edini balkanski narod, ki nima lastne suverene države.«

Med razpravo je predavatelj močno napadel agresivno in nasilno ravnanje Albancev na Kosovu, ki po njegovem mnenju brutalno preganjajo tamkajšnje Srbe, tako da morajo slednji zapuščati svoje domove in posestva.

Kakšna pa naj bi bila rešitev tako hudo zaostrenih vprašanj? Ćosić je dejal: »Rešitve je, tako mislim, mogoče iskati v racionalni kritiki nacionalne zavesti in tradicije, v razkrajanju ideoloških zablod ter v ukinjanju monopola vladajoče ideologije v vsem družbenem življenju: rešitev vidim v radikalnih demokratičnih reformah celotne jugoslovanske ureditve, v ustvarjanju pluralistične družbe, v kateri bi bile zagotovljene osnovne človeške svoboščine in državljanske pravice.«

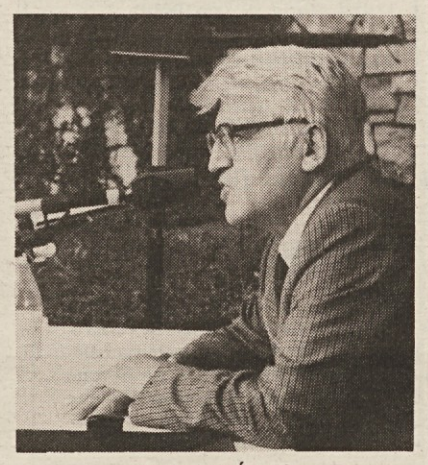

Dobrica Ćosić

Študijski dnevi v Finžgarjevem domu se bodo nadaljevali in zaključili danes z dvema predavanjema. Ob 10.30 bo slovenski teolog Jože Pirc spregovoril o življenju in delu Antona Mahniča, popoldne z začetkom ob 16. uri pa bo pisatelj Alojz Rebula razmišljal o današnjem položaju slovenskega naroda. (am)

Sejo bodo zelo verjetno odložili

Jutri spet zasedanje pokrajinskega sveta

Jutri zvečer se bo spet sestal tržaški pokrajinski svet, ki ima na dnevnem redu izvolitev predsednika in novega odbora. Sodeč po (ne)razvoju političnih pogajanj za oblikovanje nove večinske koalicije bodo izvolitev novega predsednika tudi jutri skoraj gotovo odložili, ker ni verjeti, da bodo stranke od danes do jutri dosegle sporazum za izvolitev nove pokrajinske in mestne uprave. Tajniki petstrankarske koalicije, ki so se že sestali v četrtek, se bodo spet zbrali šele v torek, morda v družbi Liste za Trst in Slovenske skupnosti. Govori se, da bodo odložili tudi petkovo zasedanje tržaškega občinskega sveta.

Melonarsko gibanje ima še precej nejasna stališča. Nedavni odstop župana Staffierija, ki ga je predsednik Pokrajine Locchi (KD) označil kot farso, ni, kot kaže, razčistil položaja. Listarji so se sinoči zbrali na skupščini in spet razpravljali, ali je za LpT po nedavni volilni katastrofi koristnejša pot sodelovanja v upravah ali pa opozicija. Na jutrišnji pokrajinski seji ne gre vsekakor izključiti presenečenj, podobno kot na prvi seji tržaškega občinskega sveta, ko so se mnogi listarji opredelili proti odložitvi zasedanja. Njihov tajnik Staffieri se bo mimo vsega skoraj gotovo udeležil torkovega sestanka s KD, PSI in z laičnimi silami. Ni še znano, ali se bo srečanja udeležila delegacija SSk. Odnosi med stranko lipove vejice in socialisti niso baje več tako napeti, zlasti potem, ko je PSI v četrtek odločilno podprla varianto regulacijskega načrta o razvoju Sesljanskega zaliva.

Komunisti so že dali vedeti, da bodo jutri odločno nastopili proti zahtevi po odložitvi pokrajinske seje. Njihov načelnik na Pokrajini Martone je spet pozval socialiste, republikance, Slovensko skupnost, liberalce in zelene, naj izvolijo upravo brez melonarjev in demokristjanov. Predstavnik KPI je mnenja, da bi bila nova odložitev seje nesprejemljiva, ker se problemi mesta in njegove pokrajine iz dneva v dan nevarno kopičijo.

Občinski svet bi se moral, kot že rečeno, sestati prihodnji petek, 9. septembra. Pogojnik je obvezen, ker odbor, ki mu začasno predseduje socialistični podžupan Seghene, zasedanja formalno ni še sklical. Odborniki se sestanejo v prihodnjih dneh in bodo na odborovi seji dokončno določili datum občinske seje. Vse bo odvisno od poteka političnih pogajanj.

Ob koncu naj še omenimo, da je pokrajinski odbor, ki nadzoruje delo krajevnih uprav, podaljšal za en mesec rok, do katerega morajo v Miljah in v Nabrežini odobriti občinska proračuna. V dolinski, zgoniški in v repentabrski občini so krajevne občinske skupščine že zdavnaj odobrile finančne dokumente.

S predavanjem za vzgojiteljice jutri začetek seminarja za slovenske šolnike

Jutri se bo začel 24. seminar za slovenske šolnike s Tržaškega. Potekal bo po tematskih sklopih in po skupinah za šolnike različnih šolskih stopenj, zaključil pa se bo 15. septembra, medtem ko bo uradna otvoritev 12. septembra v Kulturnem domu.

Prvi sklop srečanj je namenjen vzgojiteljem vrtcev. Vzgojitelji bodo delali v dveh skupinah, delo pa bo koordinirala pedagoški svetnik s koprskega Zavoda za vzgojo in izobraževanje Sonja Tasevski. Predavanju profesorja Vlada Rotarja s Pedagoške akademije v Ljubljani, ki bo na učiteljišču Slomšek (ob 8. uri) govoril na temo »Nove interpretacije naturalističnih vsebin v predšolski starosti«, bo jutri sledila prva skupina, v torek pa druga. Prva skupina bo v sredo imela didaktične vaje v Povirju, druga skupina pa v četrtek v Gračiščah.

Tudi osnovnošolski učitelji bodo delali v dveh skupinah, 8. in 9. septembra (od 8. do 13. ure) v Prosvetnem domu oziroma v Finžgarjevem domu na Opčinah. 12. septembra ob 9. uri bo v Kulturnem domu v Trstu osrednje predavanje pisatelja in sociologa Dimitrija Rupla, ob 11. uri pa bo slavnostno odprtje seminarja.

Od 13. do 15. septembra bodo na vrsti predavanja za profesorje nižjih in višjih srednjih šol. Profesorji slovenščine, jezikov, humanističnih ved in umetnostne vzgoje bodo imeli predavanja 13. in 14. septembra od 8. do 13. ure v Prosvetnem domu na Opčinah, zadnji delovni srečanji pa bosta 14. in 15. septembra (od 8. do 13. ure) za profesorje znanstvenih in tehniških predmetov.

Zaradi nenehnih vandalskih dejanj

Pokopališče bodo ponoči stražili

Tržaški občinski odbor je sklenil uvesti nočno nadzorno službo na pokopališču pri Sv. Ani in v njegovi neposredni okolici. Že več časa se namreč vztrajno ponavljajo vandalska dejanja na račun občinskih uradov, cerkvice in tudi samih nagrobnih kamnov, storilcev pa doslej ni bilo mogoče izslediti.

Nadzorno službo je občinski odbor poveril neki zasebni družbi, ki jo bo opravljala od 22. ure do šestih zjutraj. Na Občini so prepričani, da bo ta ukrep ne samo napravil konec vandalskim dejanjem, ampak tudi preprečil, da bi se pojav razrasel.

Srečanje okulistov dežel Alpe-Jadrana

V kongresnem centru Pomorske postaje bo v petek in soboto pomembno mednarodno srečanje oftalmologov iz dežel Alpe-Jadrana. Tema srečanja, ki se odvija že dvanajsto leto, bo tokrat glavkom, o čemer bo kar 37 pisnih in 46 ustnih poročil. Srečanja se bodo udeležili strokovnjaki ne samo iz dežel Alpe-Jadrana, pač pa tudi iz drugih krajev Italije, Avstrije in Jugoslavije. Prisotnost jugoslovanskih okulistov bo tokrat res množična, saj je najavljen prihod oftalmologov iz Ljubljane, Maribora, Zagreba, Splita, Beograda, Novega Sada in z Reke. Srečanju bo predsedoval ravnatelj okulistične klinike Tržaške uzniverze prof. Ravalico, častna predsednika pa bosta prof. Brancato in prof. Guerra.

Neznanec naj bi jo ubil nenamerno in v trenutku neprištevnosti

Včeraj znani rezultati obdukcije: Cavalierijeva je bila žrtev umora

Od včeraj ni nobenega dvoma več o vzrokih smrti Rose Cavalieri: 51-letno prostitutko so umorili. Obdukcija, ki jo je na njenem truplu opravil sodni zdravnik Costantinides, je namreč pokazala, da je ženska umrla zaradi zadušitve. Neznani "klient", s katerim se je Cavalierijeva odpeljala v četrtek ob 21.30 s Trga Panfili, jo je iz še neznanih razlogov zadavil in njeno truplo zapustil pri Leskovcih pri Briščah.

Rezultat obdukcije, ki je bil znan včeraj popoldne, je nekoliko presenetil preiskovalce. Čeprav so bili že takoj od začetka v dvomu in niso izključili možnosti umora, pa so prva dognanja nekako izključevala to domnevo. Na vratu mrtve prostitutke so sicer res našli majhne sledove, ki bi jih lahko povzročilo nasilno dejanje, vendar je imel njen obraz spokojen izraz, medtem ko imajo žrtve nasilja običajno krčevit izraz, ki ga povzroča reakcija ob boju za preživetje. Po drugi strani pa niso na njenem truplu našli nobenih drugih znakov nasilja. To je tudi potrdil zdravnik Costantinides, ki meni, da je morilec nenadno in nepričakovano napadel svojo žrtev in ji na tako preprečil, da bi reagirala. Praske, ki so jih opazili na spodnjem delu trupla, pa jih je verjetno povzročilo grmičevje, blizu katerega je morilec odložil truplo.

Sodni zdravnik vsekakor še ni ugotovil, ob kateri uri je Cavalierijeva umrla (ugotoviti točno uro je namreč zelo težko), domneva pa, da je nehala živeti okrog 2. ure ponoči. Bolj pomembna bi bila sicer najdba morebitnih fragmentov kože ali lasi morilca, vendar ta ni za sabo pustil nikakršnih sledov, ki bi bili lahko v pomoč preiskovalcem.

Ko so izvedeli za ugotovitve zdravnika Costantinidesa, se je preiskovalcev lotila prava mrzlica. Že zjutraj so brez prestanka zasliševali številne znance, sosede, kliente in "kolegice" pokojnice, popoldne pa so poprijeli za delo s še večjo vnemo. Zaslišanja so preiskovalcem omogočila, da so si ustvarili jasno sliko o življenjskih navadah Rose Cavalieri, o njenem značaju in torej o načinu, kako bi lahko reagirala v primeru, ko bi jo napadli, koristnih informacij pa niso dobili. Doslej edino koristno informacijo je inšpektor Scozzai dobil od prostitutk, ki se "sprehajajo" po Trgu Panfili in v bližini pošte — kjer je na kliente čakala tudi Cavalierijeva — in ki so znale opisati avto, v katerega je ženska stopila v četrtek zvečer. Gre za srednjekubični avto, njegove barve pa nam niso hoteli povedati.

Po pričevanju njenih "kolegic" je Cavalierijeva imela bolj malo klientov. Med prostitutkami, ki se sprehajajo po Trgu Panfili, pa je bila edina, ki se je odpeljala s klienti tudi izven mesta. Druge si iz bojazni ne upajo slediti klientom v gozd ali na dom. Zato se preiskovalci niso začudili, ko so njeno truplo našli na gmajni. Morilec jo je verjetno odpeljal na Kras, da bi bila med občevanjem bolj v miru, po domnevi preiskovalcev pa sprva ni imel namena umoriti ženske. Ko sta bila v avtomobilu (zdravnik še ni ugotovil, ali sta imela spolni odnos), se je verjetno zgodilo nekaj, kar je moškega spravilo ob pamet, tako da jo je umoril (drugih razlogov preiskovalci namreč ne morejo najti). Srhljivi prizor se verjetno ni odigral na gmajni, pač pa v avtu, in sicer prav blizu kraja, kjer so našli truplo Cavalierijeve. Težko si je namreč predstavljati, da bi se morilec peljal po Krasu s truplom v avtomobilu. Prav v vozilu pa je ostal čevelj, ki ga preiskovalci niso našli pri Leskovcih.

Vest o smrti Rose Cavalieri je povzročila precejšen preplah med "sprehajalkami" Terezijanske četrti. Marsikatera se je spomnila srhljive vrste umorov v videmski pokrajini, kjer je še neznan morilec nečloveško pokončal več prostitutk. Preiskovalci malo verjamejo v možnost, da bi se videmski morilec preselil na Tržaško, kljub temu pa so zaprosili videmski leteči oddelek za sodelovanje. (bg)

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Vladimira Rebule

Posebna zahvala msgr. Kretiču, sorodnikom, prijateljem in znancem, darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

ŽALUJOČI SVOJCI

Nabrežina, Melbourne, Sesljan, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame, sestre in none

Alojzije Stopar por. Križmančič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in jo pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala zdravniku dr. Delneriju za dolgoletno zdravniško nego, župniku Živcu ter vsem darovalcem vencev in cvetja.

SVOJCI

Bazovica, Trst, Montreal, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

Giuseppine Berce vd. Calzi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, jo spremili na zadnji poti in na kakršenkoli način počastili njen spomin. Posebna zahvala g. župniku Živcu.

SVOJCI

Dolina, Krmenka, Trst, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Ob izgubi najine none

Julije Cijak roj. Briščik

se zahvaljujeva vsem, ki so z nama sočustvovali in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Milka in Neda

Prosek, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob prerani izgubi našega dragega

Uga Miliča

se vsem prisrčno zahvaljujemo.

Posebna zahvala dr. Monti Brigadiniju, zdravnici Tavčarjevi, g. župniku in cerkvenim pevcem, občinski upravi in uslužbencem, darovalcem vencev in cvetja, nosilcem krstę in vencev, vaščanom, posebno mladini iz Šempolaja in iz bližnjih vasi, vsem, ki so našega Uga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, ga zasuli s cvetjem ter vsem, ki so nam izrazili sožalje in so tudi drugače počastili njegov spomin.

Žalujoči mama, oče, sestra in nona ter ostalo sorodstvo

Šempolaj, Gabrovec, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našo

Lojzko Župančič vd. Uršič

DRUŽINA

Šempolaj, Boljunec, Trst, 4. septembra 1988

Vprašal še srce sem svoje,
kam odšel si in kje si...
pa je v boli zaječalo
in mi reklo, da te ni.

3. 9. 1987 3. 9. 1988

Franco Citter

Ob prvi obletnici smrti se te spominjajo

žena Danica ter hčerki
Sabina in Kati

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

Ivanke Legiše por. Pirjevec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

DRUŽINA

Prosek, 4. septembra 1988

4. 9. 1987 4. 9. 1988

Marija Živec por. Švara

Ob 1. obletnici smrti se te boleče spominjajo

vsi tvoji dragi

Šempolaj, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage mame, none, sestre in tašče

Kristine Rešaver vd. Hussu

Posebna zahvala darovalcem cvetja, vaščanom in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Bani, Opčine, Divača, 4. septembra 1988

GIORNATE DELL'AGRICOLTURA — **KMETIJSKI DNEVI**

Pripravljalni odbor vabi vinogradnike iz Tržaške pokrajine, ki bi radi sodelovali na razstavi grozdja v sklopu KMETIJSKIH DNEVOV V BOLJUNCU od 9. do 12. septembra t. l., naj prinesejo po 1 špron vsake vrste grozdja **v soboto, 10. septembra, od 8. do 10. ure v tajništvo Kmetijskih dnevov na županstvu v Dolini ali v tehnične urade okoliških občin. ŠPRON** naj ima 1 ali 2 grozda na rozgi veji z 2 ali 3 listi.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1988/89 v Trstu sledeče tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 1. letnik (1200 ur)
2. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 2. letnik (1200 ur)
3. za strojepis in videotipkanje s kvalifikacijo (400 ur)
4. srbohrvaščine (120 ur)
5. za vodenje zadrug (60 ur)
6. za personal computing (160 ur)
7. za programerje elektronskih računalnikov (175 ur)
8. za gostince (120 ur)
9. za pomoč ostarelim na domu s kvalifikacijo (350 ur)
10. za splošno živinorejo (za Gročano in Bazovico - 30 ur)
11. čebelarstva (60 ur)
12. biodinamike (30 ur)
13. za tehniko v kletarstvu, vstekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 1
14. za tehniko v kletarstvu, vstekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 2
15. za tehniko v kletarstvu, vstekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 3

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 23. septembra na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 12. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B tel. 362941.

koncerti

ŠTIVANSKA CERKEV

V petek, 9. t. m. ob 20.30 bo na sporedu prvi izmed treh koncertov klasične glasbe v okviru poletnih prireditev v občini Devin-Nabrežina. Predstavil se bo duo Agostinello-Bini s skladbami Mozarta, Schuberta, Ravela, Satiea in Poulenca.

REPENTABRSKA CERKEV

V nedeljo, 11. t. m. ob 18.00 bo v okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe, ki jih organizira Gallus Consort v sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in tržaško pokrajino, na sporedu nastop čembalistke Barbare Petrucci.

kino

ARISTON - 21.00 **Storia di Asja Kljacina che amò senza sposarsi**, r. Andrej Michalkov Konchalowskij.
EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 **Nico**, pust., i. Steven Seagal.
EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 **L'alieno**, srh.
NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **L'ultimo imperatore**, r. Bernardo Bertolucci.
NAZIONALE II - 16.15, 22.00 **Il villaggio delle streghe**, srh.; i. V. Price, □.
NAZIONALE III - 16.10, 22.00 **Intime fantasie del sesso**, porn., □.
NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 **Natura contro**, dokum.
FENICE - 16.00, 22.15 **Sulle tracce dell'assassino**, krim.; i. S. Poitier.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **La casa III**, srh., □.
MIGNON - 17.00, 22.15 **Dance Party**, glas.
LJUDSKI VRT - 21.00 **Love Dream**, kom., It. 1988; i. Ch. Lambert.
EDEN - 16.00, 22.10 **La soffitta**, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.30, 21.30 **Il colonnello Redl**, dram., Madž./ZRN; r. I. Szabo; i. K. M. Brandauer.
CAPITOL - 16.00, 22.00 **Milagro**, ZDA 1988; r. Robert Redford, i. Sonia Braga.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **L'insostenibile leggerezza dell'essere**, dram., ZDA 1988; r. Philip Kaufman; □.
ALCIONE - **Zaprto**.
RADIO - 15.30, 21.30 **Gattine in amore**, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Športno-rekreacijsko društvo Vaška skupnost Praprot prireja še danes, 4. septembra PRVI PRAZNIK PIVA. Program: ob 13.00 odprtje kioskov, ob 19.00 nastop kotalkarjev ŠD Polet z Opčin, ob 21.00 ples z ansamblom Happy days in tekmovanje v pitju piva. Vabljeni!

Vaška šagra pri Banih. Danes, 4. 9.: ob 16. uri odprtje kioskov; ob 17. uri igra za otroke; ob 19.00 odprtje plesa s parterji in ansamblom Zvezde ter loterija s bogatimi nagradami (keramični izdelki G. Ozbič). V primeru slabega vremena se bo šagra nadaljevala še jutri. Vabljeni!

Srenja Boljunec vabi na PREDAVANJE O LETOŠNJI TRGATVI v torek, 6. septembra, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren. Predaval bo inž. Marjo Gregorič.

Vaški praznik v Lonjerju. V soboto, 10. in nedeljo, 11. t. m. bo v Lonjerju VAŠKI PRAZNIK, ki ga organizirata KD Lonjer-Katinara in ŠD Adria. V soboto zvečer bo igral ansambel Mara in njena skupina, v nedeljo pa bo v popoldanskih urah kulturni program, na katerem bo nastopil tudi harmonikaš Zoran Lupinc; zvečer pa bo igral ansambel Zvezde z Opčin. Vabljeni!

čestitke

Ob 80. rojstnem dnevu naše drage mame in none ANGELE ŠTEFANČIČ iz Križa št. 208 ji iz srca želimo obilo zdravja in sreče. Hčere Gabriela, Angela in Meri, zetje, vnuki in vsi sorodniki.

Dragi DAVID! Dosegel si 1. mesto na svetovnem tekmovanju v diatonični harmoniki. Čestitamo ti in želimo še tako naprej. KD Rovte-Kolonkovec.

V Repnu slavi svoj 50. rojstni dan DUŠAN PURIČ. Iskreno mu čestitamo in želimo obilo sreče, zdravja in veselih sončnih dni. Stanko, Fabio, Gracijela in Irma.

PEPI REBULA praznuje svoj 50. rojstni dan. Še mnogo zdravih in zadovoljnih let v družini mu želijo žena Dragica ter sinova Boris in Marko.

Ob 49. obletnici poroke VIKTORJA in ŠTEFANIJE ČUK iz Trebč jima kličejo še na mnoga zdrava skupna leta vsi domači.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

obvešča,
da bo 6. septembra
ob 17. uri

PROSLAVA NA POKOPALIŠČU PRI SV. ANI

PD KOLONKOVEC ŽENJAN 46

prireja danes tradicionalni

PRAZNIK SOLATE

Razstava, izbira ter zvečer nagrajevanje najlepše solate; zvečer vas bo tudi zabaval trio Neva, Mara in Germano.

Delujejo dobro založeni kioski z domačim vinom.

Vabljeni!

SLOVENSKA SKUPNOST - Sekcija v občini Dolina

vabi na

NAŠ PRAZNIK

v Zabrežcu pri Borštu

Danes, 4. septembra - ob 18. uri začetek kulturnega in političnega programa: koncert Godbe na pihala iz Pridvora pri Kopru, predstavitev pobude Mladinske sekcije SSk "Za boljši slovenski jutri", pozdrav tajnika sekcije Sergija Mahniča in govor deželnega svetovalca Bojana Brezigarja. Od 20. do 24. ure ples ob zvokih ansambla L. Furlan.

Jutri, 5. septembra - od 20. do 24. ure nastop ansambla AGROPOP iz Ljubljane.

Na voljo jedi na žaru in domača kapljica.

KD SKALA
iz Gropade
organizira
od 3. do 11. septembra

TRADICIONALNO ŠAGRO

Vsak večer vas bosta zabavala ansambla VENERA in HAPPY DAY. Na razpolago bo, kot vsako leto, izvrsten golaž s srnjakom.

VABLJENI!

Park Finžgarjevega doma na Opčinah

DRAGA *88

Danes ob 9. uri: sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof L. Bellomi.
Ob 10.30: dr. Jožko Pirc: Ločitev duhov: v razhod ali v pluralizem?
Ob 16.00: Alojz Rebula: Kam plovemo: razgled čez slovenska obzorja.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole obvešča, da posluje ob sredah od 10. do 12. ure in ob torkih in četrtkih od 16. do 17. ure.

Zgoniška občinska uprava obvešča, da bo zaradi strokovnega seminarja za vzgojiteljice začetek šolskega leta 1988/89 v občinskih vrtcih v ponedeljek, 12. septembra 1988, in ne 5. septembra, kot je bilo predhodno domenjeno.

Šola Glasbene matice - Trst obvešča, da je vpisovanje novih gojencev za šolsko leto 1988/89 do vključno 9. septembra od 8.30 do 12.00 na šoli - Ul. R. Manna 29 - tel. 418605. Obenem naproša gojence, ki še niso potrdili vpisa, da to storijo čimprej.

MPZ Glasbene matice obvešča svoje pevce, da bodo potekale pripravljalne vaje od ponedeljka, 12. septembra, do vključno sobote, 17. septembra, v Domu Zveze prijateljev mladine v Poreču. Vabljeni tudi novi pevci. Informacije dobite v tajništvu Glasbene matice - Ul. R. Manna 29 - tel. 418605 od 8.30 do 12.00.

Ob 40. obletnici poroke

GIGIJA in SILVE GRMEK

najlepše čestitke in voščila jima želi

sin Sergij

Jutri praznuje naš dobri nono

ANDREJ ČOK
90 let

Prav prisrčno mu čestitamo in želimo še mnogo zdravih in vedrih let.

Vnuki Eva, Igor, Lara in Nada

Včeraj sta na Višarjah stopila na skupno življenjsko pot

MARKO KOS in GABRIJELA LEGAT

Vso srečo jima želita

cerkveni pevski zbor in moški pevski zbor Novega Sv. Antona.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava grafik slovenskih mojstrov.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA. Urnik: od 10.30 do 18.30.

Na sedežu Letoviščarske ustanove v Sesljanu je odprta razstava likovnih del, ki so jih pripravili tečajniki, ki so obiskovali letošnji slikarski tečaj v naravi pod vodstvom umetnika in pedagoga Nina Perizija.

razna obvestila

Mladinska sekcija SSk sporoča, da se akcija zbiranja podpisov v podporo delovanja ODBORA ZA VARSTVO ČLOVEKOVIH PRAVIC IZ SLOVENIJE nadaljuje. Podpisati je mogoče ob sredah in četrtkih od 18. do 20. ure v Ul. Machiavelli 22, vsak dan pa v Tržaški knjigarni v Trstu in v Katoliški knjigarni v Gorici. Podpise zbiramo tudi na Našem prazniku v Zabrežcu ter na Študijskih dnevih Draga '88.

MPZ V. Vodnik bo pričel z vajami jutri, 5. septembra, ob 20.30.

KD Rovte-Kolonkovec vabi odbornike na sejo jutri, 5. t. m., ob običajni uri.

Pevke in pevci KD Lipa so vabljeni, da se udeležijo prve pevske vaje, ki bo jutri, 5. t. m., ob 20.30 v Bazoviškem domu.

MPZ F. Venturini obvešča, da bo 1. vaja v novi sezoni v torek, 6. septembra, ob 20. uri v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

MPZ I. Gruden - Nabrežina vabi bivše in nove pevce na 1. sestanek, ki bo v torek, 6. septembra, ob 20. uri v društvenih prostorih.

TPPZ "P. Tomažič" obvešča, da bo prva pevska vaja v novi sezoni v petek, 9. septembra, ob 20.30.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
optika Vikj.
kontaktne leče
Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da je odhod avtobusa za izlet v Oglej-Gradež v četrtek, 8. septembra, ob 7.30 izpred deželne palače na Trgu Oberdan. Na razpolago je še nekaj prostorov.

50-letniki občine Dolina obveščajo, da je odhod avtobusa v nedeljo, 11. septembra, ob 7.30 izpred občinske telovadnice v Dolini. Priporoča se točnost.

SKD Barkovlje javlja, da bo odhod avtobusa za izlet v Kamnik v nedeljo, 11. septembra, ob 7. uri izpred barkovljanskega portiča.

SPDT prireja v nedeljo, 11. septembra, avtobusni izlet v Karnijske Alpe. Odhod avtobusa ob 6. uri izpred sodne palače na Foru Ulpiano. Planinci se bodo z avtobusom peljali do vasi Pierabec, nato pa se bodo mimo jezera Bordaglia in prelaza Giramondo podali do jezera Volaia in do koče Lambertenghi, nato pa do koče Tolazzi, kjer jih bo pričakal avtobus. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI (tel. 767304). Izlet vodi Angelo Krmec, za informacije pa se lahko obrnete do Vojka Slavca (tel. 742405) v večernih urah. Pohitite z vpisom.

Kmečka zveza prireja v soboto, 17., in v nedeljo, 18. septembra, strokovno ekskurzijo po Gorenjski. Izletniki bodo šli v Križe pri Tržiču, kjer si bodo ogledali kmetijsko zadrugo, vrtnarijo Aljančič in pridelovanje zelenjave na polju, potem v Begunje, kjer bo ogled zaporov in Drage ter morebiti tudi Brezij, dalje tudi na Bled oz. na Selo, kjer bodo obiskali turistično in živinorejsko kmetijo. Prenočevanje v Radovljici. Naslednji dan ogled slapa Savice ter čebelarskega muzeja v Radovljici ali koroškega muzeja v Kropi. Odhod iz Trsta v soboto predvidoma ob 6. ali 7. uri. Cena izleta 90.000 lir.

KD Rdeča zvezda organizira 23., 24. in 25. septembra izlet v München (Dachau in Oktoberfest). Cena za prevoz, prenočevanje in ogled muzejev je 220.000 lir. Vpisuje in nudi vse potrebne informacije: Roberto Kante - tel. 229432 - v popoldanskih urah.

mali oglasi

OSMICA Olenich z glasbo je odprta na Padričah.
OSMICO je odprl Alojz Škrk v Saležu na št. 33.
OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mavhinjah.
OSMICO je odprl Josip Sancin v Dolini. Toči črno in belo vino.
OSMICO ima odprto Romano Purič v Repnu na št. 13.
POLOVICO HIŠE delno opremljene s telefonom prodam v Ljubljani ali zamenjam za Koper ali Novo Gorico. Tel. YU 061/442872.
V SREDIŠČU BOVCA prodam starejšo hišo z dvema vrtoma in zemljo. Tel. YU 063/858104 dopoldan od 10. do 12. ure.
PRODAM motokaro bremach dizel, nosilnost 15 q, v zelo dobrem stanju. Tel. 200960 v popoldanskih urah.
PRODAM hišo v Tolminu: 3 pritličnī, 3 kletni prostori, vrt, ugodna nadzidava. Kupec je lahko tudi Jugoslovan, ki živi v Italiji ali Jugoslovanka, poročena z Italijanom. Tel. 003865/23143.
DVA HIMALAJSKA MUCKA, cepljena, z rodovnikom, prodam. Tel. 003861/342946, Kupšek Helena, 29, Hercegovske divizije 7, 61000 Ljubljana.
POCENI ODDAM črno-beli televizor v zelo dobrem stanju. Tel. 755503.
GOSTILNO dajemo v najem. Tel. 231741.
IŠČEM knjige za 1. razred strokovnega zavoda J. Stefan: Od antike do danes, Električne meritve in Tehnično risanje. Tel. 228390.
IŠČEM knjige za 1. letnik učiteljišča. Telefonirati v večernih urah na št. 827094.
22-LETNA TAJNICA išče katerokoli zaposlitev. Telefonirati v jutranjih urah na št. 229402.
IŠČEMO stalno hišno pomočnico, ljubiteljico otrok. Nudimo prenočišče. Tel. 040/200566.
ODPIRA SE kozmetični salon Danaja v Novi Gorici, Gortanova 15. Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9.00 do 17.00 po telefonskem naročilu 003865/23437.
PROFESORICA ANGLEŠČINE z dolgoletno prakso nudi inštrukcije po zmernih cenah. Tel. 003866/33537.

Potovalni urad AURORA
vabi

Od 17. do 24. septembra na otok RAB (avtobus). Cena 276.000. lir.

Od 26. sept. do 6. okt. KAPADOKIJA - EGEJSKA OBALA - ISTAMBUL (letalo in avtobus). Cena 995.000.— lir.

Od 1. do 2. oktobra na BRIONE (avtobus). Cena 168.000.—

Od 2. do 7. oktobra DALMACIJA in PLITVIČKA JEZERA (ladja in avtobus). Cena 498.000 lir.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu Aurora v Ul. Milano 20. Tel. 60261.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 4. septembra 1988
ZALA

Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 19.38 - Dolžina dneva 13.08 - Luna vzide ob 24.10 in zatone ob 16.21.

Jutri, PONEDELJEK, 5. septembra 1988
LOVRO

PLIMOVANJE DANES: ob 14.35 najvišja 17 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 1.13 najnižja -30 cm, ob 9.27 najvišja 19 cm, ob 14.27 najnižja 8 cm, ob 18.33 najvišja 15 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,2 stopinje, zračni tlak 1010,6 mb raste, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 52-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Tina Kralj, Giuseppe Davide Virone, Marco Vittori, Neža Milič.

UMRLI SO: 59-letni Nicola Lanzillotti, 78-letni Marcellino Gri, 68-letna Italia Paoletti, 61-letni Sergio Pizzamus, 65-letni Antonio Bomomolo, 64-letni Francesco Snider, 75-letni Giovanni Giovannini, 81-letna Lodovica Krauschong, 55-letni Attanasio Giordano.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 4. septembra 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (Žavlje).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (Žavlje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (Žavlje).

NABREŽINA (tel. 200466) - od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 5. do sobote, 10. septembra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila 6 (Naselje Sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila (Naselje Sv. Sergija), Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	77	68	29	60	45
CAGLIARI	67	72	33	88	71
FIRENCE	51	10	88	3	68
GENOVA	45	68	3	11	88
MILAN	18	51	21	22	81
NEAPELJ	71	14	5	72	26
PALERMO	13	83	20	61	89
RIM	86	43	38	42	3
TURIN	44	61	25	78	29
BENETKE	6	68	23	8	7

ENALOTTO

2 2 X X 1 2 1 2 X 1 1 X

KVOTE:

12	34.050.000
11	1.319.000
10	117.000

S.A.C.A.T.
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov
UPRAVA: Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4
Ul. sv. Frančiška 38 TRST - Tel. 768667 - 772002

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.30 Maša
12.30 Nabožna oddaja
12.40 Ekološka oddaja: Zelena linija
13.30 Dnevnik
13.55 Kviz: Fortunissima
14.00 Film: Indians (zgod., ZDA 1978, r. Richard T. Heffron, i. John Whitmore, Elliot Sam)
15.45 Nanizanka: Emil
16.10 Nanizanka: Pika Nogavička
17.15 Oddaja v studiu: Troppo forti - Sanje in želje Italijanov
18.15 Zgodovinska regata (neposredni prenos iz Benetk)
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Nadaljevanka: Little Roma (r. Francesco Massaro, i. Ferruccio Amendola, zadnji del)
21.55 Aktualno: Venezia Cinema 1988 (vodi Bruno Vespa)
22.10 Glasbena oddaja: Discoring estate - Hit Parade tedna
23.00 Športna nedelja
24.00 Dnevnik in vreme
0.10 Film: Maya (kom., ZDA 1980, r. Agust Agustsson, i. Berta Dominguez, Joseph Rosevich)

RAI 2

11.00 Film: Fifa e arena (kom., It. 1948, r. Mario Mattioli, i. Totò, Isa Barzizza)
12.30 Rubrika: Bolj zdravi in lepši
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Športne vesti
13.30 Nanizanka: Saranno famosi
14.20 Koncert: Melo - Matia Bazar
15.25 Neposredni športni prenosi: avtomobilizem in motociklizem
17.25 Film: Supercolpo dei cinque doberman d'oro (kom., ZDA 1976, r. Byron Ross Chudnow, i. Fred Astaire, James Franciscus)
18.50 Nanizanka: Bert D'Angelo Superstar
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Športna oddaja: Domenica sprint
20.30 Film: All'ultimo respiro (dram., ZDA 1983, r. Jim McBride, i. Richard Gere, Valerie Kaprinsky)
22.10 Dnevnik - kratke vesti
22.25 Rubrika: Mixer
23.20 Inf. oddaja: Protestantizem
23.50 Plesna oddaja: Un cuore chiamato Brasile (prikaz sambe plesna šola Beije Flor)

RAI 3

14.00 Deželne vesti
14.10 Film: La bambola del diavolo (dram., ZDA 1936, r. Todd Browning, i. Lionel Barrymore, Mauren O'Sullivan)
15.30 Kolesarstvo: meddržavni pokal (prenos iz Città di Castello)
16.30 Kotalkanje: svetovno prvenstvo (prenos iz Cassana d'Adda)
17.30 Glasbena oddaja: Speciale Jeans
18.35 Aktualno: Spett.le RAI - Videolettere a Và pensiero
19.00 Vreme in dnevnik, nato športna oddaja Domenica gol
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarec: 20 let prej - Drobci
20.30 Dokumentarec: Živi planet
21.30 Glasbena oddaja: Stars - koncert Renza Arboreja
22.45 Dnevnik
23.05 Opera: Otello (Gioacchino Rossini, Simf. orkester RAI iz Turina, dir. John Pritchard, zbor praške Filharmonije, nastopajo Chris Merrit, Juane Anderson, Giorgio Surjan)

RTV Ljubljana

9.10 Video strani
9.20 Otroška oddaja: Živ žav
10.15 Nad.: Oliver Twist (pon.)
10.45 Nadaljevanka: Cagney in Lacey (pon. 6. dela)
11.30 Glasbena oddaja: Domači ansambli - Beneški fantje in Veseli planšarji
12.00 Kmetijska oddaja: Ljudje in zemlja
12.30 Video strani
15.10 Nadaljevanka: Šefi (Stewart Woods, r. Jerry London, i. Charlton Heston, 6. del)
16.00 Film: Kitty Foyle (dram., ZDA 1940, r. Sam Wood, i. Ginger Rogers, Dennis Morgan)
17.45 Festival narodnozabavne glasbe - Ptuj 88
18.45 Risanka
19.00 Vreme, TV mernik in TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Vrtnice in kaktusi (J. Tihec, M. Jesih, S. Hren, i. Zvezdana Mlakar, 1. del)
20.55 Aktualno: Zdravo
22.25 Video strani

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.40 Tenis: Turnir Flushing Meadows (iz New Yorka)
17.00 Kronika in reportaže: Šport spektakel - hokej NHL
19.00 Športna oddaja: Juke Box
19.30 Tenis: Turnir Flushing Meadows (iz New Yorka)
22.00 TVD Vsedanes, nato dalje Turnir Flushing Meadows

Iz filma Kitty Foyle na RTV-Lj ob 16. uri

CANALE 5

8.30 Nabožna oddaja
8.45 Film: Giovanni il ragazzo del sogno (biog., r. Giuseppe Rolando, i. Paolo Bramante)
9.45 Film: Samoa 52. strada (kom., ZDA 1937, r. H. Young, i. I. Hunter)
11.30 Nanizanki: Helena, 12.00 Hotel
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show
14.00 Film: Annibale e la vestale (kom., ZDA 1955, r. George Sidney, i. Esther Williams)
16.45 Nanizanke: Lottery, 17.40 Glitter, 18.30 Il profumo del successo
20.30 Nadaljevanka: Il mostro (dram., ZDA 1985, r. M. Grizzard, i. M. Harmon, F. Forrest, 1. del)
22.25 Nan.: Top Secret
23.25 Aktualno: Cineamando (vodi. M. Costanzo)
23.40 Film: Terra nuda (pust., VB 1958, r. V. Sherman, i. R. Todd)
1.35 Nanizanka: Spy Force

RETEQUATTRO

8.00 Verska rubrika
8.30 Nanizanka: Il santo
9.15 Film: La sceriffa dell'-Oklahoma (vestern, ZDA 1953, r. R.G. Springsteen, i. J. Canova, J. Russell)
11.00 Nanizanke: Giorno per giorno, 11.30 Lucy Show, 12.00 Vicini troppo vicini, 12.30 In casa Lawrence, 13.30 Detective per amore, 14.30 Bonanza, 15.30 La grande vallata
16.30 Film: Tra le nevi sarò tua (glas., ZDA 1942, r. Bruce Humberstone, i. Sonja Henie)
18.30 Nan.: Nero Wolfe, 19.30 Attenti a quei due
20.30 Film: Hawaii (pust., ZDA 1966, r. George Roy Hill, i. Julie Andrews, Richard Harris)
23.40 Film: La marcia su Roma (kom., It. 1962, r. Dino Risi, i. V. Gassman, U. Tognazzi)
1.20 Nanizanka: Vegas

ITALIA 1

8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Littlest, Il pianeta delle mille avventure, L' isola delle mille avventure
10.30 Nanizanke: Boomer, 11.00 Dimensione Alfa, 12.00 Legmen
12.55 Šport: Grand Prix
14.00 Film: Cinque settimane in pallone (pust., ZDA 1962, r. Irwin Allen, i. Red Buttons)
16.00 Nanizanke: Robin Hood, 16.30 I forti di Forte Coraggio, 17.00 L'uomo di Singapore, 18.00 Master
19.00 Risanke: Alvin show, 19.30 Telebugs, 20.00 Berenstain
20.30 Film: Don Camillo (kom., ZDA 1983, r. T. Hill, i. C. Blakely)
23.00 Glasbena oddaja: Vent'anni dopo
24.00 Boks: SP iz Atlantic Cityja, McGuirt-Taylor
1.00 Tenis: Turnir Flushing Meadows
2.00 Nanizanka: Tre cuori in affitto

TELEPADOVA

14.00 Nadaljevanka: I giorni del Padrino
16.00 Nanizanki: La fattoria dei giorni felici, 16.30 Switch
17.45 Nadaljevanka: Il seme dell'indipendenza
19.30 Nanizanka: California
20.30 Film: Il giustiziere sfida la città (dram., It. 1975, r. Umberto Lenzi, i. Tomas Milian)
22.20 Film: Stesso mare stessa spiaggia (kom., It. 1983, r. A. A. Pann)
0.15 Nanizanka: Switch
1.15 Film: Un poker di pistole (vestern It.-Šp. 1967, i. George Eastman, A. Incontrera)

TELEFRIULI

13.45 Film: I tre corsari (pust., It. 1952, r. Mario Soldati, i. Ettore Manni, Marc Lawrence)
14.15 Glasba: Koncert kvarteta Chilingerian
15.15 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni
15.45 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
17.30 Nan.: Il perduto amore
18.00 Dokumentarec: Festa barocca
19.00 Športne vesti
19.30 Nanizanka: Raffles ladro gentiluomo
20.00 Dnevnik v nemščini
20.30 Film: Oltre la porta (It. 1982, r. Liliana Cavani, i. Marcello Mastroianni, Eleonora Giorgi)
22.30 Nanizanka: Il diario di Sara (1. del)
23.00 Športne vesti
23.30 Nanizanka: Il diario di Sara

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Dnevni pregled deželnega tiska; 10.00 Nedeljska matineja: Mladinski oder - Čarodejni novčič (rež. Marjana Prepeluh); (10.50) Filmi na ekranih (pon.); (11.00) V svetu valčka, Glasbeni listi; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Veliki svet malih domovin; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Popoldanski zbornik: (14.10) Poletni satirični minikabaret: Oprosti, ne juriš? (vodita Boris Kobal in Sergej Verč); (15.00) Na počitnice, (16.00) XXIII. študijski dnevi Draga 88, neposreden prenos iz Parka Finžgarjevega doma na Opčinah, vmes Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00. 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Kmetijska oddaja: Za naše kmetovalce; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Nedeljska reportaža; 17.30 Amaterski zbori pojo; 18.00 Zabavna radijska igra; 18.25 Operne melodije; 19.00 Dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nokturno, nočna glasba.

RADIO KOPER
(slovenski program)

10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Pregled dogodkov: Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Kmetijska oddaja: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonca; 14.45 Lestvica najpopularnejših popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled aktualnih dogodkov; 18.05 Nedelja na športnih igriščih; 18.30 Humoreska; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER
(italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.25 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 8.20 Popevka tedna; 8.33 Nedeljsko jutro; 9.30 Glasba; 9.45 Orkester Raul Casadei; 10.00 Čudovitih sedem; 10.40 Vstop prost; 11.00 Aktualna oddaja: Dogodki in odmevi; 11.15 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Made in YU; 15.30 Hot 20; 16.00 Športno popoldne s podatki in komentarji; 18.30 Lestvica LP; 19.30 Pregled športnih dogodkov; 20.00 Nočni spored in prenos Radia Ljubljana.

RADIO OPČINE

10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah; 20.00 Nočna glasba in Poletni nočni val.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1

11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Portomatto
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik - tri minute
14.00 Portomatto (2. del)
14.15 Film: Giungla d' asfalto (krim., ZDA, r. J. Huston, i. Sterling Hayden, Marilyn Monroe)
16.00 Pregled tv varietejev: Tanti varietà di ricordi
17.10 Dokumentarec: Pianeta acqua
18.20 Filmska šola: Di paesi di città
19.20 Aktualno: Venezia Cinema 1988 (vodi Bruno Vespa)
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Film: Tutta colpa del Paradiso (kom., It. 1985, r. Francesco Nuti, i. Francesco Nuti, Ornella Muti)
22.00 Dnevnik
22.10 Aktualno: Venezia Cinema 1988
22.30 Dnevnik - posebna oddaja
23.50 Filmske novosti
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Kolesarstvo (posnetki iz Catanie)

RAI 2

12.00 Nadaljevanka: Cuore (i. Johnny Dorelli, Giuliana De Sio, 1. del)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Nanizanka: Saranno famosi
14.30 Dnevnik
14.40 Variete: Il piacere dell'estate (ured. Bruno Modugno)
17.00 Film: Testa rossa (kom., ZDA 1950, r. Norman Panama, Melvin Frank, i. June Allyson, Dick Powell)
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Bert D'Angelo Superstar
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Nanizanka: L.A.LAW. avvocati a Los Angeles
21.20 Glasbena oddaja: Videomusic
22.10 Dnevnik - nocoj
22.25 Variete: Aperto per ferie 23.20 Dnevnik - zadnje vesti
23.30 Glasbena oddaja: Koncert Umerta Tozzija
0.10 Film: Gazzosa alla menta (kom., Fr. 1977, r. Diane Kurys, i. Eleonore Klarwein, Odile Michel)

RAI 3

12.00 Aktualno: Magazine 3
14.00 Deželne vesti
14.10 Glas. odd.: Koncert št.1 v B-molu P.I. Čajkovskega (orkester berlinske Filharmonije, dir. Herbert Von Karajan)
15.00 Kolesarstvo: Italijansko prvenstvo Mount Bike (iz Bassana)
15.30 Baseball: SP, Kuba-ZDA
16.00 Jahanje: mednarodno tekmovanje (prenos iz Punte Ala)
16.30 Motokros: mednarodno tekmovanje 250 ccm (iz Vareseja)
17.00 Avtomobilizem: tekmovanje nekdanjih avtomobilov (iz Pescare)
17.30 Glas. odd.: Jeans 2 "usati"
17.55 Nanizanka: Spazio 1999
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
20.00 Inf. odd.: Se sei saggio ridi
20.30 Nanizanka: Professione pericolo
21.20 Dnevnik - večerne vesti
21.30 Film: Delitto sotto il sole (krim., VB 1981, r. Guy Hamilton, i. Peter Ustinov, James Mason)
23.25 Dnevnik - zadnje vesti
23.40 Športna rubrika: Prvaki

RTV Ljubljana

10.00 Mozaik. Zrcalo tedna
10.15 Aktualno: Naš utrip
10.30 Film: Slepa ulica (pon.)
12.00 Video strani
16.25 Mozaik (pon.)
16.55 Nadaljevanka: Manhattan bo moj (pon.)
17.50 Otroška nanizanka: Radovedni Taček - Smuči (Včasih smo smučali po snegu sedaj pa tudi po pesku, travi in vodi.)
18.00 Makedonske narodne pripovedke (12. del)
18.20 Poljudnoznanstvena oddaja: Cesarski paradoks (Oddaja o cesarskih pingvinih, ki v najhujši polarni zimi, prihajajo na ledena polja ob oceanu.)
18.45 Risanka
19.00 Vreme, Obzornik in Tv Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Tretje nadstropje (ČSSR, r. K. Smyczek, i. J. Vaculik, A.J. Duchoslav, J. Potmišil, Lj. Krbova, J. Milova, 4. del)
21.10 Aktualno: Omizje (o športu)
23.10 Video strani

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.40 Tenis: Turnir Flushing Meadows (iz New Yorka)
17.00 Kronika in reportaže: Šport spektakel
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:
OPČINE — Utrinki z letošnje Drage
SELCE — Okrogla miza o manjšinah v okviru praznika ANPI
GORICA — Ob zaključku letošnjega mladinskega raziskovalnega tabora Brda 88
PODGORA — S kajaki od Solkana do Gorice
GORICA — Lokostrelci so se pomerili

19.30 TVD Stičišče
20.00 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera
20.30 Tenis: turnir Flushing Meadows (iz New Yorka)
22.00 TVD Vsedanes, nato spet turnir Flushing Meadows

CANALE 5

8.30 Nanizanke: La casa nella prateria, 9.30 Storie di vita, 9.55 Alice
10.30 Film: In piena luce (krim., ZDA 1971, r. Robert Day, i. Richard Boone, S. Pleshette)
12.30 Nanizanka: Hotel
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Nan.: Dottor Kildare
15.00 Film: Golden Gate (kom., ZDA 1981, r. Paul Wendkos, i. Jean Simmons, R. Kiley)
17.15 Kviza: Doppio slalom, 17.45 C'est la vie
18.15 Nanizanki: I cinque del quinto piano, 18.40 Love Boat
19.45 Kviz: Tra moglie e marito
20.30 Film: Il mostro (dram., ZDA 1985, r. Marvin Grizzard, i. Mark Harmon)
22.20 Kviz: Passiamo la notte insieme
23.05 Aktualno: Cineamando (vodi M. Costanzo)
23.20 Filmske novosti: Première
23.30 Film: Uomo bianco tu vivrai! (dram., ZDA 1950, r. J. Leo Mankiewicz, i. Richard Widmark, Linda Darnell)
1.30 Nanizanka: Spy Force

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanka: Il santo
9.15 Film: Velvet (pust., ZDA 1984, r. Richard Lang, i. Polly Bergen)
11.00 Nanizanke: Giorno per giorno, 11.30 Lucy show, 12.00 Vicini troppo vicini, 12.30 In casa Lawrence, 13.30 Detective per amore 14.30 Bonanza, 15.30 La grande vallata, 16.30 Mary Benjamin, 17.30 Mary Tyler Moore, 18.00 Dalle 9 alle 5 orario continuato, 18.30 Lou Grant, 19.30 Gli intoccabili
20.30 Film: Cassandra Crossing (dram., VB 1977, r. G. Pan Cosmatos, i. S. Loren, B. Lancaster)
23.05 Nanizanka: Alfred Hitchcock presenta
23.35 Dokumentarec: Vojna v Vietnamu
0.05 Film: I sette fratelli Cervi (dram., It. 1968, r. Gianni Puccini, i. Gian Maria Volonté, Lisa Gastoni)
2.05 Nanizanka: Adam 12

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: Rin Tin Tin, 8.55 Flipper, 9.25 La terra dei giganti, 10.15 Chopper Squad, 11.05 Ralph Supermaxieroe, 12.00 Movin'On
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Lo specchio magico, C'era una volta Pollon, Snorky
14.00 Glasba: Deejay Beach
15.00 Nanizanka: Hardcastle and McCormick
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Alice, Lulù, Lalabel, Il tulipano nero
18.00 Nanizanki: L'uomo da sei milioni di dollari, 19.00 Chips
20.00 Risanka
20.30 Komedija: Andy e Norman (Neil Simon, i. Andrea Brambilla, Nino Formicola
23.00 Glasbena oddaja: Vent'anni dopo
24.00 Tenis: Turnir Flushing Meadows
1.00 Rubrika: Première
1.10 Nanizanke: Ai confini della realtà, 1.40 Taxi, 2.10 Giudice di notte

TELEPADOVA

14.15 Nad.: Una vita da vivere, 15.10 Ciranda de Pedra, 16.30 Piume e paillettes
17.30 Dokumentarec
18.00 Risanke
20.00 Nanizanka: Squadra speciale anticrimine
20.30 Film: Le braghe del padrone (kom., It. 1978, r. Flavio Mogherini, i. E. Montesano, A. Celi)
22.30 Kviz: Colpo grosso
23.30 Športna odd.: Speedy
24.00 Nanizanka: Switch
1.00 Film: I ribelli del Kansas (vestern, ZDA 1959, r. Melvin Frank)

TELEFRIULI

12.15 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni
13.00 Dokumentarec: Roba da medioevo
13.30 Nad.: Leonela
14.30 Risanke
15.30 Glas. odd.: Music box
17.15 Dokumentarec: Vsakodnevna sinjina
18.15 Nad.: Giallo sera
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nan.: Il perduto amore
20.30 Kviz: Caccia al premio
21.00 Rub.: Attenti all'uomo
21.30 Nanizanka: Corpo speciale Sand-baggers
22.30 Dnevnik
23.00 Športna oddaja: Sprint
23.30 Dražba
24.00 Inf. oddaja: News

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 9.10 Glasbeni listi; 10.00 Dnevni pregled deželnega tiska; 10.10 Koncert v cerkvi sv. Martina v Dolini - I Madrigalisti di Venezia; 11.30 Poldnevniški program: (12.00) Naše ljube navade in razvade, (12.40) Sreča je kakor sonce, Glasbeni listi; 13.20 Slovenske ljudske pesmi: poje Slovenski oktet 13.40 Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Popoldanski zbornik: (14.30) Glasbene diagonale, (16.00) S poti po Afriki, Glasbeni listi; 17.10 Klasični album; 18.00 Od trte do vina; 18.15 Kmetijski tednik; 18.35 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.05 Ringaraja; 8.30 Glasbena lepljenka; 9.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Tekoča repriza; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Godbe; 13.30 Melodije; 14.05 Križemkraž; 14.15 Mladi glasbeniki; 14.40 Mozaik; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Alpski kvintet; 18.25 Zvočni signali; 19.25 Glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Slovenski skladatelji; 20.30 Vedre note; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER
(slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Spominski datumi; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 MIP; 17.05 Top ten po svetu; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Iz kulturnega sveta; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.25 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Naše poletje; 7.45 Razglednica; 8.00 Otroška oddaja; 8.15 Nekaj več; 8.20 Popevka tedna; 8.40 Glasba; 9.32 Feeling; 9.45 Orkester Casadei; 10.40 Vstop prost; 11.00 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.00 MPV v času; 14.45 Glasbeno popoldne; 15.00 Zdravo otroci; 15.55 Popevka tedna; 16.00 Glasba; 16.50 Pismo iz...; 17.00 Bubbling; 17.33 Čudovitih sedem; 18.00 Glasba; 18.30 Mali koncert.

RADIO OPČINE

10.00 Tedenski horoskop; 13.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 18.30 Športni komentar; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Zarjavele trobente, nato Poletni nočni val.

Aktualno vprašanje za Trgovinsko zbornico

Kako izkoristiti v celoti olajšave za uvoz blaga goriške proste cone

Neizrabljen (deloma) kontingent tekstilnih izdelkov in papirja

Goriška Trgovinska zbornica bo morala že v bližnji prihodnosti rešiti kočljivo vprašanje viškov kontingentov raznega blaga, namenjenega široki potrošnji, kakor tudi viškov blaga za industrijsko predelavo. Nezanemarljiv del olajšav (oprostitev carine in drugih davščin) ostaja namreč neizkoriščen, tako za uvoz dobrin na osnovi tabele A (blago namenjeno široki potrošnji), kakor za uvoz blaga namenjenega nadaljnji industrijski predelavi (tabela B). Količine raznih vrst blaga, ki se lahko uvozijo brez plačila raznih davščin, so letne. To pomeni, v kolikor kontingent ni izkoriščen v celoti, ostanejo olajšave neizkoriščene, oziroma zapadejo ob koncu leta. Tak pojav je prisoten že kar lep čas. Ker gre za neizkoriščene olajšave v vrednosti nekaj milijard lir, si pri Trgovinski zbornici prizadevajo, da bi to senčno stran proste cone kar se da hitro odpravili. Kako? Z mobilnostjo kontingentov, kar je predvideno v zadnjem zakonu o prosti coni, čeprav postopek ni najbolj enostaven in kratek. Dopuščena je možnost prelivanja, oziroma sprememb med posameznimi vrstami blaga, za katere veljajo ugodnosti. Znižal bi se kontingent blaga, za katero je malo povpraševanja, povečali bi se kontingenti za katere vlada zanimanje industrije. Na ta način bo mogoče izkoristiti, še pred iztekom koledarskega leta, vse potencialne možnosti proste cone.

Pri Trgovinski zbornici so se tega vprašanja lotili pred kratkim in so že imeli vrsto srečanj s strokovnimi organizacijami obrtnikov, industrijcev in drugih gospodarskih operaterjev. V kratkem bo o tem razpravljal razširjeni odbor Trgovinske zbornice, ki se je z vprašanjem sicer že seznanil.

Po sicer nepopolnih informacijah je danes samo v industrijskem sektorju neizkoriščenih za okrog tri milijarde lir olajšav, v trgovinskem sektorju pa za okrog 700 milijonov lir. Neizkoriščen ostaja kontingent tekstilnih izdelkov (okrog 2 milijardi lir) in papirja ter lepenke in železa. Na podlagi tabele A so neizkoriščene možnosti za uvoz rib, lesa, jedilnih maščob itd.

Kje so razlogi za tako stanje? V spreminjajočih se razmerah gospodarstva in tržišča in pa v dejstvu, da so seznami (tabele) v mnogočem zastareli, saj so bili sestavljeni pred skoraj petnajstimi leti.

Vprašanje slabo izkoriščenih kontingentov sicer zadeva v prvi vrsti blago namenjeno industrijskemu sektorju, vendar je določene težave v zadnjem času opaziti tudi pri nekaterih vrstah blaga za široko potrošnjo. Kontingent masla več kakor zadošča za prebivalstvo in menda celo ostaja. Isto velja za sladkor in meso. Zadeva je razumljiva spričo padanja števila prebivalstva pa tudi zaradi spreminjajočih se prehrambenih navad.

In ne nazadnje (velja predvsem za meso) tudi zaradi zmanjševanja kupne moči družin z nižjimi osebnimi dohodki.

Na tretji regati od Solkana do Podgore

Spust s kajaki na Soči

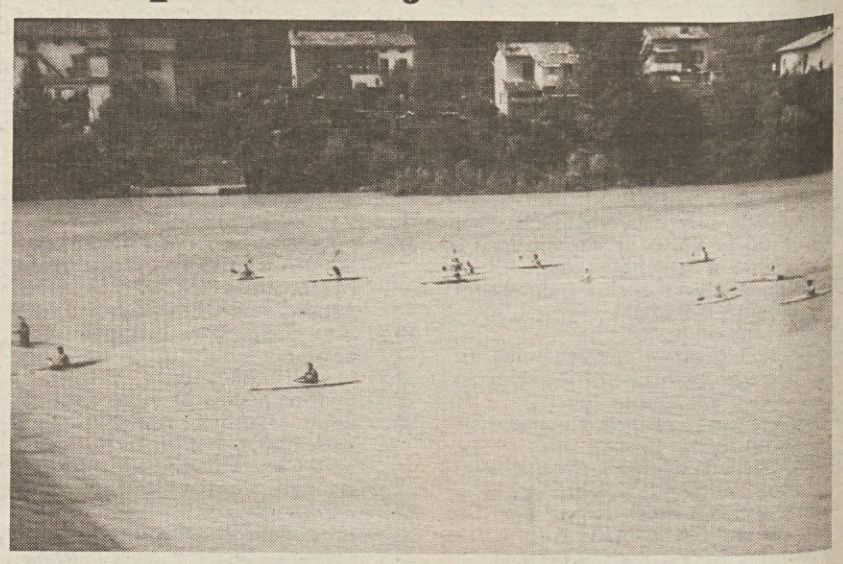

Skupina kajakašev med včerajšnjo regato na Soči (foto Lutman)

Štiriinštirideset kajakašev se je včeraj spustilo od jeza pri Solkanu do Podgore (cilj je bil pri železniškem mostu) na tretji Soški regati, ki jo je priredil KK Soške elektrarne iz Solkana v sodelovanju z ZSŠDI v Gorici. Udeležba, čeprav nekoliko manjša od lanske, je bila kar dobra, če upoštevamo, da se je regata odvijala v precej narasli in deroči vodi, ki je še v petek prinašala v dolino vejevje in nevarne hlode. Spust je trajal dobro uro, saj so morali kajakaši čez dva manjša jeza. Ob cilju se je športna prireditev zaključila v veselem vzdušju ob prigrizku v domu društva Andrej Paglavec.

Po skoraj dvajsetih letih je Solkan spet postal Solkan

(Foto Pavšič)

Solkan je od petka spet Solkan. Tudi navzven. Po več kakor dveh desetletjih prizadevanj, da bi starodavnemu naselju, ki je menda nastalo še pred Gorico, vrnili ime, so se hotenja velike večine Solkancev le uresničila. V petek so se v Solkanu pričele prireditve ob prazniku Krajevne skupnosti in na slavnostni seji so prebrali odlok o ponovnem poimenovanju naselja. Nameščene so bile, na začetku Vojkove ceste in pri solkanskem mostu, nove table, ki so naselju, danes že povsem spojenem z Novo Gorico, tudi navzven vrnile ime.

KD OTON ŽUPANČIČ

JESENSKI PRAZNIK v Štandrežu

PETEK, 9. septembra
20.30 koncert znane country skupine POHORJE EXPRES iz Maribora

SOBOTA, 10. septembra
20.00 ples z ansamblom NOVI LAPOSI iz Nove Gorice
20.30 briškola - z bogatimi nagradami

NEDELJA, 11. septembra
20.00 ples z ansamblom NOVI LAPOSI

GLASBENA MATICA

Rok za vpisovanje v šolo Glasbene matice poteka od 1. 9. 1988 do 14. 9. 1988 (od ponedeljka do petka) na sedežu v Ul. Croce 3 od 10. do 12. ure ter od 14. do 16. ure. Pouk se prične 15. septembra. Pojasnila tudi po telefonu. Datume vpisovanja v podružnice bomo objavili naknadno.

Ob odprtju Kogojevih dni '88

Janez Stanovnik govoril v Kanalu

Kogojevi dnevi desetič. Niz umetniških prireditev ob občinskem prazniku Nove Gorice, ki se bodo do 17. oktobra zvrstile v Kanalu, Novi Gorici in Tržiču se je začel v petek zvečer v Kanalu z govorom Predsednika Predsedstva SR Slovenije Janeza Stanovnika, odprtjem razstave grafičnih del Franceta Miheliča v galeriji Rika Debenjaka in koncertom Komornega zbora Radiotelevizije Ljubljana v kanalski cerkvi.

Slovesnosti, ki je potekala na Kontradi (mestnem trgu pred galerijo Rika Debeljaka), se je kljub skrajno neprijaznemu vremenu udeležilo zelo veliko obiskovalcev iz raznih krajev novogoriške občine in tudi iz zamejstva, predstavnikov kulturnega in političnega življenja. V Kanalu je bilo v petek popoldne namreč tudi zborovanje primorskih kulturnih delavcev in mnogi so se zvečer udeležili uvodne slovesnosti letošnjih Kogojevih dni.

Med udeleženci na pomembnem kulturnem dogodku smo opazili podpredsednika RK SZDL Cirila Kosmača, koprskega škofa Metoda Piriha, članico sveta federacije Marijo Vilfanovo in številne druge osebnosti. Slavnostni govornik je bil predsednik Predsedstva SR Slovenije Janez Stanovnik, ki je te dni gost Skupščine Občine Nova Gorica in ki je že v petek obiskal nekaj delovnih organizacij, včeraj pa se udeležil tovariškega srečanja borcev 30. divizije na Humu v Goriških Brdih. Predsednik je predvsem pohvalil pobudo Kanalcev, za Kogojeve dni skrbi predvsem prosvetno društvo Soča, saj predstavljajo Kogojevi dnevi, vsakič, letos pa še posebej, pomemben kulturni dogodek v celotnem slovenskem prostoru. Naglasil je, kako je Kanal in drugi bližnji kraji v dolini Soče tesno povezan z življenjem in delom pomembnih slovenskih ustvarjalcev, slikarjev, pesnikov, glasbenikov med katerimi ima častno mesto Marij Kogoj, svojevrsten človek, enkraten umetnik. Svojstven po pojmovanju bistva umetnosti, zato večkrat v konfliktu s tako imenovanim umetniškim šovinizmom. »Kdor hoče biti umetnik, mora veljati kot človek«, je izpovedal Marij Kogoj. Biti človek pa pomeni verjeti vase. »Isto velja za skupnost, za narod«, je dejal predsednik Stanovnik in pri tem mislil na težave današnje slovenske družbe. »Treba se je zanesti nase, imeti je treba vizijo jutrišnjega dne, zavedati se je treba korenin in družno rasti v nove človeške smisli, delati za svet brez mask«.

Po govoru Predsednika Predsedstva SR Slovenije je Nelida Simsič predstavila življenjsko in umetniško pot Franceta Miheliča, svetovnoznanega grafika, rojenega pred enainosemdesetimi leti v Virmašah pri Škofji Loki, vendar po očetovi strani iz Bovca. Na slovesnosti je na kratko spregovoril tudi sam avtor in se zahvalil za veliko pozornost Kanalcev in slovenske javnosti do njegovega opusa.

Sledil je ogled razstave v bližnji galeriji Rika Debenjaka.

Uvodni nagovor na petkovi slovesnosti, kjer so se spomnili tudi pred kratkim tragično umrlih mladih Kanalcev, je imel Jože Šušmelj, predsednik Sveta za Kogojeve dni. V kanalski cerkvi je bil zatem še koncert komornega zbora Ljubljanske radiotelevizije pod vodstvom Mirka Cudermana. Naslednja prireditev - večer poezije - bo v nedeljo, 11. septembra, ob 20. uri v dekanijski cerkvi v Kanalu.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 28. avgusta do 3. septembra 1988.

RODILI SO SE: Denise Bogar, Debora Catalano, Elettra Panozzo in Nazareno Di Corrado.

UMRLI SO: 73-letni upokojenec Isidoro Braidot, 60-letni Bruno Feresin, 65-letna upokojenka Silvia Spessot, 82-letna gospodinja Caterina Zanco vd. Zubin, 54-letni uslužbenec Enrico Brandolin, 78-letni upokojenec Ruggero Mininel, 86-letna upokojenka Elisabetta Speranza, 65-letni upokojenec Luciano Cecotti, 73-letni upokojenec Giuseppe Pitton, 65-letna upokojenka Marija Rustja por. Štrukelj, 62-letna gospodinja Elisa Antonaci por. Rosolen, 90-letni kmet Giovanni Marega, 61-letni upokojenec Ernest Mahnič, 84-letna upokojenka Ivanka Bizjak, 57-letna upokojenka Fulvia Pezzetta por. Rosolen, 82-letni upokojenec Saverio Cucit, 65-letni upokojenec Renato Stringaro.

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »Nico«.

VERDI 16.30-22.00 »L'impero del sole«.

VITTORIA 15.15-22.00 »Arancia meccanica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Krmin

LETNI KINO 20.30 »Fantasia«. Walt Disney.

Nova Gorica

SOČA 16.30 »Top gun«. 18.30-20.30 »Dekleta iz San Tropea«.

DESKLE 17.00-19.30 »Piramida strahu«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Comunale 2 - Ul. Aulo Manlio 14 - tel. 480405.

pogrebi

Jutri v Gorici ob 11. uri Maria Naccari iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Savo Srebernič iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož in oče

Savo Srebernič

Pogreb bo jutri, 5. t. m., ob 12.30 iz mrliške veže bolnišnice Janeza od Boga v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

Žalujoči: žena Slavica in sin Sandro z Ano

Pevma, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

Ernesta Mahniča

se iskreno zahvaljujemo občini Števerjan, števerjanski sekciji VZPI-ANPI, združenju bivših deportirancev, upokojencem, duhovniku Filičku in vsem sorodnikom ter prijateljem, ki so nam stali ob strani.

SVOJCI

Števerjan, 4. septembra 1988

ZAHVALA

Ganjeni ob izrazih sočutja ob izgubi naše drage

Juštine Simčič por. Miklus

se toplo zahvaljujemo g. župniku za pogrebni obred, pevcem, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Števerjan, 4. septembra 1988

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 65134/5
Tx: 461012 FARCO I
Fax (040) 69490

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA

Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1988-89 v Gorici sledeče tečaje:

1. za dodeljene prodaji s kvalifikacijo - 2. letnik (1000 ur)
2. za personal computing (80 ur)
3. angleščine (120 ur)
4. za vodilno osebje v podjetjih (30 ur)
5. za analizo finančnega upravljanja (80 ur)
6. iz kletarstva (30 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 23. septembra na sedežu Zavoda v Gorici, Ul. Croce 3, tel. 81826, vsak dan razen sobote od 10. do 13. ure.

Ferro Julia

ŽELEZNINA - ORODJA - VIJAKI
AVTOMEHANIKA - BARVE - LAKI

Tržič (GO)
TRGOVINA in RAZSTAVA:
Ul. Carducci 30 - Tel. 0481/74371 SKLADIŠČE: Ul. Portanzie 12

Dvotedenski mladinski raziskovalni tabor BRDA 88

Cilj - spoznavanje stvarnosti in preteklosti v Brdih

Včeraj se je s sklepnim zasedanjem zaključil letošnji že 8. mladinski raziskovalni tabor Brda 88. Kot sam naziv tabora pove, so se tokrat mladi raziskovalci podali pod vodstvom sposobnih mentorjev v Brda, v Števerjan in bližnjo okolico. Tabor je organiziral Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom, Društvom slovenskih naravoslovcev in tehnikov Tone Penko in Društvom mladih raziskovalcev. Mladinski raziskovalni tabor se je vrnil ponovno na

Goriško po triletni odsotnosti, saj so leta 1985 spoznavali stvarnost na območju sovodenjske občine, tri leta prej pa so se seznanili s stvarnostjo občine Doberdob.

Štirinajstdnevnega nadvse zanimivega tabora se je udeležilo približno 40 mladih raziskovalcev iz Gorice, Trsta in Nove Gorice, njihovemu delu pa je sledilo deset mentorjev. Veliko mladih je bilo letos prvič na taboru in po vtisih, ki smo jih nabrali na zaključnem večeru, v petek, na Bukovju, so bili prav vsi izredno navdušeni nad dvotedenskim skupnim delom in življenjem. Udeleženci tabora so bili porazdeljeni v sedem skupin: geografsko, naravoslovno, sociološko, arheološko, etnološko skupino, v video in računalniško skupino.

Tabor je imel glavni sedež v prostorih dijaškega doma v Gorici. Tu so mladi raziskovalci sproti vnašali na papir številne podatke, ki so jih nabrali na terenu od Števerjana do Dolenj in Medejskega griča. Delo ni bilo prav enostavno, saj so se morali spoprijeti tudi z vremenskimi neprilikami - večkrat so se vrnili s terena premočeni do kosti.

Med raziskovalno akcijo ni manjkalo zanimivih srečanj in vzporednih pobud. Udeleženci tabora so navezali dobre stike s števerjanskimi kulturnimi društvi, srečali so se z občinskimi upravitelji, ena od delovnih skupin je bila na obisku tudi na županstvu v Dolenjem in na sedežu Gorske skupnosti v Krminu. Preteklo soboto se je celotni tabor preselil v Štanjel, na predstavo Miklove Zale. Med tednom je bilo na sporedu zanimivo predavanje s področja naravoslovnih ved, v večernih urah pa so si ogledali video kaseto o Mladini. Tudi družabnost ni izostala. Poleg spoznavnega večera, ko so mladi udeleženci navezali nove stike, je bil pretekli torek na sporedu slovesni krst. Na njem so "krstili" kar 24 mladih raziskovalcev, novincev na taboru. Udeleženci tabora niso pozabili na rek o zdravem duhu v zdravem telesu in so zato odigrali nekaj prijateljskih športnih srečanj z mladino iz Števerjana.

Ob vsem tem ne smemo pozabiti tudi dela, ki so ga opravili člani video in računalniške skupine. Člani video skupine so pobliže sledili raziskovalnim skupinam in na koncu sestavili o tem tudi dva zanimiva posnetka, ki na zanimiv način prikazujeta življenje na letošnjem taboru ter lepote Goriških Brd. Računalniški izvedenci pa so zaključna poročila vseh raziskovalnih skupin računalniško obdelali ter jih prenesli na papir. Zaradi objektivno preskromnega časa, ki so ga imeli vsi udeleženci na razpolago, kaj trajnešega o opravljenem delu ni bilo mogoče pripraviti, pač pa je vodstvo tabora zagotovilo, da bo v bližnji prihodnosti natisnilo brošuro.

Kot se za vsako tako uspelo manifestacijo spodobi je bil včerajšnji dan gotovo najbolj "žalosten" dan. Vsi so se namreč vrnili domov, od danes dalje ne bo več mogoče klepetati s prijateljem ali prijateljico do zgodnjih jutranjih ur itd. Verjetno pa se bo precej letošnjih udeležencev ponovno srečalo prihodnje leto, v drugem kraju, v drugačni stvarnosti. Morda bo to Rezija.

Gradivo je za objavo pripravil in uredil Marko Čubej v sodelovanju z vodstvom in udeleženci tabora BRDA 88, ki so oskrbeli tudin fotografije.

(Foto Fugi)

Vodstvo, udeleženci in sodelavci tabora

VODSTVO TABORA: Milan Pahor (Ravnatelj Narodne in študijske knjižnice), Marinka Pertot (profesorica in članica društva slov. naravoslovcev in tehnikov Tone Penko), Pavel Stranj (raziskovalec Slovenskega raziskovalnega inštituta).

ORGANIZACIJSKI SODELAVCI: Andrej Furlan, Marko Jagodic, Sandro Hrovatin, Igor Pahor, David Pupulin, Rihard Sluga (vsi so univ. študentje).

RAZISKOVALNE SKUPINE

ARHEOLOŠKA SKUPINA: mentor - Drago Svoljšak (Narodni muzej v Ljubljani), pomočnik - Igor Pahor (univ. študent), raziskovalci - Tanja Colja (1), Tomaž Fabec (1), Saša Rinelli (2), Olaf Sedmak (1), Igor Volk (1).

ETNOLOŠKA SKUPINA: mentorica - Inga Brezigar (Goriški muzej v Novi Gorici), raziskovalci - Maja Brajkovič (3), Darija Colja (3), Barbara Kovač (2), Andrejka Obidič (1), Tamara Pahor (3), Mitja Rupel (2), Marjetka Torkar (1).

GEOGRAFSKA SKUPINA: mentorji - Pavel Stranj (Slovenski raziskovalni inštitut), Damijana Počkaj (Univerza v Mariboru), Uroš Horvat (Univerza v Mariboru), pomočnika - Andrej Furlan (univ. študent) in Marko Jagodic (univ. študent), raziskovalci - Sara Bensi (1), Tanja Kralj (1), Rado Jagodic (2), Tanja Podgoršek (1), Beba Rinelli (1), Kristina Valenčič (1).

NARAVOSLOVNA SKUPINA: mentorja - Marinka Pertot (Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov), Rajko Pavlovec, raziskovalci - Tamara Cibic (1), Martina Doljak (1), Peter Klinc (3), Peter Korošic (1), Katja Pasarit (1), Flavio Reggente (1), Mitja Švab (2), Vesna Tomšič (3), Andrej Volpi (2), Claudio Zaina (2).

SOCIOLOŠKA SKUPINA: mentorji - Sandro Hrovatin (univ. študent), David Pupulin (univ. študent), Rihard Sluga (univ. študent), raziskovalke - Erika Buzečan (1), Nastja Colja (2), Elena Smotlak (2), Petra Schmidt (1), Vladica Vodopivec (2), Helena Volpi (1), Marjana Vuga (2).

VIDEO SKUPINA: mentor - Nadja Valentinčič (Filozofska fakulteta v Lj), mladi - Bojan Blažica (1), Matej Valič (1).

RAČUNALNIKI: Aljoša Lisjak (1), Erik Pajntar (1), David Verlič (1).

LEGENDA: število v oklepaju se nanaša na leto udeležbe na raziskovalnem taboru.

Izsledki dvotedenskega raziskovalnega dela

Na predavanju v dijaškem domu (Foto Fugi)

Na zaključnem srečanju, ki je bilo v petek zvečer v prostorih kulturnega društva Briški grič na Bukovju, so vse raziskovalne skupine predstavile poročila. Oglejmo si v glavnih obrisih, kaj izhaja iz njihovih zaključnih misli.

ETNOLOŠKA SKUPINA

Etnološka skupina je z metodo direktnega pogovora s krajani raziskovala način življenja z vidika vsakdanjega dela na kmetiji, z gospodarskega vidika, z vidika kulturne dejavnosti in ljudskega izročila ter navad.

Skupina se je soočila z dokaj razvejano stvarnostjo kmečkih družin v Brdih. Zanimala se je za gospodarsko stanje in razvoj majhnih, srednjih in velikih kmetij. Anketirala je družinske člane in skušala izvedeti čimveč podatkov, zlasti o razvoju in pogojih kmetijske (vinogradniške) dejavnosti. Vse števerjanske kmetije, ki so sedaj dobro razvite, so zacvetele v šestdesetih letih. Pogoji za vzpon sta bila predvsem pripravljenost na tveganje in pomoč države (tu pridejo v poštev raznovrstna nizkoobrestna posojila, kot npr. za nabavo kmetijskih strojev in za obnovo hiš). Družine velikih kmetov v Števerjanu (in Brdih) živijo izključno od vinogradništva, medtem ko imajo manjše kmetije mešano dejavnost.

Na vsem področju Goriških Brd so vinogradi tako urejeni, da jih lahko obdelujejo s stroji. Cementni oz. jekleni sodi so zamenjali stare lesene sode, šele po 2. svetovni vojni pa so začeli sortirati grozdja oz. vina. Danes v Števerjanu pridelujejo približno 15 vrst vina.

SOCIOLOŠKA SKUPINA

Raziskovalci te skupine so si najprej izpisali na anagrafskem uradu vse podatke o tu živeči mladini - v poštev so prišli mladi od 16. do 25. leta -, nato pa so skušali te anketirati. Skupini je uspelo anketirati 70 odstotkov vseh mladih, saj jih je bilo precej odsotnih zaradi dopusta ali zaposlitve. Anketa je pokazala, da je velika večina števerjanske mladine slovenske narodnosti (85 odstotkov), 10 odstotkov se je izreklo za italijansko narodnost, ostali - tu mislimo predvsem na pripradnike družin iz mešanih zakonov - se niso znali točno opredeliti. Z vsemi so se pogovarjali tudi o usodi naše manjšine.

Skupina se je odpravila tudi v občino Dolenje, saj je želela podrobneje analizirati narodnostno vprašanje tudi v tej občini. Žal jim je čas zagodel in so se zato osredotočili na dve vasi, kjer je pred leti delovala slovenska osnovna šola. Na Škrljevem so člani skupine zabeležili močan demografski upad, saj že več let ni bilo porok, ne priliva novih prebivalcev. Tu je delovala slovenska osnovna šola vse do leta 1977. Tudi v Mirniku je bilo nekoč veliko Slovencev, saj so v ta kraj priseljevali do leta 1947 tudi Slovenci iz bližnjih vasi. Tudi tu je nekoč delovala slovenska osnovna šola, zaprli so jo že leta 1958.

ARHEOLOŠKA SKUPINA

Arheologi so smatrali Brda kot arheološko nezanimiva tla, kljub temu da je bilo to področje ugodno za naselitev zaradi prijetne klime, plodne zemlje itd. V zadnjih dveh desetletjih so se Brda končno otresla te nezanimivosti, saj so na tem območju odkrili kar nekaj zanimivih najdbišč.

V Brdih so najštevilnejše najdbe iz dobe rimskega cesarstva. Omembe vredna je opeka, ki sodi v avgustejski čas v pričetku našega štetja. To so izdelali najverjetneje v Borgu pri Neblem, kjer je deloval opekarsko-lončarski obrat, odkrili pa so jo v Števerjanu v prejšnjem stoletju. Ta opeka je bila tudi edini arheološki predmet poznan do sedaj v Števerjanu.

Skupini raziskovalcev je v teh 14 dneh ponovno uspelo odkriti in natančno krajevno opredeliti rimsko domačijo na Križišču. To so sicer odkrili že leta 1883, ko je baron Tacco pripravljal zemljišče za nov vinograd. Člani skupine so v kupih prekopane zemlje našli kose opeke, strešnikov, v bližnjem vinogradu pa so dobili dele korcev in keramike. V občini Števerjan je vsega skupaj troje zanesljivih arheoloških najdišč (Prevala, Kota 152, Križišče), natančneje pa bi bilo treba raziskati še števerjanski grič, Sv. Katerino v Križišču in Sv. Donat na Valerišču.

GEOGRAFSKA SKUPINA

Člani te skupine so podrobno preučevali podobo dveh občin - občine Števerjan in občine Dolenje z naravno-družbenogeografskega vidika. Na podlagi kartografskih pripomočkov so narisali karto višinskih pasov in tako pojasnili plastično podobo Brd.

Iz statističnega gradiva popisa prebivalstva in s pomočjo različnih diagramov in kart, ki so jih sami izdelali, so izoblikovali zaključeno podobo strukture prebivalstva. Ugotovili so, da je število števerjanskih občanov v zadnjih desetih letih vedno na isti ravni ali rahlo narašča. Poleg tega so osvetlili tudi selitvene tokove v obeh občinah. V Dolenjah je bilo močno izseljevanje pred letom 1965. Za Števerjan pa velja ugotovitev živahnejšega priseljevanja prebivalstva iz bližnjih mest.

Ob koncu so mladi geografi kartirali današnje stanje izrabe tal v primerjavi s katastrskimi mapami iz leta 1911/12. Iz tega izhaja, da prevladuje močna monokulturna usmerjenost v vinogradništvo, medtem ko je na jugoslovanski strani značilna razdrobljenost posesti kot posledica agrarne reforme.

NARAVOSLOVNA SKUPINA

Mladi naravoslovci so osredotočili pozornost na botanično, geološko in geomorfološko podobo proučenega ozemlja. Najprej so se seznanili z gozdnatimi površinami, ki so v teh krajih močno antropizirane. Izsledili so, da je največ hrastovega gozda, čeprav raste le na vrhovih. Drugod je posebna inačica hrastovega gozda, ki je bogata na kostanju. Po pobočjih je razširjen predvsem akacijev gozd. Proti Pevmi so gozdovi vse hladnejši, saj uspeva tudi inačeca hrastovega gozda z belim gabrom ter z bukvijo.

Medejski grič porašča prava sredozemska vegetacija zaradi toplejše klime. Člani skupine so zasledili grmiče puhastega hrasta, črnega gabra, malega jesena pa tudi terebint in širokolistno zeleniko.

Geološka slika tega področja kaže različne flišne plasti na števerjanskem področju, proti Subidi in Rušiču pa bogata nahajališča fosilov, predvsem praživali in skupine foraminifer. Odkrili so tudi sledove krednega apnenca na Medejskem griču, ki jih deloma prekriva jerovica.

Pod vodstvom Kajetana Kravosa so raziskovali tudi ptičji svet, predvsem so skušali ugotoviti, katere vrste ptic so stalno, oziroma občasno prisotne na tem območju. Raziskovalna naloga je bila uspešna, saj so v nekaj dneh v posebne (za ptice nenevarne) mreže ujeli lepo število ptic, jih podrobno preučili, obročkali in spet izpustili. Poleg običajnih in najbolj pogostih vrst (lastovke), so v mrežo zašle tudi ptice, ki veljajo za redkost. Opazovalnico in mreže so si mladi ornitologi postavili na območju Prevale.

Razburljivi "krst" novih raziskovalcev

Vsi novinci na taboru so si morali nadeti čimveč oblačil, sledil pa je zabaven strip-teaze (Foto Čubej)

Predsednik upravnega sveta gledališča Jože Pirjevec o novih normativih in vlogi našega teatra

SSG gre v novo sezono z velikimi obveznostmi in elanom

Slovensko stalno gledališče začenja jutri svojo novo sezono. Na sestanku se bodo zbrali igralci in vodstvo našega teatra in začeli bodo z delom v novih pogojih in z novimi perspektivami. V novih pogojih zato, ker je minister za šport in prireditve Franco Carraro določil v svoji okrožnici, ki so jo prediskutirali pred kratkim tudi v Taormini, kriterije delovanja italijanskih gledališč. Okrožnico bodo najbrž v kratkem spremenili v zakon. Glede na to in na nove obveznosti SSG, smo vprašali predsednika upravnega sveta gledališča prof. Jožeta Pirjevca za razgovor.

Vpr.: Jutri se uradno začenja nova sezona Slovenskega stalnega gledališča. Sezona, ki ni pomembna samo zaradi umetniških izzivov, ki jih bo to gledališče dalo, ampak tudi zaradi nekaterih normativnih, oziroma zakonskih novosti na vsedržavni ravni. Kaj to pomeni?

Odg.: Smo pred prelomnico. Mislim, da se v zgodovini italijanskega gledališča, posebno stalnih gledališč, nekaj spreminja, saj kaže, da se bo rodil okvirni zakon, ki naj bi končno zakoličil pristojnosti in obveznosti gledališč, obenem pa tudi določil dolžnosti ministrstva, oziroma države do teh. Že pred nekaj meseci smo s tem v zvezi prejeli dokaj široko okrožnico. V njej se napovedujejo nove poteze v zvezi z gledališčem in z obvezami, ki naj bi jih imela. Pri vsem tem opažamo nekatere pozitivne, obenem pa tudi nekatere negativne poteze. Z ene strani se mi zdi, da je pozitivno predvsem to, da bomo vendarle končno za daljšo dobo vedeli (recimo tri leta), kolikšna bodo ministrska sredstva, tako da ne bomo živeli v večni negotovosti, kaj, kako in kdaj bomo dobili denar, ki nam prihaja iz tega vira, ki je, to je treba poudariti, najpomembnejši vir za naše preživetje. Dogajalo se je namreč, da je denar prihajal na nereden in skoraj naključen način. Dajali so nam tako rekoč po kapljicah, navadno vedno prepozno, tako da je bilo izredno težko karkoli načrtovati. Kaže, da je ministrstvo sedaj odločeno tej praksi napraviti konec in torej dati vsakemu gledališču večjo gotovost ali bolj poudarjeno vedenje o tem, koliko bo imelo na razpolago. Kar se nas tiče, je sedaj najbolj odvisno od tega, kaj bomo dobili, ali bo denar, ki ga bomo dobili zadosten za naše delovanje, ali ne. In sedaj negativna stran. Zdi se mi, da je že ravnatelj gledališča Košuta v svojem intervjuju v Primorskem dnevniku ob koncu prejšnje sezone poudaril, kako se zahteve ministrstva vsako leto spreminjajo. Že tretje leto zapored se nekako znajdemo pred novimi in nepričakovanimi zahtevami, ki se razlikujejo od tistih, ki so bile postavljene prejšnje leto. Recimo. Sedaj smo postavljeni pred dolžnost, da imamo v tej sezoni ob lastni produkciji še 50 gostovanj. To pomeni za nas velikansko obremenitev, ker je očitno, da nas gostovanja (predvsem iz Jugoslavije) še posebej stanejo in da gre torej za obveznost, ki bo naš budget izredno

Jože Pirjevec (Foto Magajna)

obremenjevala. Mi seveda gradimo na teh gostovanjih. Prepričani smo, da moramo biti v stalnem kontaktu s slovenskim gledališčem in z dogajanjem na Slovenskem prav v imenu tistega kulturnega prostora, ki ni, kar se mene tiče, samo ena floskula, temveč je živa potreba. Z druge strani pa ugotavljamo, da pomeni za nas tako veliko število gostovanj nekaj zelo hudega, tako na organizacijskem kakor tudi na finančnem področju. Gre torej za potezo, ki ima v okviru italijanskega gledališča povsem racionalno podlago, ki pa nas kot manjšinsko gledališče, kot gledališče s svojimi lastnimi potrebami in povsem določenimi potezami pač obremenjuje. Vendar bi kljub temu rekel, da pozdravljam težnjo ministra Carrara k večji normalizaciji, k iskanju določenih okvirov, v katerih naj bi se razvijalo gledališko življenje v Italiji. Upam, da bomo pač mogli opozoriti oblasti na našo specifiko in da bomo mogli najti znotraj teh okvirov svoj prostor s poudarjanjem tistih naših potreb, ki so nujne, da se ohranimo in živimo naprej.

Vpr.: Ob vsem povedanem bi bilo najbrž res potrebno, da bi zakon vseboval vsaj odstavek, ki bi bil namenjen naši specifiki. SSG namreč nima neizčrpnega zaledja gledalcev...

Odg.: To je brez dvoma res. Našo politiko bomo gradili prav na iskanju tega kontakta z oblastmi, da opozorimo na našo posebnost. Nikakor se ne nameravamo izogniti delu in obveznostim, mislim celo, da smo kot gledališče, kot ansambel izredno uspešni, dosti smo dali, dosti smo ustvarili, vendar je jasno, da ne moremo zadostiti vsem tistim zahtevam, ki so upravičene za gledališča, s potencialno enomilijonsko publiko, kakršne pač mi nimamo. V tem smislu bo treba torej delati. Prosili smo že za sprejem pri generalnem direktorju za gledališča v ministrstvu, stopili pa bomo seveda tudi v stik s tržaškimi in nekaterimi deželnimi parlamentarci. Komaj nam bo uspelo dobiti osnutek novega zakona in ga preučiti, bomo pripravili memorandum z našimi opombami, v upanju, da bo Parlament upošteval našo specifičnost.

Vpr.: Skratka, nova sezona z novimi zahtevami. V ta okvir spada tudi številčnost igralskega ansambla. Kako je s tem?

Odg.: Vprašanje skušamo reševati predvsem tako, da ohranjamo jedro ansambla, ki naj zagotovi kontinuiteto našega gledališča. Poudariti je treba da smo sicer letos na zeleni veji, ker smo zaključili sezono z malenkostnim-deficitom in torej ne obremenjujemo prihodnje sezone, da pa nas še tarejo stari dolgovi, ki jih bo treba baje v prihodnjih treh letih poravnati. Zaradi tega si ne moremo privoščiti, da bi za daljši čas prevzeli obveznosti do novih sil. Bomo pa skušali okrepiti in popestriti ansambel, kakor smo to delali tudi v prejšnjih letih. Imamo nekatere goste, ki jih smatramo za »naše«, saj so gledališču dali že mnogo. Mislimo pa pritegniti k sodelovanju tudi mlajše ljudi, v upanju, da se nam bodo vremena kmalu zjasnila in da jim bomo v prihodnosti lahko nudili kaj več.

Vpr.: Poteza s poletno predstavo se je pokazala za uspešno. Mislite nadaljevati s tem?

Odg.: Moram reči, da je imela lanska sezona dve lici. Z ene strani smo imeli, kakor veste, v jesensko-zimskem času marsikatero nezgodo in težavo. Opozoriti moram predvsem na dejstvo, da smo morali novembra kar za cel mesec zapreti Kulturni dom zaradi popravil in to nam je pač zelo otežkočilo normalen potek sezone. Treba je tudi ugotoviti, da smo imeli konflikte z ansamblom zaradi podpisovanja pogodb, potem je nastopila še bolezen v ansamblu, tako da nismo mogli končati sezone z igro, ki smo jo že postavili. Mislim na Brusatijeve Galantne pogovore. Nakopičila se je torej kar cela vrsta takihle nezgod, na srečo pa je po teh nevihtah nastopilo lepo vreme prav poleti, ko smo poželi uspeh z Georgesom Dandinom. Uspeh predvsem zaradi tega, ker smo vendarle dobili stik z našo najširšo publiko, tudi s tisto publiko, ki ne hodi v teater. Mislim, da je dolžnost našega gledališča, da se spremeni v nekakšen Tespijev voz in da gre v naše vasi, na dvorišča naših hiš in kamorkoli je le mogoče nastopiti. Lani, ko smo uvajali in se borili za to zamisel, je bilo dosti pomislekov, dosti nasprotovanj, vendar smo vztrajali v prepričanju, da imamo prav in pokazalo se je, da imamo prav in mislim, da je to tudi galvaniziralo ansambel, tako da se je odnos med ansamblom in izvršnim svetom, ki je bil včasih kar precej napet, zgladil in smo se ob koncu poletne sezone poslovili v vzdušju, ki mi daje misliti in upati, da bomo novo sezono lahko zastavili s popolnoma drugačnim elanom in možnostjo sodelovanja. Seveda, tudi sam sem se kot predsednik uživel in bolje razumel celotno strukturo in probleme tega nelahkega ambienta, kakršen je gledališče in vse to prispeva k oblikovanju nove atmosfere, ki bo po mojem dale pozitivne rezultate.

Vpr.: Kaj torej pričakujete od nove sezone?

Odg.: Pričakujem izredno veliko. Pričakujem predvsem to, da bomo začeli po obdobju drsenja navzdol, ko je zgledalo, da bo naše gledališče izgubilo centralno vlogo kulturnega ustvarjalca v našem prostoru, spet začeli rasti, se torej vzpenjati v zavesti naših ljudi, naše publike. Mislim, da je tudi repertoar dokaj zanimiv, čeprav seveda ni idealen. Noben repetoar ne more biti idealen, sestavljamo ga oziraje se na mnoge različne faktorje, torej je rezultat določenih kompromisov. Vendar se mi zdi, da je dovolj življenjski, dovolj zanimiv, da bo lahko spregovoril našim ljudem. Naj poudarim še to. Kar se tiče poletne sezone, bomo ponovili to izkušnjo, vendar ne bomo šli okrog samo s Slehernikom, temveč bomo oblikovali tudi nekaj bolj lahkotnega, primernega pač poletnemu vzdušju in takega, da se bo lahko predstavljalo kjerkoli. Torej, vtis, ki ga imam, ko se bližamo novemu začetku, je pozitiven in mislim, da je tudi v ansamblu našega gledališča živa volja po delu, sodelovanju, ustvarjanju. Prepričan sem, da ne izkrivljam resnice, če rečem v imenu vseh sodelavcev našega teatra, da začenjamo z velikim elanom in vero v lastno ustvarjalnost. Upam, da bo občinstvo ta naš zagon in veselje do dela znalo razumeti in nas bo nagradilo s čim večjo prisotnostjo na naših predstavah.

Razgovor zapisal MARIJ ČUK

TUDI V SEPTEMBRU
se
angleškega jezika
naučiš v
UL. TORREBIANCA 18
tečaj za začetnike
posebni tečaj pri podjetjih
zahtevnejši tečaj ZA UNIVERZITETNE DIPLOME IZ CAMBRIDGEA
tečaj za otroke
NOVI TEČAJI VSEH STOPENJ
vpisovanja so v teku
THE BRITISH SCHOOL
TRST — Ul. Torrebianca 18
Tel. 69453-69140-61741
GORICA — Korzo Italia 17
Tel. 0481/33300

V Štatenbergu se je končalo tradicionalno srečanje pisateljev

Mlajša generacija ponudila slovenskemu prostoru izzive o literaturi, jeziku, politiki in knjigi

Zapuščen dvorec ali grad v Halozah na Štajerskem so tudi letos odprli pisateljem, da bi tam, v Štatenbergu, spregovorili o svojih zagatah in težavah, pa tudi uspehih. Vrata tega počasi restavrajočega gradu so se odprla že petindvajsetič, torej je v četrtek, petek in včeraj teklo jubilejno srečanje, ki naj bi po mnenju pripravljalnega odbora in njegovega predsednika Petra Božiča pomenilo novo vsebinsko naravnanost srečanj samih. Tako je bil prvi dan namenjen razgovorom o kulturi in politiki, naslednja dva pa literaturi in provinci. Značilnost letošnjega srečanja, ki ga prirejata mariborska podružnica DSP in Samoupravna interesna skupnost občine Slovenska Bistrica, je bila v tem, da so se ga udeležili in nastopali predvsem mlajši predstavniki slovenskega intelektualnega in pisateljskega kroga. Ti nastopajo v kulturi in umetnosti navidez neobremenjeno, oziroma nekonvencionalno, zato se je zdelo, da je bila razprava odprta, polemična, celo »divja«. A to se je samo dozdevalo, kajti v Štatenberg ni bilo tistih, na katere so letele ostre besede in opredelitve, to je založnikov, gospodarstvenikov, Zlobca, Kmecla, novorevijašev, jezikoslovcev, itd. Skratka, manjkal je »pravi« sogovornik, tako da smo večkrat imeli občutek, da je bila razprava sama sebi namen, ker je pač manjkalo »nasprotno« moštvo, da bi postala zares »divja«. To odsotnost je Peter Božič ocenil celo kot bojkot, po drugi strani pa ugibal, ali niso preveč obsedeni s politiko, tako da jih strogo literarne teme ne zanimajo več. Še pred tem pa je Božič razložil, zakaj se je odločil za tako naravnanost Štatenberga. Po njegovem so postajala srečanja že manj zanimiva, ker se je obravnavana tematika izčrpala. Ni bilo mogoče več priti do načelnih polemik, zato so povabili najmlajšo generacijo, da iznese nove poglede. In drugič: Štatenberg je zanemarjal osnovna pisateljska vprašanja.

Literatura in gospodarstvo

Je knjiga tržno blago? Uvodni referat je imel predsednik Društva slovenskih pisateljev Rudi Šeligo, ki je najprej govoril o upadanju življenjske ravni slovenske družbe in o vse večjem zavedanju, da brez nacionalne suverenosti in svobode ne more biti osebne svobode. Dejal je tudi, da je sodelovanje med kulturo in gospodarstvom pomembna naloga, lahko pride do tvornega sodelovanja, vendar ne na način mecenstva.

Glavni referat je imel nato direktor Delovega Studia za marketing Jernej Repovž, ki je vzel na piko založnike, češ da se ne zmenijo za tržne zakonitosti. Ne vedo, kaj tržišče zahteva, zato tiskajo knjige, ki jih bere zelo malo ljudi. In rešitev? Slovenske založbe morajo uvesti v organizacijsko kulturo integralni marketing. Knjiga je torej potrošniško blago.

Žal ni bilo predstavnikov založb, da bi lahko temu ugovarjali (ali pa ne), vseeno pa se je v razpravi pokazala bojazen, da bi založbe utegnile knjigo degradirati na raven potrošniškega blaga. Tudi Zdravko Duša je v svojem referatu med drugim dejal, da sodobni komunikacijski, marketinški in drugi mehanizmi niso le sredstvo za grobi merkantilizem, temveč za trženje s kulturnimi dobrinami, ki ima drugačne zakone kot trženje z uporabnimi predmeti.

Prav ta plat razprave je skorajda usodno zaznamovala drugi dan štatenberškega srečanja pisateljev, ko je bil govor o literaturi in provinci.

Literatura in provinca

Andrej Blatnik, Marko Crnkovič, Luka Novak in Jani Virk so imeli izhodiščne referate na to temo. Bili so to nekonvencionalni in ostri spisi o sedanjem stanju slovenske književnosti, v njih pa je bilo čutiti tudi nekaj poze (zlasti pri Crnkoviču in Novaku). Pesnik Andrej Blatnik je ponudil strategijo za preseganje slovenske provincialnosti. Kljub zamudništvu ima slovenska literatura precej možnosti pojavljanja na svetovnem prizorišču in naložbe v izvoz slovenske literature so seveda dolgoročnejše kot na primer v športu. Marko Crnkovič je ugotovil šest vrst slovenske provincialnosti in jih ilustriral zelo ostro, tudi z imeni in priimki. Prva vrsta slovenske provincialnosti je nacionalno-samobitnostna (glaven akter te je bil Bojan Štih, njegova nadaljevalca pa sta Ciril Zlobec in Matjaž Kmecl, ki imata za sabo povprečne množice. Pa tudi novorevijaši so tu, ki so provincialci med intelektualno elito). Druga je geografsko-ideološka. To je zavzemanje za Srednjo Evropo, pri čemer prednjači »veliki provincialec« Veno Taufer. Tretja je politična (tako uradna družbena politika, kot njena opozicijska alternativa), četrta pa jezikovna, pri kateri je predlagal popolno anarhijo (naj vsakdo govori in piše, kot se mu zljubi) in odpravo »lektorskih vestalk«, ki naj skrbijo samo za pravilno postavljanje vejic in pik. Peta in šesta provincialnost sta socialna in splošno kulturna. Tu gre za klanovštvo in kuloarništvo, ko pisatelji sami sebi pišejo recenzijo, eden drugega (po prijateljskih vezeh) hvalijo in v okviru založb in žirij celo sami sebi podeljujejo nagrade.

Luka Novak je osmešil zemljepisni pojem province, provinco je treba iskati v ljudeh samih, Jani Virk je podobno razmišljal, da provincialnost ne more biti zemljepisno določena, ampak gre za pokrajine duha, v katerih provincialnost premagujejo veliki ustavrjalci.

Ob teh je bilo še nekaj referatov in omeniti moramo vsaj dva. Janez Povše se je spraševal, kaj sta pravzaprav provinca in središče, nato pristavljal, da v zamejstvu ne more priti do identifikacije med provinco in središčem, da je samo literatura edini možni odgovor na vprašanje o obeh pojmih in nemogoče je določiti meje med obema. Skratka, naša »okorna zamejska beseda je lahko pričevanje ravno tako, kot je to lahko izbrušena misel osrednjega prostora«. O dvoumnosti obeh pojmov je pripovedoval tudi Filibert Benedetič, ki je kot primer provincialnosti navedel melonarski Trst, province pa seveda ne gre obravnavati kot ozemeljsko konkretnost. Provinco lahko opredelimo kot subjekt partikularnosti znotraj evropske kulture in njenih posameznih narodno in narodnostno specifičnih stvarnosti, kar je bogastvo, ali pa kot subjekt nekulturnosti.

Sledila je dokaj ostra debata, ki jo je podžigala tudi Jolka Milič, vendar so se besede odbijale od besed provinca, kozmopolitizem, slovenstvo, do marketinga, izvoza in uspešnosti. Nedeljko Fabrio pa je opozoril, da imajo glede prodora v svet podobne težave tudi italijanski pisatelji, Benedetič je ilustriral fenomen Berlusconija in koprske televizije, Vuk Krnjević je zastavil vprašanje kritike, itd. To so bili ostri besedni spopadi, ki so nekako tudi izpričevali slovensko provincialnost.

Kakšna bo tema prihodnjega štatenberškega srečanja? O tem bomo pisali v prihodnjih dneh, saj smo v petek odšli in se včerajšnje razprave nismo udeležili. Odšli smo z občutkom, da so generacijske razdalje vse večje in tudi pojmovanja umetnosti in slovenske literature (tudi med mlajšim rodom) diametralno nasprotna. Škoda le, da se srečanja niso udeležili tisti, ki jim je bil izziv namenjen.

MARIJ ČUK

Življenje je hazard

Jože Petelin

Za veliko večino ljudi je življenje hazard. Feliks Fortuna, prvi kvartopirec našega mesta, pa je z lastnim primerom dokazal, da je lahko tudi obratno. Kadarkoli sem ga srečal, je vedno poučno dvignil prst in svečano rekel:

»Dragi prijatelj, zame je hazard življenje!«

Verjel sem mu, kajti ob neki priložnosti mi je pripovedoval o svojem življenju.

Že kot otrok se je najrajši igral s kockami, s štirimi leti je pokazal prvo navdušenje za črnega Petra, s petimi pa je začel izpolnjevati listke športne napovedi.

»Ta fant bo osvojil Montecarlo, da o Francozinjah sploh ne rečemo nobene,« so že tedaj govorili sosedje, ki so bili o vsem, kot se spodobi, izvrstno obveščeni. Le sosed Frančišek, ki je vedno imel drugačno mnenje od ostalih, mu je prerokoval:

»Iz tega fanta še nekaj bo! Gotovo bo gospodarstvenik, politik ali advokat!«

Feliks pa je rasel hitreje od deviznega primanjkljaja v tujini. Od osemletke si je zapomnil samo Cezarjev izrek o kocki, ki je padla, naučil pa se je tudi igranja taroka, ki so ga med šolskimi urami veselo vadili pod zadnjo klopjo v razredu.

Svojo prvo srednješolsko ljubezen je najprej naučil igrati loto, šele pozneje jo je uvedel v vse skrivnosti - športne napovedi. Na fakulteti se je prvič spoznal z ruleto. Izkoristil je študentski izlet v tujino in se izpopolnil v svojem hobiju, ki je že preraščal v poklic.

Prvo ženo je zaigral na kartah, druga mu je sama ušla s prijateljem, ki ga je Feliks obral pri pokerju. Potem je sklenil, da se ne bo več ženil. Ker brez nežnega spola ni zdržal, so ga občasno spremljale pikove dame, ki jih je spoznal v igralnicah in kavarnah. Kar lepile so se nanj, saj je bil postaven, vedno lepo oblečen, pravi as, dokler niso spoznale, da je v resnici čisto navaden - pik zigmar.

Feliks Fortuna se ni izognil nobenemu srečanju s srečo: pri metanju kock, delitvi kart ali vrtenju kroglice po ruleti je bil vedno prvi zraven. Staremu hazarderskemu mačku je bila sreča mila, vedno je kaj priigral in tako živel na kar veliki nogi.

Sreča pa je kot pijanec - opoteča. Nekoč se je Feliksu v neki igralnici hudo skremžila in ga končno zapustila. Ubožec je zapustil kazino z žepi, v katerih razen treh cigaret, škatlice vžigalic in robca ni bilo ničesar drugega.

To mu je dalo misliti.

Kupil je star, odslužen igralni aparat in ga pripeljal domov. Zdaj čisto sam cele dneve in noči in vse ure vmes igra sam s seboj. Ko sva se zadnjič srečala, je poučno dvignil prst in tiho rekel: »Ugotovil sem, da se najbolj splača, če imaš lastno igralnico. Kot igralec sicer res izgubljam blazne vsote, kot lastnik igralnega aparata pa priigram mastne dobičke! Zame je, dragi prijatelj, hazard življenje!«

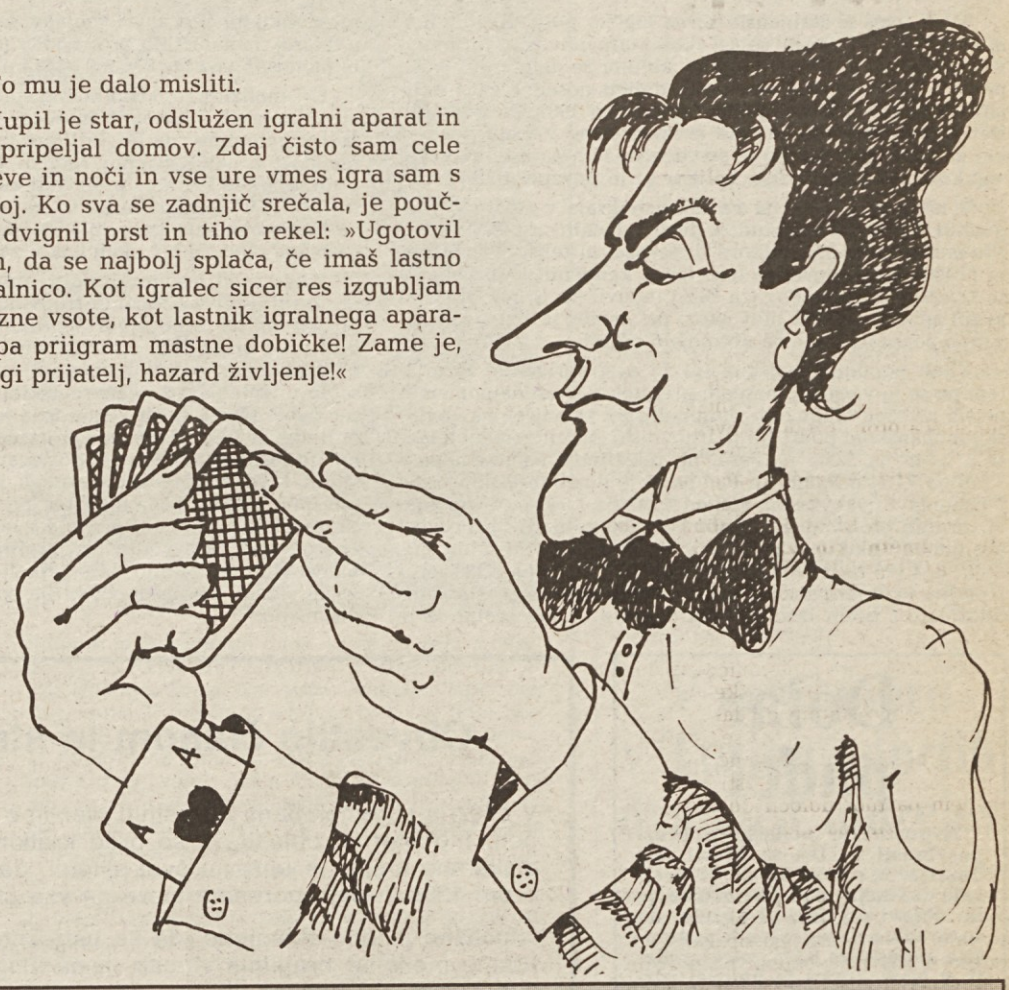

Horoskop

od nedelje, 4. do sobote, 10. septembra, 1988

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Smeji se vam precej prijeten teden. Ugoden položaj Jupitra in Venere bo pozitivno vplival na delo in počutje. Ponudilo se vam bo nekaj ugodnih priložnosti, ki jih je vredno izkoristiti. Marsikatera želja se bo izpolnila rojenim od 21. do 26. 3. Ponedeljek in torek ne bosta preveč naklonjena. VI IN DRUGI: Posvetite več časa nekomu, ki si želi vaše družbe. Ugodna bosta sreda in četrtek.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Teden bo precej razgiban in nekajkrat prav nagajiv. Verjetno se boste morali v drugi polovici tedna srečati s prehodnimi težavami, ki naj vas nikar ne spravijo v slabo razpoloženje. Sobota vam prinese ugodne novosti. Precej neugodna dneva bosta sreda in četrtek. VI IN DRUGI: Poskusite v sredo obvladati svoje razpoloženje in izognili se boste prepiru. Ugodna bosta ponedeljek in torek.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Napoved je ugodna, saj so vam zvezde naklonjene. Računate lahko na nemoten potek dela in na srečne okoliščine, ki bodo pripomogle k uresničitvi načrtov. Previdni naj bodo rojeni od 16. do 19. 6., ker jim sovražna Saturn in Uran ne obetata nič dobrega. Sobota vam ne bo naklonjena. VI IN DRUGI: Nekdo, ki vas ima rad, pričakuje od vas več razumevanja. Ugodna bosta sreda in četrtek.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Napoved za vas ni prav ugodna. Glede na to, da vam Merkur in Mars nista naklonjena, lahko naletite na težave, zaplete ali sitnosti. Bodite previdni v odločitvah, ker se vam lahkomiselnost lahko hitro maščuje. Druga polovica tedna vam bo precej bolj naklonjena. VI IN DRUGI: Nekdo vam bo predložil račun za nekaj, na kar ste že skoraj pozabili. Ugodna dneva bosta torek in sobota.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Zvezde so vam vedno bolj naklonjene, zato lahko pričakujete zanimiv in prijetno razgiban teden. Prijetna Venera bo ustregla marsikateri vaši želji in vam s tem polepšala delovnik. Nasmehnila se vam bo sreča v denarnih zadevah. Nedelja in ponedeljek bosta nekoliko manj ugodna. VI IN DRUGI: Ljubljena oseba vam pripravlja veselo presenečenje. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: Vstopate v zanimiv in pester delovni teden, ki vas bo z nekaterimi novostmi precej razveselil. Ugoden položaj Merkurja bo pozitivno vplival na uspešen izid pričakovanj. Sobota vam prinese precej novosti. Nedelja vam z neprijazno Luno v Dvojčkih ne bo naklonjena. VI IN DRUGI: Prisluhnite modrim nasvetom in se po njih tudi ravnajte. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) — VI IN DELO: Zvezde so vam precej prijazne, zato težav ne bo. Uspešni in spretni boste pri delu in v družabnem življenju. Sredi tedna se vam bo ponudila zanimiva priložnost, vendar raje najprej dobro premislite in se nikar ne prenaglite v odločitvi. Precej muhasta dneva bosta ponedeljek in torek. VI IN DRUGI: Presenetil vas bo nekdo, ki ste ga imeli za prijatelja. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Teden bo sicer ugoden, vendar sredi tedna za marsikoga precej utrudljiv in naporen. Verjetno boste pri delu naleteli na manjše ovire, ki naj vas nikar ne spravijo v malodušje. Konec tedna vam bodo zvezde veliko bolj naklonjene. Neugodna dneva bosta sreda in četrtek. VI IN DRUGI: Vaše razpoloženje zna vplivati na odnose z ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: Obeta se vam zanimiv in uspešen teden. Zvezde so vam precej naklonjene. Spremljala vas bosta dobra sreča in odlično počutje. To je najprimernejši čas za uresničitev zastavljenih ciljev. Uspehi vam bodo vlili zaupanje v lastne sposobnosti. Precej manj ugodna dneva bosta le nedelja in sobota. VI IN DRUGI: Nekdo vas bo prijetno presenetil in osrečil. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Po vsej verjetnosti teden ne bo izpolnil vseh vaših pričakovanj. Merkur in Mars sta vam nenaklonjena, pa se boste morali zato pri uresničevanju ciljev nekajkrat potruditi. Druga polovica tedna vam bo bolj naklonjena. Neugodna dneva bosta ponedeljek in torek. VI IN DRUGI: Izogibajte se žolčnih diskusij, ker vam prav gotovo ne prinesejo dobrega. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

VODNAR (20.1.-18.2.) — VI IN DELO: Napoved je za vas precej ugodna. Zvezde so vam še kar naprej prijazne. Uspelo vam bo uresničiti marsikaj, kar ste si že dolgo želeli. Spremljala vas bosta dobra sreča in prijetno razpoloženje. Sreda in četrtek vam bosta z neprijazno Luno v Levu precej manj naklonjena. VI IN DRUGI: Posvetite več pozornosti ljubljeni osebi, ki postaja že nestrpna. Ugodna dneva bosta nedelja in ponedeljek.

RIBI (19.2.-20.3.) — VI IN DELO: Glede na to, da vam zvezde tokrat niso prav naklonjene, se prav lahko zgodi, da boste naleteli na kakšne težave ali zaplete. Precej muhasta in naporna dneva bosta petek in sobota. V prvi polovici tedna vam bodo zvezde prijaznejše. Možne so ugodne spremembe na delovnem področju. VI IN DRUGI: Bodite do nekaterih ljudi nekoliko bolj nepristranski. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

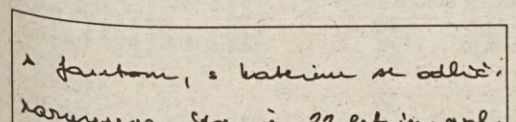

Šifra: APOKALIPSA ZDAJ

Skoraj neverjetno je, da ima toliko ljudi probleme zaradi strogega očeta. Oče ne razume, oče ima napačen odnos... Nekaj je narobe s temi slovenskimi očeti, kajne? Spremeniti bo treba te očete ali pa se bomo morali sami spremeniti. Mislim, da so tovrstne težave kar precej razširjene in splošne, saj obstajajo že stoletja. Sama pišeš, da oče bolj ljubi tvojo mlajšo sestro kot tebe. Vzrok bo najbrž v komplementarnosti značajev. Praviš, da tebi pač zameri in očita, da si pogrnila v šoli... itd. Toda zdi se mi, da je to le tvoj in njegov izgovor. Oče in ljudje na splošno se pač navežemo na tiste ljudi, katerih značaj se dopolnjuje z našim. To velja tudi zate in tvoja povezanost z mamo je živ dokaz, da je to res.

Toliko o tem. Kar se pa tebe tiče, menim, da imaš vse pogoje za dobre uspehe na marsikaterem življenjskem področju. Zdi se, da si tudi precej čustvene narave in da nisi pretirano zahtevna. Popolnoma naravno je, da se rada počutiš dobro, sicer nimaš visokoletečih idej in ne zasleduješ posebnih duhovnih ciljev. Skratka, zadovoljna si s tem, kar ti ponuja življenje, in tako je tudi najbolj prav.

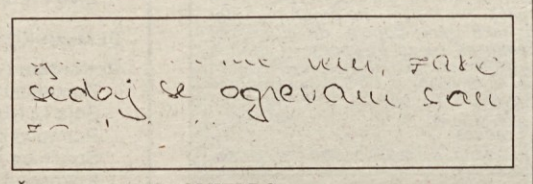

Šifra: BROOKE SHIELDS

Barve seveda tudi marsikaj povedo o človeku. Z barvami se je kar precej ukvarjal dr. Anton Trstenjak. Če te to področje posebej zanima, ti priporočam, da prebereš njegovo knjigo Človek in barve. Neposredne zveze s pisavo pa barve nimajo.

Tvoje zanimanje zase, za lepoto, videz obraza in telesa pač govori o tvoji veliki želji po samovšečnosti, morda celo diši malce tudi po zaljubljenosti vase, saj pišeš, da sama sebi najbolj ustrezaš, ne čutiš potrebe, da bi se komu približala in v družbo sploh ne hodiš...

Zdi se, da kljub vsemu le nisi tako zadovoljna s tem stanjem, ker tudi ne moreš biti. Navezanost na svoj Jaz je le premočna in želja, da bi postala čim lepša, ima svoj cilj. Kakšen je ta cilj, si očitno sama nočeš priznati, morda si pa ne upaš napisati ali ti morda niti ni prišlo na misel in v zavest. Komu je pravzaprav namenjena ta komedija okrog lepote? Jo res namenjaš le sama sebi ali morda tudi nekomu, ki te doslej ni opazil? Kdo bi to lahko bil? Premisli malce in mi nato odgovori!

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla: .....

Primorski dnevnik, 4. septembra 1988

KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: **1.** ime slovenskega pesnika Prešerna, **7.** dvignjeni spodnji del vratne odprtine, **11.** odločen ugovor, **12.** prečni drog, zlasti v kozolcu, **13.** glavno mesto Maroka, **14.** slovenski pripovednik, pesnik in dramatik (Cvetko), **15.** neimenovanec, **16.** država v ZDA,**19.** aktivnost, prizadevanje, **21.** Verdijeva opera, **22.** Anton Novačan, **23.** Veliki jugoslovanski državnik, **24.** Božo Vodušek, **25.** Nikola Tesla, **26.** odličen bivši am. boksar (Joe), **29.** Belgija, Italija, **30.** kraj v Sloveniji, **34.** Adiža (it.), **35.** odličen teniški igralec (Guillermo), **38.** bivši nogometaš Milana in it. državne reprezentance, **41.** materina sestra, **42.** blažilo, lajšilo, **43.** Ocvirk Anton, **44.** žensko osebno ime.

NAVPIČNO: **1.** germansko pleme, **2.** am. filmski igralec De Niro, **3.** očka, **4.** čista teža, **5.** avt. oznaka Cosenze, **6.** latinski veznik, **7.** hud naliv, **8.** plug, **9.** naslovi nekdanjih kozaških poveljnikov, **10.** porok, **11.** svetovni prvak formule 1 (Alain), **14.** strupena kača, **17.** glavno mesto Afganistana, **18.** rimski zgodovinar (Tit), **20.** mesto z najstarejšo univerzo na svetu, **27.** jarec, **28.** lastnost sivega, **29.** plesi, **30.** precej začinjena obara iz mesa, **31.** zbogom, **32.** rimska boginja lova, **33.** strokovnjak za civilno pravo, **36.** heretik iz Aleksandrije, **37.** reka v Jugoslaviji, **39.** črnski jezik, **40.** Romulov brat.

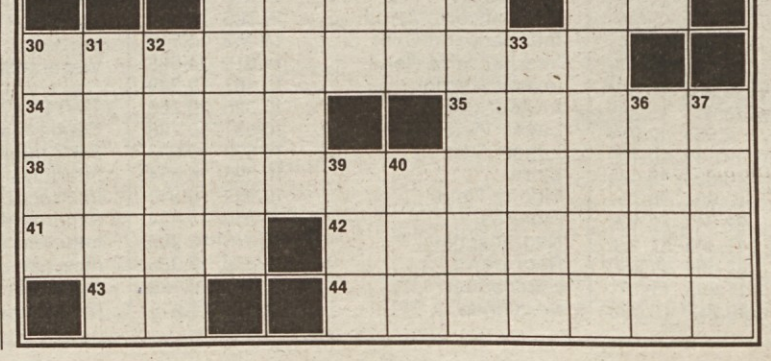

REŠITEV

VODORAVNO: **1.** France, **7.** prag, **11.** protest, **12.** lata, **13.** Rabat, **14.** Golar, **15.** one, **16.** Oklahoma, **19.** skrb, **21.** Aida, **22.** A. N., **23.** Tito, **24.** B. V., **25.** N. T., **26.** Louis, **29.** Bl, **30.** Radovljica, **34.** Adige, **35.** Vilas, **38.** Gianni Rivera, **41.** ujna, **42.** lenitiv, **43.** O. A., **44.** Amalija.

NAVPIČNO: **1.** Frankl, **2.** Robert, **3.** ata, **4.** neto, **5.** CS, **6.** et, **7.**ploha, **8.** ralo, **9.** atamani, **10.** garant, **11.** Prost, **14.** gad, **17.** Kabul, **18.** Livij, **20.** Bologna, **27.** oven, **28.** sivina, **29.** balet, **30.** ragu, **31.** adijo, **32.** Diana, **33.** civil, **36.** Arij, **37.** Sava, **39.** ila, **40.** Rem.

Petmesečna zunanjetrgovinska bilanca izkazuje 7.454 milijard lir deficita

Italijanski izvoz močno poskočil

Maja letos je italijanski izvoz močno poskočil in zunanjetrgovinska bilanca se je skoraj uravnovesila: primanjkljaj je znašal le 325 milijard lir, kolikor že dolgo ni. V vseh prvih 5 mesecih tega leta pa je deficit dosegel 7.454 milijard lir proti 6.805 v obdobju januar-maj 1987. Po podatkih statističnega zavoda Istat se je izvoz samo v maju povečal kar za 29%, medtem ko je od začetka leta narasel za nekaj več kot 11% proti 10,9%, kolikor se je povzpel tedaj uvoz.

V maju se je prodaja na tuje izboljšala v številnih blagovnih skupinah, tako tudi v dveh »vlečnih«, to je v kovinsko-mehanski (5.371 milijard lir izvoza) in tekstilno-oblačilni (2.409). Napredoval je tudi izvoz kemičnih kemikalij pa še kmetijskih pridelkov (za 33%) in živil (za 37%). Obenem je bil seveda znaten tudi uvoz, pri čemer je botrovalo živahno povpraševanje na notranjem tržišču.

Kljub ugodnim majskim (in že prej aprilskim) rezultatom pa se je v vseh 5 mesecih prebitek v dveh najpomembnejših izvozno-blagovnih skupinah spet zmanjšal: na kovinsko-mehanskem področju je trgovinski suficit zdrknil z lanskih 5.548 na 5.005 milijard, na tekstilno-oblačilnem pa s 7.326 na 7.054 milijard lir. Pač pa se je pozitivni saldo vzpel v izmenjavi nekovinskih rud od 1.242 do 1.543 in v izmenjavi »drugih proizvodov« s 1.460 na 1.700 milijard lir. Posebej gre omeniti skrčenje deficita v trgovini s kmetijskimi pridelki (s 4.175 na 3.990 milijard), živili (s 3.338 na 3.235 milijard lir) in energetskimi proizvodi, za katere je šlo letos 6.480, lani v istem času pa 7.614 milijard lir. Nasprotno se je primanjkljaj povečal v izmenjavi kemikalij (s 3.354 na 4.058 milijard), metalurških proizvodov (s 3.026 na 3.409 milijard) in motornih vozil (z 874 na 1.545 milijard lir).

Če analiziramo odstotkovne spremembe v blagovnih tokovih iz prvih 5 letošnjih mesecev in iz ustreznega obdobja lani, ugotovimo, da so bili pri izvozu doseženi najboljši rezultati z nekovinskimi rudami (+23,3%), s kmetijskimi pridelki (+19,7%) in s proizvodi kovinsko-mehanske industrije (+11,9%), medtem ko so se pošiljke tekstila in oblačil na tuje pomnožile samo za 4,1%, dočim se je uvoz tovrstnega blaga povečal nič manj kakor za 16,8%.

Poleg svetlih so torej tudi temne plati, zato ni naključje, da je minister za zunanjo trgovino Renato Ruggiero takoj po seznanitvi z gornjimi številkami posvaril gospodarski svet pred pretiranim optimizmom. »Podatki zavoda Istat so na vsak način zadovoljivi,« je dejal, »tembolj še, ker je bil saldo v izmenjavi z neenergetskimi proizvodi že drugi mesec zaporedoma pozitiven: aprila je znašal 546 in maja 859 milijard lir.« Po njegovem je Italija dobro reagirala na ponovno rast svetovnega povpraševanja, ki naj bi se po napovedih Mednarodnega denarnega sklada v vsem tem letu povzpelo za 7%. Toda minister je izrecno opozoril na strukturne šibkosti, kot sta prevelika odvisnost Italije od uvoza energetskih proizvodov in pretiran uvoz agroživilskega blaga, vtem ko bi bilo treba temeljiteje izkoristiti možnosti, ki jih ponuja kemijska industrija po sporazumu ENI-Montedison. (dg)

Dolar padel

Avgustovski podatki o brezposelnosti v ZDA so zavrli rast dolarja. Medtem ko se je prejšnje dni sukal nad 1,87 marke, je po objavi številk, ki kažejo, da so se vrste nezaposlenih pomnožile avgusta za 0,2%, začel padati: v New Yorku je najprej zdrknil na 1,8650 in potem na 1,86 marke, nazadnje pa se je ustalil na ravni 1,8524 marke proti 1,8736 na prejšnjem fixingu v Frankfurtu, 135,98 jena proti 136,75 na tokijskem fixingu in 1.380,5 lire, to je kar 16,5 lire manj kot je znašal prej povprečni tečaj UIC v Milanu (1.397).

Nazadovanje dolarja je znatno ublažilo bojazen pred novim kreditnim vijakom, za katerega bi se lahko odločila zvezna banka (FED), ko bi se zeleni bankovec še naprej vzpenjal. Seveda za primer, da bi se število zaposlenih povečalo, kar bi bilo po mnenju analitikov znamenje »pregretja« ameriškega gospodarstva.

Obvestilo članom in strankam

V zvezi s spremembami obrestnih mer in s konkretnim ukrepom monetarnih oblasti, ki so pred kratkim zvišale uradno diskontno mero, je upravni svet sklenil, da se s 1. septembrom 1988 zvišajo obrestne mere na vsa posojila za 0,50%.

Istočasno je bilo sklenjeno, da se ustrezno zvišajo tudi obrestne mere na hranilnih vlogah in na vlogah na tekoči račun.

Ob tej priliki tudi ponovno poudarjamo, da »openska posojilnica« **IZRAČUNAVA** in **KAPITALIZIRA** obresti na hranilne vloge in vloge na tekoči račun **VSAKIH ŠEST MESECEV.**

Vodenje tekočih računov je še vedno brezplačno in tudi posamezne operacije niso obremenjene z nobeno komisijo.

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE
HRANILNICA IN POSOJILNICA
OPČINE - TRST

OPČINE - BAZOVIŠKA ULICA ŠT. 2 - TEL. 212494

gospodarski dopis iz slovenije

Bo politika vzdržala

Vidni slovenski ekonomisti trdijo, da je zvezna vlada z majskimi gospodarskimi ukrepi izbrala pravo pot. Toda za zdaj od te gospodarske politike ni še nobenega pravega sadu in celo strokovnjaki državne finančne službe (SDK) se ob polletnih gospodarskih obračunih čudijo, da gospodarstvo sploh še lahko drži glavo nad vodo. Še naprej ostaja edina svetla točka letošnjega gospodarjenja močna rast izvoza in tekoče poravnavanje tujih dolgov. Povsem drugače je z inflacijo, ki še raste, z gospodarsko rastjo, ki upada, s storilnostjo, ki je čedalje manjša, z naložbeno dejavnostjo, ki močno peša... V podjetjih napovedujejo celo, da se bo gospodarska kriza do konca leta še poglobila. Na eni strani je tako čutiti nekaj optimizma, na drugi strani pa so pričakovanja črnogleda. Kaj se bo zgodilo v resnici?

Črnoglede napovedi gospodarstva nastajajo zaradi izjemno upadle kupne moči na domačem trgu. Trgovina v maloprodaji proda letos bistveno manj blaga kot lani. Naročila so se zelo zmanjšala, v podjetjih pa napovedujejo, da jih bo še manj. Ko se bodo torej vrnili vsi delavci z dopusta, bo v podjetjih hudo napeto. Zaradi pomanjkanja dela bo treba ukrepati. V novejšem času se je prvič zgodilo, da je neko podjetje že odpustilo delavce, ker jih ne rabi več, čeprav je res, da jih niso kar vrgli na ulico, ampak uvrstili na poseben seznam iz zdaj zanje iščejo delo drugje.

Takšen način reševanja težav je vnesel med delavstvo precej nemira, med vodilnimi v podjetjih pa zaradi tega ni olajšanje nič večje, saj morajo najti tudi druge možnosti za prilagajanje novemu položaju, v katerem so se znašla podjetja. Nov položaj pa zahteva prilagajanje trgu. Podjetja bi morala začeti proizvajati izdelke, ki bi jih še lahko prodajala doma ali izvozila. Na takšno prilagajanje pa je malokdo pripravljen. Upadanje investicij celo kaže, da do prestrukturiranja še ne prihaja. Zaradi slabe prodaje in slabega zaslužka je za preusmeritev celo čedalje manj denarja.

Iz podjetniškega zornega kota se zdi zdajšnji položaj skorajda brezupen. Ali pa je treba zaradi tega že spreminjati tisto gospodarsko politiko, za katero se je država odločila maja in za katero je značilno, da je precej restriktivna, vendarle pa tudi mnogo bolj uveljavlja trg in tržne zakonitosti? Odgovori ekonomistov so znani: Ne, gospodarske politike ni treba spreminjati. Narobe. Odločno je treba vztrajati pri vseh zdajšnjih omejitvah, tržne zakonitosti pa je treba kvečjemu še bolj zasidrati v gospodarstvo. Rezultati se bodo sicer pokazali šele prihodnje leto, vendar bodo takrat prinesli izdatno izboljšanje (kot trdi na primer Veljko Bole iz EIPF). Res je, da bo znižanje življenjske ravni veliko, toda popuščanje bi nas pripeljalo na stare tire, ki vodijo v samo še večjo gospodarsko krizo.

Restriktivnost in odprtost k trgu mora prinesti bolj ugodne učinke. Nekatera gospodarska ravnovesja, ki so se zdaj vzpostavila zaradi realnejših ekonomskih podlag (realnejši tečaj dinarja, realnejše obresti, realnejše povpraševanje, realnejša kupna moč...), bodo morala začeti spreminjati razmere v gospodarstvu. Učinek zmanjšanih plač se bo tudi moral nekje poznati, na primer v večjih možnostih za naložbe, čeprav je res, da se ta prihranek lahko tudi povsem nevidno zapravi, saj je država tako nevidno zapravila že veliko milijard dolarjev. Tudi slab zaslužek zaradi slabe prodaje slabih izdelkov bo moral povzročiti, da bodo v podjetjih začeli iskati boljše rešitve.

Toda tudi optimisti se ne morejo otresti strahu. Bojijo se, da bo zdajšnja gospodarska politika popustila pred delavci in pred pritiski iz podjetij in začela iskati bližnjice in krpe za podlaganje revščine. Bojijo se, da se bo država ustrašila zdajšnjega »tržnega« koncepta gospodarske politike. Upajmo, da je bila preteklost, ki je pokazala, kako napačno je bilo umikanje od tržnega gospodarstva, dovolj zgovorna, čeprav vemo, da se politika (zlasti pa naša) z lahkoto požvižga na vse ekonomske dokaze.

JOŽE PETROVČIČ

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute 25.8.88	Efektivne valute 2.9.88	Devize 25.8.88	Devize 2.9.88
Nemška marka	742,55	745,50	742,55	745,50
Nizozemski gulden	657,58	660,52	657,58	660,52
Belgijski frank	35,415	35,554	35,415	35,554
Danska krona	193,35	194,04	193,35	194,04
Norveška krona	201,30	201,39	201,30	201,39
Švedska krona	215,05	215,49	215,05	215,49
Ameriški dolar	1398,90	1397,00	1398,90	1397,00
Kanadski dolar	1124,00	1128,75	1124,00	1128,75
Španska pezeta	11,265	11,194	11,265	11,194
Portugalski eskudo	9,054	9,041	9,054	9,041
Grška drahma	9,25	9,212	9,25	9,212
Avstrijski šiling	105,60	105,969	105,60	105,969
Francoski frank	218,40	219,29	218,40	219,29
Švicarski frank	878,60	884,40	878,60	884,40
Japonski jen	10,418	10,209	10,418	10,209
Funt šterling	2347,00	2333,40	2347,00	2333,40

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	25.8.88	2.9.88		25.8.88	2.9.88
F. šterling zlat	146.000	145.000	Zlato (gram)	19.650	19.350
Napoleon	115.000	114.000	Srebro (gram)	316,3	306,7

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽB NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum 26.8.	Datum 2.9.	+ —%	Družbe	Datum 26.8.	Datum 2.9.	+ —%
Alleanza	45.500	44.700	-1,8	Italmobiliare	116.050	112.950	-2,7
Assitalia	15.690	15.195	-3,1	Mediobanca	19.650	18.780	-4,4
Bca Comm. It.	2.535	2.402	-5,2	Montedison or.	1.865	1.785	-4,3
Bco Roma	6.980	7.000	+0,3	Montedison ris.	793	756	-4,7
Bastogi	299	285	-4,7	Olivetti ord.	10.212	9.855	-3,5
Benetton	10.000	10.040	+0,4	Olivetti priv.	6.000	5.830	-2,8
Nuovo Bco A.	3.345	2.990	-10,6	Pirelli S.p.A.	2.592	2.498	-3,6
Cigahotels	4.220	4.205	-0,4	RAS	40.450	39.650	-2,0
Cred. It.	1.210	1.166	-3,6	Rinascente	4.385	4.280	-2,4
CIR	5.450	5.301	-2,7	SAI	17.500	17.450	-0,3
Eridania	4.420	4.330	-2,0	SIP	2.525	2.381	-5,7
Fiat ord.	9.310	9.131	-1,9	SME	4.430	4.290	-3,2
Fiat risp.	5.625	5.480	-2,6	SNIA Viscosa	2.301	2.245	-2,4
Generali	91.580	90.400	-1,3	Standa	17.535	16.990	-3,1
IFI risp.	16.415	15.790	-3,8	STET	3.520	3.370	-4,3
Iniz. Meta	11.270	—	—	Toro ord.	18.050	17.400	-3,6
Italcable	11.450	11.000	-3,9	Toro priv.	11.900	11.550	-2,9
Italia Assic.	10.280	10.100	-1,7	Unipol	16.350	16.000	-2,1

Protivrednost dnevnih pogodb se je v tem tednu znatno skrčila. Popolnoma so odsotni zasebniki, finančne družbe pa se pojavijo le občasno, da zaustavijo drseče tečaje zainteresiranih družb. Tako so GENERALI, kljub splošnemu zastoju, v središču pozornosti. Družba ima na programu višanje glavnice in mora torej ustvariti take tržne pogoje, da si pridobi pristop svojih delničarjev. Velja omeniti, da se za to operacijo zanima tudi GEMINA.S prvim septembrom kotira borza novo družbo FERFIN. V to se je namreč spojila INIZIATIVA META, ki hrani v svoji listnici bogate udeležbe. Finančnik Gardini je tako postavil temelje za svojo novo zakladnico. Sprejem na borzi pa je bil hladen, saj se je prva tečajna cena ustavila pod napovedano pariteto. J. Bradassi

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	109,625 - 111
Baker elektrolitičen	105,50 - 106
Bakrovi odpadki št. 2.	86
Cink high grade	60 - 70
Cink elektrolitičen	60,50 - 70,50
Paladij 99,9	121 - 122
Platina (v dolarjih za unčo troy)	523 - 524
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	121 - 122
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	647,50

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	310 - 320

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki oktober, november	660
Soja iz Nizozemske oktober	105
Palmovo olje Sumatra september	437,50
Sončnica oktober, november	530
Kokosovo olje Filipini (v dol. za long ton) oktober, november	575
Laneno olje september, december	650
Ricinovo olje (ex tank) september, oktober	1040

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž oktober	157
Rž december	154,90
Rž marec	159
Oves oktober	162,50
Oves november	162,70
Oves december	161,50
Ječmen oktober	127,50
Ječmen november	129,40
Ječmen december	131,60
Pšenica oktober	156,60
Pšenica november	157,40
Pšenica december	155,50

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

Oktober	53,94
December	52,43
Marec	52,40

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	225,72
Giza 45 g	216,79

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	15.035
September	15.015
Oktober	15.059
November	15.279

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)	25.8.	2.9.
Ala	11.803	11.819
America	11.439	11.398
Arca BB	19.007	18.815
Arca RR	11.620	11.602
Arca 27	9.360	9.252
Aureo	15.615	15.439
Aureo Previdenza	10.799	10.694
BN-Multifondo	10.862	10.774
BN-Rendifondo	10.969	10.965
Capitalcredit	9.985	9.899
Capitalfit	12.236	12.161
Capitalgest	14.106	13.986
Cashbond	10.329	10.341
Cash Management F.	12.488	12.329
Centrale Capital	10.574	10.425
Centrale Global	10.058	9.958
Centrale Reddito	11.035	11.040
Commercio Turismo	9.415	9.292
Corona Ferrea	10.838	10.763
Eptabond	11.502	11.511
Eptacapital	10.201	10.064
Euro Andromeda	15.474	15.351
Euro Antares	12.968	12.964
Euromob. Cap. Fund.	10.139	10.100
Euromob. Redd.	10.623	10.641
Euro Vega	10.684	10.701
Fiorino	22.343	22.109
Fondattivo	11.345	11.125
Fondersel	24.568	24.260
Fondicri 1	11.203	11.161
Fondicri 2	10.242	10.059

	25.8.	2.9.
Fondimpiego	11.302	11.318
Fondinvest 1	12.076	12.086
Fondinvest 2	13.916	13.760
Fondo Centrale	13.999	13.860
Fondo Profess.	27.164	26.915
Genercomit	16.415	16.270
Genercomit Rend	10.385	10.403
Geporeinvest	10.016	9.918
Geporend	10.171	10.169
Gestielle B	9.835	9.717
Gestielle M	10.526	10.532
Gestiras	17.790	17.769
Imi 2000	11.580	11.591
Imicapital	23.481	23.239
Imindustria	9.443	9.303
Imirend	14.078	14.043
Interbancaria Azion.	16.709	16.504
Interbancaria Obbl.	14.153	14.118
Interbancaria Rend.	14.610	14.598
Investire Azion.	10.467	10.339
Investire Bil.	10.326	10.259
Lagest Azion.	10.831	10.738
Lagest Obb.	10.502	10.502
Libra	16.095	16.054
Money-Time	10.232	10.240
Multiras	16.550	16.354
Nagracapital	14.076	13.985
Nagrarend	12.373	12.336
Nordcapital	9.777	9.730
Nordfondo	11.947	11.972

	25.8.	2.9.
Phenixfund	9.760	9.689
Primecapital	23.046	22.709
Primecash	12.292	12.304
Primeclub Azion	9.410	9.286
Primeclub Obbl.	10.700	10.705
Primerend	17.653	17.481
Promofondo 1	10.169	10.107
Redditosette	14.926	14.887
Rendicredit	10.937	10.994
Rendifit	11.447	11.467
Risp. Italia Bil.	10.105	15.918
Risp. Italia Redd.	10.124	13.767
Rologest	16.046	10.827
Rolomix	13.796	9.986
Salvadanaio	10.833	9.777
Sforzesco	10.053	11.300
Venture-Time	11.301	10.898
Verde	11.288	11.236
Visconteo	14.867	14.682
TUJI (v dolarjih)		
Capital Italia	29,13	28,91
Fonditalia	64,13	63,61
Interfund	32,78	32,62
Int. Securities	24,08	23,90
Italfortune	36,57	36,80
Italunion	20,26	20,25
Mediolanum S. F.	31,37	31,00
Rominvest	28,97	28,78
Fondo Tre R. Lit.	36.807	36.552

Na Azurni obali tudi vse polno muzejev

V Cagnes sur Mer blizu Nice bogat etnografski muzej o oljkah

Enega najbrž najbolj popolnih muzejev o oljkah in pridobivanju olja imajo urejenega v mestnem muzeju v Cagnes sur Mer, občini na Azurni obali, ki je v neposredni bližini Nice. Kraj je le nekaj kilometrov stran od znanega turističnega velemesta. Vmes je le občina Saint Laurent du Var, kjer je tudi mednarodno letališče na katerem je ob vsaki uri veliko prometa. Na vsej obali od Nice do Cannesa je pravzaprav le eno več kilometrov dolgo naselje. Tujec stežka loči en kraj od drugega. Le obcestne table ga opozarjajo, da je zapustil eno občino in vstopil v drugo. To je še najbolj vidno ob obali, kjer imaš en hotel poleg drugega, eno gostišče poleg drugega.

Drugače pa je v notranjosti, tudi v krajih, ki so le kak kilometer oddaljeni od obale. Stara naselja so ohranila svojo specifiko. Francozi jo pravzaprav ohranjajo kjer se le da. Dobro se namreč zavedajo, da bodo tudi taka stara naselja privabila turiste. Vasice kot so Eze Village, Saint Paul de Vance, Mougins, in še nekatera druga, v katerih so vse stare hiše obnovili, v njih pa uredili umetniške atelejeje, obrtne delavnice, prodajalne in seveda gostišča, privabljajo vse leto trume domačinov in turistov iz vseh krajev sveta. Nedaleč od tod je tudi Grasse, središče francoske industrije parfemov, kjer so glavni industrijci te stroke uredili svoje muzeje.

Tako je tudi v starem delu mesteca Cagnes. Staro naselje se nahaja na griču. To je že ločeno od širšega in sodobnejšega mestnega naselja v nižini. Pridobilo si je celo nov naziv: Haut de Cagnes. Ulice so tu tlakovane, enosmerne, v starih stavbah so si mnogi tujci uredili stanovanja, ki so jih, ker so bila že dotrajana, zapustili prvotni stanovalci. Seveda je v teh prenovljenih stanovanjih vse po novem. Zunanja fasada hiš, balkoni, mala dvorišča, pa so taka kot so bila pred kakim stoletjem. Marsikje je tudi notranjost stavbe ohranila svojo staro podobo, moderne sanitarije, ogrevalne naprave in vse to kar je potrebno za življenje sodobnega človeka, pa je mojstrsko skrito v notranjosti. Arhitekti in stanovanjski oblikovalci so tu imeli veliko dela. Sicer pa Francozi še zlasti na podeželju gradijo nove stanovanjske hiše v starem stilu, tako da ohranja pokrajina star videz.

Vrh naselja Haut de Cagnes stoji mogočni grad nekdanje plemiške družine Grimaldi. Njegov stolp (s katerega je prekrasen razgled na vso obalo) je precej višji od cerkvenega zvonika, kar znači, da je plemič imel več oblasti od cerkvenega dostojanstvenika. Družinski naslov Grimaldi je v teh krajih zelo razširjen. Tak priimek ima tudi sedanji vladar kneževine Monaco. Kot je mogoče brati v že omenjenem gradu je priimek keltskega izvora.

Uvodoma je bilo omenjeno, da je tu lep etnografski muzej o oljkah in vsem kar je s tem v zvezi. V vsej Provansi je svojčas bilo veliko oljk. Veliko jih je tudi dandanes, najbrž celo več kot pred kakim stoletjem . Nekoč pa je bila oljka gospodarsko zelo pomembna za tamkajšnje kmetovalce. V pritličnem prostoru gradu je urejen zelo lep muzej. Tu vidimo vse kar je v zvezi s pridelavo oljk tja do stiskalnice. Vsakdo, ki ga zanima etnografija, bo ob potovanju skozi to deželo, imel lepo priložnost, da obišče ta muzej.

Stari grad v Cagnesu pa je znan v svetovni javnosti zaradi druge pomembne kulturne prireditve. Vsako leto v juliju, avgustu in septembru, je tu mednarodni festival slikarstva. Letos že dvajsetič. V starih grajskih dvoranah v prvem in

drugem nadstropju so letos na ogled zelo moderne likovne stvaritve slikarjev iz ZDA, Belgije, Irske, Španije, Švice, Norveške, Francije, Japonske, Argentine. V prejšnjih letih so tu svoja dela razstavljali tudi italijanski ter jugoslovanski umetniki. Mnogi med njimi so dobili priznanja. Med temi tudi naš ožji rojak Zoran Mušič. V katalogih beremo, da so v žiriji sodelovali kritiki iz raznih držav, med temi tudi taki, kot je Janez Bernik, ki so znani našemu občinstvu.

Ko gremo na izlet na Azurno obalo, kjer je vreme turistu in domačinu vedno naklonjeno, ne bomo šli pogledati le kako je v znanih turističnih krajih in ulicah. Zavili bomo tudi v kak muzej. Teh pa imajo v teh krajih zelo veliko.

MARKO WALTRITSCH

Regata storica danes v Benetkah

Danes popoldne bo na Canalu grande v Benetkah že tradicionalna Regata storica, ena najpomembnejših in tradicionalnih prireditev v tem mestu, ena najbolj občutenih med prebivalci tega mesta. To pa zaradi tega, ker ima ta prireditev svoj zgodovinski pomen, vezan na čase, ko so Benetke bile še mogočna država.

Ta dan so na sporedu tekme med veslači raznih plovil. Na sporedu pa je tudi mogočna parada slikovitih beneških čolnov s stotinami udeležencev, ki so seveda odeti v stara oblačila.

V prejšnjih letih se je marsikdo jezil, da je med eno tekmo in drugo bilo preveč prostega časa. Zaradi tega so letos pristopile k pripravi tudi številne druge beneške skupine, ki bodo popestrile dogajanje.

Predvidevajo, da pride danes v Benetke več sto tisoč ljudi, saj Regata storica že od nekdaj privablja turiste in tudi navadne radovedneže. Kdor namerava na pot z avtomobilom, naj ga kar pusti v Mestrah in naj potuje dalje z vlakom ali avtobusom. Na parkiriščih v Benetkah zagotovo ne bo dobil prostega mesta.

V septembru v Turinu odprtih dvanajst muzejev

Dvanajst muzejev v Turinu bo v septembru odprtih tudi v popoldanskem času. Za to je poskrbelo odborništvo za kulturo turinske Občine, plačilo nadur uslužbencem in najem začasnih uslužbencev pa so finansirala nekatera bančna podjetja. Muzeji bodo odprti v času papeževega obiska v Turinu. V tem mesecu pa se v Turinu odvijajo pomembne glasbene prireditve. Obiskovalcem bo tako dana možnost, da si ogledajo bogate zbirke v turinskih muzejih.

To so egipčanski muzej, ki je najznamenitejši v tem mestu, kraljeva orožarna, srednjeveški grad, bazilika Superga, avtomobilski muzej, kraljeva palača in še drugi.

V poletnih mesecih so že imeli podoben poizkus v egipčanskem muzeju. Pobuda je očitno naletela na velik odziv publike, saj so v tem muzeju imeli zelo veliko obiskovalcev.

Na BIT v Milanu velika pozornost ZRN

Manj Nemcev letos v Italiji Več reklame v letu 1989

Iz raznih virov je bilo mogoče ugotoviti, da je letos prišlo v Italijo manj nemških turistov kot v prejšnjih letih. Mnogi med njimi so izbrali cenejša letovanja v Grčiji, Španiji, Tuniziji in še v kaki drugi deželi. To tudi po zaslugi nemških tour operaterjev, ki so veliko investirali v hotelske zmogljivosti v prej omenjenih državah in zaradi tega hočejo imeti dvojni dobiček. Nekateri nemški tour operaterji pošiljajo v tujino vsako leto tudi po več milijonov turistov. K manjšemu številu nemških turistov v Italiji je pripomoglo tudi dejstvo, da so se tu cene hotelov in storitev podražile, kar pa se ni zgodilo drugje.

Kako spet pridobiti naklonjenost Nemcev, ki so, hočeš nočeš, najbolj številni turisti v Italiji, pa čeprav med tistimi, ki najmanj potrošijo?

V italijanskih turističnih krogih se že sedaj pripravljajo na večjo propagando v Nemčiji in seveda tudi v drugih evropskih državah.

Bolj množično bodo italijanski tour operaterji prisotni ne le na berlinski turistični borzi marveč vsepovsod v nemških mestih. Da bi si pridobili naklonjenost Nemcev, pa bodo skušali še več italijanskih turistov preusmeriti v Nemčijo, na obisk dežele, ki ima veliko zanimivih zgodovinskih mest, gradov, muzejev.

Zaradi tega je že sedaj določeno, da bodo Nemci glavni gost na milanski turistični borzi BIT, ki bo na milanskem sejmišču od 22. do 26. februarja 1989.

Nemci bodo v Milanu predstavili svojo bogato turistično ponudbo, istočasno bodo prikazali tudi kulturne prireditve v Zvezni republiki ter nemške izdelke, ki lahko zanimajo tudi turiste.

Ob čedalje večanju števila potovanj

Zaslužki in izgube letalskih prevoznikov

Skandinavska letalska družba SAS je imela lani 12,8-odstotni povišek dohodka. Dosegli so 13 milijard švedskih kron (skoro 3.000 milijard lir). Čisti dobiček pa se je povečal za 37 odstotkov. Število potnikov so povečali za 6 odstotkov.

Izgubo pa je zabeležil največji letalski prevoznik v ZDA, to je družba Texas Air. Medtem ko so v lanskem drugem tromesečju imeli izgubo »samo« 27 milijonov dolarjev, so v istem letošnjem časovnem razdobju imeli kar 256 milijonov dolarjev izgub. V zadnjem letu in pol je ta družba (sem sodita tudi Eastern Airlines in Continental Airlines) imela vsega skupaj 846 milijonov dolarjev izgub.

Kanadska družba Air Canada je naročila 34 letal vrste Airbus A-320. Vrednost naročila je milijarda in pol dolarjev. Kanadčani so si izvolili pravico nakupiti v kasnejšem času drugih dvajset letal združenega evropskega proizvajalca.

Kitajci na Tajvanu nameravajo kupiti v Evropi 22 letal v skupni vrednosti pol milijarde dolarjev.

Madžarska letalska družba Malev bo najela tri letala boeing 737. Trenutno vozijo pod znakom madžarskega prevoznika samo letala sovjetske izdelave.

■ Pisali smo že, da si upravitelji v nekaterih turističnih krajih Italije prizadevajo, da bi nekaterim prireditvam v teh krajih posvetili državno loterijo. Del izkupička loterije bi šel prizadetim občinam. Rimski parlament je dosedanjima dvema takima loterijama za Viareggio (pust) in Benetke (Regata storica) dodal še nekaj drugih. V poštev pridejo po novem loterija za Taormino na Siciliji, za Sanremo, za Foligno in za Gardsko jezero. Zahtev je bilo še več.

Več potnikov z vlaki in letali

V Italiji so v prvih petih letošnjih mesecih zabeležili 10-odstotno povečanje letalskih potnikov, medtem ko so v železniškem prometu zabeležili 3,3-odstotni povišek.

Povedano v številkah, so letos zabeležili 6,6 milijona letalskih potnikov (lani 6 milijonov). Potnike na železnici pa štejejo na osnovi oseba—kilometer. Zabeležili so jih 13,2 milijarde, lani pa 12,7 milijarde.

Kar tri imena za dolino Gherdeina Grödnertal - Val Gardena

Dolomiti proslavljajo letos 200-letnico svojega »nastanka«. Gorovje ima seveda na plečih nekaj križev več, saj geologi zagotavljajo, da se je formiralo pred več milijoni let. Leto 1788 pa se šteje za njihovo rojstno leto zaradi tega, ker je takrat pot zanesla nekega francoskega geologa, Dolomieuja po priimku, čez Brenner z avstrijske strani v te doline. Monsieur se je potem nekaj časa zadržal na območju, ki mu danes pravimo Južna Tirolska, ali pa, politično-spekularno, Gornje Poadižje. Med svojim bivanjem v teh res prelepih krajih je Dolomieu opazil, da so gore, ki obdajajo glavno in stranske doline — te gore se imenujejo Cisles (nemško) — Seceda (italijansko), Langkofel — Sassolungo, Platthofel — Sassopiatto — čudno blede. Nemudoma je poslal v Pariz nekaj odkruškov in čez čas prejel laboratorijski odgovor, da gre v gorah južno od Brennerja za posebno kamnino, ki jo sestavlja dvojni kalcijev in magnezijev karbonat. Bledikave gore se po tistem datumu imenujejo po francoskem geologu Dolomiti.

Zakaj bi si torej ob 200-letnici tega gorovja človek ne privoščil izleta in krajšega oddiha v njegovem osrčju, v dolini Grödnertal — Val Gardena — Gherdeina (ladinsko), in to v samem središču doline, v St. Ulrichu — Ortiseiju, ali bolj izvirno Urtijëi, kot kraju pravijo domačini — Ladinci, ki leži, med drugim, nedaleč od tistega Wolkensteina — Selve, kjer je vrsto let preživljal poletne počitnice bivši predsednik republike Sandro Pertini?

Rečeno — storjeno. Prelepa dolina se razprostira od vznožja istoimenskega gorskega prelaza do širše doline reke Eisacktal — Isarco, od katere se odpira proti vzhodu skoraj pravokotno. Narava je tu res očarljiva, vsa dolina pa je tudi sicer urejena tako, da je kar najbolj privlačna za domače in tuje turiste.

To velja še posebej za samo središče Urtijëi — St. Ulrich — Ortisei, kjer so poleg vsega tudi turistične storitve na voljo brez posebnega pretiravanja pri cenah. Gostom so tu na razpolago športna igrišča, bazeni, številna sprehajališča po travnikih in po gozdu, sprehajališča, ki se v zimskih mesecih spremenijo v proge za tek na smučeh, žičnice, sedežnice, javni lokali vseh vrst, od domače gostilne do angleškega puba. Vas leži na višini 1360 m, sistem gondolskih žičnic in sedežnic pa te v nekaj minutah potegne na bližnje vršace v višini okrog 2100 metrov, kjer je stik z visokogorsko naravo še bolj neposreden.

Seveda ne manjkajo v sami dolini in nedaleč od nje tudi razni zgodovinski in kulturni spomeniki, ki si jih je vredno ogledati. Tako na primer grad Wolkenstein nad samo istoimensko vasjo, samostan Saeben — Sabiona v kraju Klausen am Eisack — Chiusa d'Isarco, pa še avguštinski samostan Neustift — Novacella pri Brixnu — Bressanone, ki je delno preurejen v muzej in kjer smo si med drugim lahko ogledali štiri zanimive oljnate slike, ki prikazujejo Bled in njegovo bližnjo okolico. Kako so te slike priromale semkaj, nisem mogel ugotoviti: paznik tega ni vedel, kataloga ni bilo nobenega na razpolago, da bi pa prebrskal muzejski arhiv, ni bilo dovolj časa. Povezava med Slovenijo in dolino Grödnertal pa bi najbrž lahko poiskali v skupnih izročilih po liniji brižinskih škofov.

Popotniku, ki ga bo pot kdaj zanesla v te kraje, pa svetujem, da malo pogleda tudi v samostansko vinoteko in posrka čašo sylvanerja iz samostanskih vinogradov. Ne bo mu žal.

ELIO FORNAZARIČ

Italijanski nogometni pokal: po zadnjem kolu prvega dela

Naprej tudi videmski drugoligaš

Po prvem krogu kvalifikacij za italijanski pokal je od prvoligašev ostala na cedilu le Bologna, ki sta jo ugnala drugoligaša Bari in Sambenedettese. V nadaljnjo fazo se je uvrstil tudi Udinese.

IZIDI 5. KOLA

Skupina 1: Ascoli - Parma 3:3; Brescia - Inter 2:0; Reggina - Monopoli 2:0. **Lestvica:** Inter in Ascoli 7, Brescia 6, Parma in Reggina 5, Monopoli 0.

Skupina 2: Catanzaro - Torino 1:1, Triestina - Cesena 1:0, Udinese - Foggia 2:1. **Lestvica:** Torino 9, Udinese 6, Cesena 5, Foggia 4, Triestina in Catanzaro 3.

Skupina 3: Campobasso - Licata 3:1; Milan - Lazio 2:1; Pescara - Messina 4:3. **Lestvica:** Milan 9, Pescara 8, Lazio 6, Messina 3, Licata in Campobasso 2.

Skupina 4: Verona - Juventus 2:2; Vicenza - Atalanta 2:1, Taranto - Cosenza 0:2. **Lestvica:** Atalanta, Verona in Juventus 7, Cosenza 5, Vicenza 3, Taranto 1.

Skupina 5: Como - Empoli 1:0; Prato - Monza 0:2; Roma - Piacenza 5:2. **Lestvica:** Roma in Monza 8, Como in Piacenza 6, Empoli 2, Prato 0.

Skupina 6: Ancona - Fiorentina 0:1; Pisa - Avellino 1:1; Virescit - Genoa 2:2. **Lestvica:** Pisa in Fiorentina 7, Genoa 6, Ancona 5, Virescit 3, Avellino 2.

Skupina 7: Barletta - Spezia 0:0; Napoli - Bologna 1:0; Sambenedettese - Bari 0:0. **Lestvica:** Napoli in Bari 8, Sambenedettese 6, Bologna 4, Barletta 3, Spezia 0.

Skupina 8: Lecce - Cremonese 1:0; Modena - Arezzo 3:1; Padova - Sampdoria 1:3. **Lestvica:** Sampdoria 9, Lecce, Modena in Cremonese 6, Padova 2, Arezzo 1.

TRIESTINA - CESENA 1:0 (0:0)

STRELEC: De Falco (11-metrovka) v 62'.

TRIESTINA: Cortiula, Polonia, Costantini, Danelutti, Tomasoni, Butti, De Falco (Luce od 80'), Papais, Simonetta (Marchesan od 87'), Casaroli, Pasqualini (Dussoni od 85').

CESENA: Rossi, Cuttone (Leoni od 46'), Limido, Bordin, Flamigni (Del Bianco od 67'), Jozić, Agostini, Masolini, Traini, Domini (Holmqvist od 46'), Gambaro.

Triestina je prav v zadnji tekmi prišla do zmage na račun prvoligaša, ki pa je bil dokaj nemotiviran. Cesena tudi ni imela sreče, saj je z Limidom zadela drog, s Holmqvistom pa prečko, sicer pa je pokazala dokajšnjo jalovost v napadu. Pri Triestini je opravil zelo dober krstni nastop libero Tomasoni, drugi nakup Butti pa še ni v formi. De Falco je po nekaj letih spet zatresel mrežo na Grezarju in sicer po enajstmetrovki, ki si jo je sam priigral.

totocalcio

Ancona - Fiorentina	2
Brescia - Inter	1
Catanzaro - Torino	x
Como - Empoli	1
Vicenza - Atalanta	1
Milan - Lazio	1
Napoli - Bologna	1
Reggina - Monopoli	1
Sambenedettese - Bari	x
Taranto - Cosenza	2
Triestina - Cesena	1
Udinese - Foggia	1
Virescit - Genoa	x

Danes Pro Gorizia - Monfalcone

V 3. kolu italijanskega pokala bo Pro Gorizia igrala danes ob 17. uri na Rojcah proti Monfalconeju. Srečanje je za obe enajsterici dokaj pomembno, saj sta v uvodnih tekmah igrali s spremenljivo srečo. Goričani so namreč na gostovanju v Pasianu di Prato potegnili krajši konec (1:2), Tržičani pa so proti furlanski ekipi igrali neodločeno 1:1.

Današnje srečanje bo Del Neriju služilo tudi kod »generalka« za prvenstvo, ki se bo začelo v nedeljo, 11. septembra. Uvodno srečanje bo Pro Gorizia odigrala na tujem, in sicer v Miri.

Polom sarajevskih ekip

ZAGREB — V anticipiranih tekmah 5. kola 1. jugoslovanske nogometne lige je Velež v Sarajevu z 1:0 premagal Željezničarja, zagrebški Dinamo pa je doma s 3:0 odpravil Sarajevo.

Današnji spored: Hajduk - Sloboda; Napredak - Partizan; Osijek - Vojvodina; Budućnost - čelik; Vardar - Radnički; Rad - Spartak; C. zvezda - Rijeka.

Tenis: mednarodno prvenstvo ZDA

Lendl tokrat brez težav

FLUSHING MEADOW — V včerajšnjem kolu mednarodnega teniškega prvenstva ZDA ni prišlo do velikih presenečenj. Z lahkoto je tokrat zmagal eden izmed favoritov, Ivan Lendl, ki je odpravil Bergerja po samih treh setih igre.

IZIDI

Moški: Lendl (ČSR) - Berger (ZDA) 6:2, 6:4, 6:1; Agassi (ZDA) - Leach (ZDA) 4:6, 6:2, 6:3, 6:4; Jarryd (Še.) - Reneberg (ZDA) 6:0, 6:3, 6:0; Wilkinson (ZDA) - Mezzadri (Švi.) 7:6, 6:2; Agenor (Haiti) - Palmer (ZDA) 6:4, 6:4, 6:3; Frawley (Avstral.) - Leconte (Fr.) 6:3, 6:4, 6:3. **Ženske:** Phelps (ZDA) - Meški (SZ) 4:6, 6:3, 7:6; Navratilova (ZDA) - Minter (Avstral.) 6:1, 6:3; Rehe (ZDA) - Kohde-Kilsch (ZRN) 6:3, 2:6, 6:3; Savčenko (SZ) - Basset-Seguso (Kan.) 6:4, 6:3.

Argentin ugnal Fondriesta

PADOVA — Na dirki po Venetu je zmagal Moreno Argentin, ki je v končnem naletu premagal štiri druge kolesarje, s katerimi se je podal v beg na zadnjih vzpetinah. Svetovni prvak Fondriest je na cilj prispel z glavnino. Dirka je bila živahna, o čemer priča povprečna hitrost 42 km na uro.

Bezbol: danes odločitev

PARMA — O svetovnem bezbolskem prvaku bo danes ponoči odločalo srečanje med še nepremaganima državama ZDA in Kuba. Italijani so svoj napor sklenili že včeraj popoldne s pričakovanim porazom prav proti ZDA (11:1), potem ko so dan prej z 10:4 klonili še pred Kanado. Izidi 11. kola: ZDA - Nizozemska 9:0, Južna Koreja - Španija 9:2, Kuba - Nikaragva 11:1, Tajvan - Južna Koreja 6:4.

Lestvica: ZDA in Kuba 1000, Tajvan, Kanada, Portoriko in Japonska 667, Nikaragva 444, Italija 400, Južna Koreja 333, Nizozemska 200, Španija in Nizozemske Antilje 0.

skozi olimpijsko stoletje

Kje igre leta 2000?

Dogodki moskovskih iger so na splošno preblizu, da bi spadali v zgodovino. Marsikdo, ki je na njih nastopal, bo tudi letos tekmoval v Seulu. Zadnje igre v Los Angelesu so pred štirimi leti pustile veliko hujše rane. Na višku svojih moči je Reagan osebno sponsoriziral gibanje »Band the soviet coalition« (izločiti sovjetski tabor), ki je že veliko mesecev pred začetkom iger ustvarjalo v ZDA Sovjetski zvezi sovražno vzdušje. SZ in za njo tudi drugi zavezniki so ocenili pogoje sodelovanja na igrah kot neprimerne in udeležbo odpovedali. V Los Angeles so šli le Romuni, ki so od organizacijskega odbora prejeli zainteresirano pomoč 300 tisoč dolarjev.

Že sama odsotnost SZ in NDR je dala prosto pot ostalim pri zbiranju kolajn. Veliko panog je bilo na nivoju ameriškega prvenstva. Kitajci, ki so v Los Angelesu nastopali, so imeli pri telovadbi opravka s skrajno nahujskanimi sodniki, ki so serijsko delili desetice domačinom. Romunija, ki je s prihodom v Los Angeles zadostila željam Američanov, je njihovo gostoljubnost občutila prav tako pri telovadbi. Na vsak način je morala zmagati Mary Lou Retton in neoporečna romunska kakovost se je morala sprijazniti z zmago Američanke, katero so že čakale pogodbe za trgovsko reklamo.

Izdelana je bila študija o učinkovitosti domačinov pri nabiranju zlatih kolajn. Ob povečanju panog so kljub izničeni konkurenci v veliki večini panog domačini osvojili matematično nekaj manj kot Sovjeti v Moskvi.

Ugibanja o številu kolajn na bližnjih igrah v Seulu spadajo že v aktualnost. Zadnji verodostojni mejnik so olimpijske igre v Montrealu, ki so zabeležile korenit padec ZDA. Trezna presoja daje veliko prednost SZ in NDR, zaton pa bo verjetno doživela ZRN. Za države zahodnega bloka bo šok pri znatno manjšem številu kolajn v primerjavi z Los Angelesom travmatičen.

Mary Lou Retton - v Los Angelesu do kolajn ob pomoči sodnikov

Seul bo igre gostil od polovice tega meseca do začetka oktobra. Za naslednje je že bila določena Barcelona in pred kratkim je grški ministrski predsednik napovedal zgodovinsko pravico Grčije, da priredi igre stoletnice modernega olimpijskega gibanja. Skoraj ne more biti dvomov, da se bo športni svet za leto 1996 prilagodil tej konec koncev upravičeni zahtevi.

Konkurenca se torej odpira komaj za leto 2000. Kam bodo romale olimpijske igre? Morda na Kitajsko ali v Indijo. Terja jih tudi Avstralija. Še nikoli niso bile v Afriki ali Južni Ameriki. Ob finančnih interesih bi morali biti akterji olimpijskega gibanja tudi zemljepisni.

Bodo slednji spoštovani?

BRUNO KRIŽMAN

(konec)

Dokončni - ne! Severne Koreje

TOKIO — Severna Koreja je dokončno sporočila, da se ne bo udeležila olimpijskih iger, ki jih prirejajo »izključno« sosedje. V Pyongyangu obžalujejo, da ni prišlo do dogovora o skupni izvedbi iger, krivdo za to pa pripisuje v celoti Južnokorejcem. Zdaj je tudi jasno, da bodo poleg S. Koreje igre bojkotirali še Kuba, Albanija, Etiopija, Nikaragva in Šejšelski otoki.

Košarka: turnir v Lignanu

Dalipagić odličen (43 točk)

GLAXO - S. BENEDETTO 103:80 (45:48)

GLAXO VERONA: Brumatti 17, Dalipagić 43, Dalla Vecchia 8, Lardo 11, Sfiligoi 11, Zamberlan 7, Bailey 4, Di Pol 2, Brusamarello, Perbellini.

SAN BENEDETTO GORICA: Ardessi 12, Borsi 8, Hordges 28, Vitez 19, Bullara 1, Gnecchi 12, Ursi 2, Salvadori, Marega.

LIGNANO — V 2. kolu košarkarskega turnirja v Lignanu so se najprej spoprijeli košarkarji in Glaxa in San Benedetta. Tekma je bila izredno izenačena v prvem polčasu (dobro so igrali Vitez, Hordges in Gnecchi), nato pa so bili boljši košarkarji Glaxa in predvsem se je izkazal odlični Dalipagić.

FANTONI - STEFANEL 106:97 (50:51)

FANTONI VIDEM: Mastroianni 14, White 15, Zampieri 4, Valerio 8, King 4, Sguassero 4, Gregoris 3, Milani 14, Natali 38.

STEFANEL TRST: Procaccini 13, Pilutti 28, Colmani 10, Battini 4, Cavazzon 2, Lokar 2, Zarotti 11, Bianchi 14, Maguolo 15.

Druga tekma večera je bila zelo izenačena, na sceno pa je stopil Natali, ki je dosegel kar 38 točk, in skoraj sam odločil srečanje.

LESTVICA: Glaxo 4; San Benedetto in Fantoni 2; Stefanel 0.

DREVIŠNJI SPORED: 20.30: San Benedetto - Stefanel; 22.30: Glaxo - Fantoni. (pr)

Atletika: Bolgar Markov 17,77 m v troskoku

SOFIJA — Na državnem atletskem prvenstvu Bolgarije je Hristo Markov v troskoku dosegel 17,77 m, kar je letošnji najboljši rezultat na svetu.

Košarka: sinoči v Nabrežini za turnir Alpe-Jadran

Poraz jadranovcev proti Mariboru

Jadran - Maribor 95:102 (56:55)

JADRAN: Starc 18, Persi, Čuk 6, Sosič, Manzano 5, Rauber 14, Ban 13, Daneu 17, Gobbo 16, Corsi.

Jadran je sinoči v okviru turnirja Alpe-Jadran v Nabrežini po moški in borbeni igri izgubil proti Mariboru. To je drugi poraz jadranovcev na tem turnirju.

Preden pa bi »tehnično ocenili« sinočnje srečanje, ne moremo mimo žalostnega dogodka, ki se je pripetil na tej tekmi. Pri izidu 100:92 se je trener Maribora Marjanović tako razburil, da je celo hotel fizično napasti enega od sodnikov. Dotlej je bilo srečanje dokaj »moško«, toda da bi prišlo do takega izgreda, nihče ni pričakoval. Turnir Alpe-Jadran je in mora biti predvsem priložnost za medsebojno spoznanje in za tkanje prijateljskih stikov med ekipami treh obmejnih dežel. Tako ravnanje trenerja Maribora je zato obsodbe vredno in razumljivo je bilo tudi negodovanje, ki ga je izrazilo številno občinstvo, ki se je zbralo na tribunah nabrežinske telovadnice.

Pa preidimo k tekmi: po prvem polčasu, ki je bil zelo izenačen in ki so ga naši fantje sklenili s točko razlike, je pobudo prevzelo gostujoče moštvo, ki je zlasti z D. Ivanovićem, ki je igral v prvi jugoslovanski ligi z Budučnostjo, in Nikolićem (tudi s prvoligaško izkušnjo pri IMT) tudi zasluženo zmagalo. Naše bralce bo gotovo zanimalo, kako sta se obnesla nova Jadranova »nakupa« Gobbo in Manzano. Oba, predvsem pa Gobbo, sta zadovoljila.

In še kratka ocena po srečanju Jadranovega trenerja Petra Brumna: »Čestitam fantom za požrtvovalno in borbeno igro. Ne gre namreč pozabiti, da sta v vrstah Maribora igrala dva košarkarja s prvoligaško izkušnjo. Od Gobba pričakujem, da polovi najmanj 10-12 žog in da tako omogoči ostalim, da uveljavijo svojo igro.« (bl)

Grmada in Mladina danes v Guigli

Skirolkarji Grmade in Mladine se bodo danes v Guigli pri Modeni udeležili tekmovanja za tretjo preizkušnjo za italijanski pokal. Grmada bo sodelovala s petimi, Mladina pa s sedmimi tekmovalci. (E.I.)

M. Turcinovich namesto V. Vatovca

Prejeli smo tiskovno sporočilo Košarkarskega kluba Bor

Košarkarski klub Bor sporoča, da je sklenil izvesti spremembo pri tehničnem vodstvu svoje ekipe, ki nastopa v D ligi. Dosedanjega trenerja Valterja Vatovca bo nadomestil Miro Turcinovich, kateremu naj bi zaupali igralce te ekipe kot izvedencu z večjo strokovno zrelostjo in izkušenostjo, da bi dosegli zastavljeni cilj, to je obstanek v isti kategoriji.

Miro Turcinovich, rojen leta 1934, je nastopal kot član Don Bosca v A in B ligi, nato pa je bil trener Don Bosca v C ligi, mladinske peterke društva Pallacanestro Trieste (zdaj Stefanel) in tvorec preporoda ženske ekipe Ginnastice Triestine, katero je v treh letih povedel iz B lige do tretjega mesta v A ligi, s sedanjim dogovorom pa je spet prešel v slovenski košarkarski milje.

Dosedanji trener Vatovec je zaslužen, da je v treh letih privedel Borovo ekipo iz promocijske v D ligo in je letos zagotovil obstoj v njej. Društvo mu daje vse priznanje za ves njegov veliki tehnični doprinos, ki ga je dal Borovi košarki.

V upanju, da bo Vatovec nadaljeval s svojim programom ovrednotenja mladih košarkarjev, in z željo, da bi prevzel trenersko mesto Borove mladinske ekipe, se mu društvo iskreno zahvaljuje za vse delo, ki ga je doslej opravil.

KK Bor

po naši deželi - po naši deželi

Miting na Kolonji: Madžar odličen v kopju

Na Kolonji je bil včeraj popoldan mednarodni atletski miting z udeležbo klubov iz Jugoslavije, Avstrije, Madžarske, Poljske ter seveda Italije. Miting je organiziral tržaški CUS. Žal udeležba iz Jugoslavije ni bila velika zaradi istočasnega državnega prvenstva. Najboljši rezultat je dosegel Madžar Atila Bareit, ki je kopje zagnal 75,20 m, kar predstavlja že zelo solidno mednarodno znamko. V ostalih panogah velja omeniti skok v daljino, kjer je zmagal Novogoričan Makarovič, ki je skočil 7,07 m. V tej panogi je nastopil tudi Borov atlet Igor Sedmak, ki je dosegel sedmo mesto z razmeroma skromnim 6,59 m. Še nekaj boljših rezultatov:

tek na 100 m moški: Darago (Budimpešta) 10"08; 3000 m: De Ponte 8'36"; skok s palico: Caporale 4,50 m; kopje ženske: Kucher (Celovec) 50,86 m, 100 m ovire: Massarin (Torino) 14"; skok v daljino: Wodarczyk (Wroclaw) 6,03 m; 100 m ženske: Platek (Wroclaw) 12"01.

(B. Križman)

Lokostrelstvo: Tridentinska in FJK v vodstvu

GORICA — Po prvem dnevu lokostrelskega pokala dežel za vse starostne kategorije je v vodstvu Tridentinska s 54 točkami. Na drugem mestu je s 53 točkami Furlanija-Julijska krajina, za katero med ženskami nastopata tudi Slovenki Vesna Lutman in Tamara Ražem. Tekmovanje, ki poteka na stadionu Baiamonti, se bo končalo danes.

Ribolov: »azzurrini« prvi

TRST — Na mladinskem svetovnem prvenstvu v podvodnem ribolovu so po prvem dnevu v krepkem vodstvu Italijani, ki so si priigrali prva štiri mesta. Sledijo jim Jugoslovani, Portugalci, Francozi in Nizozemci. Prvouvrščeni Mirko Persiani je v odmerjenem času ulovil za tri kilograme rib.

Cerratu reli po Piancavallu

PIANCAVALLO — Dario Cerrato na lancii totip je zmagovalec relija po Piancavallu, ki je veljal za italijansko prvenstvo. Cerrato je pod stalnim dežjem dobil kar 21 od 28 posebnih preizkušenj in je še povečal vodstvo na skupni lestvici za DP.

Vrstni red relija: Cerrato (lancia) 3.41'35"; 2. Zanussi (bmw) po 3'26"; 3. Bossini (lancia delta) 6'37"; 4. Cunico (ford sierra) 15'17"; 5. Fabbri (peugeot 205) 18'52; 6. Fassina (lancia delta) 19'53.

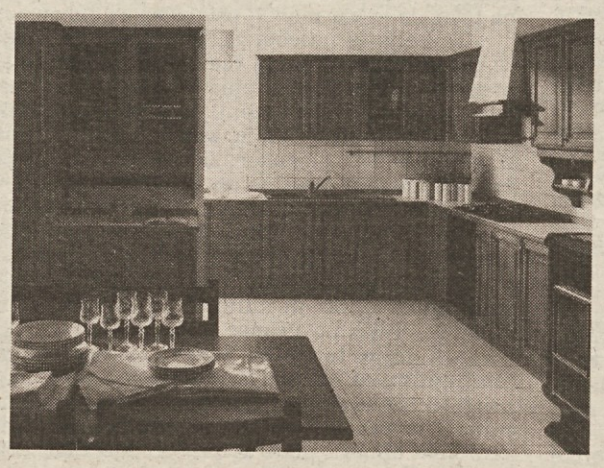

SALON POHIŠTVA

EDI MOBILI

Ul. Baiamonti 3 - TRST - Telefon 820766

EDINO PRODAJNO MESTO!

Ekskluzivni zastopnik kuhinj moretuzzo

NUDIMO UGODNE PLAČILNE POGOJE

V Zgoniku tradicionalni odbojkarski tečaj za mlade

Letos prisotna vsa društva

V petek se je v Zgoniku pričel že tradicionalni odbojkarski tečaj za najmlajše, ki ga tudi letos prireja odbojkarska komisija pri ZSŠDI.

Pozitivna nota letošnjega tečaja je prav gotovo v tem, da so s svojimi najmlajšimi atleti prisotna res vsa društva, kar smo v prejšnjih letih pogrešali. Drugo pozitivno noto letošnjega tečaja predstavlja redno visoko število tečajnikov, ki jih je 140, od tega 31 fantov in 109 deklet.

Z vso to armado mini atletov se ukvarja 12 trenerjev, ki prihajajo malodane iz vseh društev. Ti so: Jana Drasič, Andrej Maver, Alenka Sosič, Martina Vidali, Maks Gulič, Mario Čač, Mira Grgič (Sloga), Sandra Foraus (Bor), Ivan Komar, Edi Batič (Breg), prof. Dragica Hrovatin, Loredana Umek (Kontovel). To so po večini zelo mladi trenerji, ki so ob treniranju svojih skupin pravzaprav v trenerski šoli, ki jo vodi prof. Franko Drasič. Gre za praktično-teoretični trenerski tečaj, ob intenzivnosti vadbenih ur pa prav gotovo za priložnost, da vsak od mladih trenerjev razvije svoje sposobnosti in izkustva.

Za lačne želodčke poskrbijo z res odličnimi kosili gospe Julka, Marija, Srečka, Ivica in Zdenka, za celotno organizacijo tečaja pa skrbi prof. Ivan Peterlin.

Ob koncu naj dodamo, da srčno upamo, da bo vsem tečajnikom in celotni strokovni garnituri vreme naklonjeno in da bo lahko tečaj res potekal po programskih smernicah, ki si jih je zadala komisija pri ZSŠDI.

Mali tečajniki odbojkarskega kampa v Zgoniku (Foto Magajna)

Memorial M. Štrekelj

Jutri Zarja San Marco

Jutri se bo s prvo polfinalno tekmo med Zarjo in San Marcom na proseškem nogometnem igrišču nadaljeval memorial »M. Štrekelj«. V izločilnem delu je Zarja, kot znano, z 2:0 izločila Kras, San Marco pa s tesnim 1:0 Gajo. V torek bo na vrsti drugi polfinale med Bregom in Primorjem. Jutrišnja tekma se bo pričela ob 20.30.

Naši karateisti že na delu

Sezona se je za shinkajevce začela s poletno šolo karateja: enotedenski tečaj, organiziran v priredbi Karate Kluba Partizan Črnuče v sodelovanju s Karate Klubom Shotokan iz Bohinjske Bistrice, se je že iztekel. V glavnem so se ga udeležili domačini iz raznih predelov Slovenije, ostali pa so prišli iz Čakovca in iz Trsta. Vodja seminarja sta bila S. Štoka in pa T. Ančnik; krajšo lekcijo je vodil tudi P. Bolaffio. Seminar se je končal s tekmovanjem v borbah, kjer je med udeleženci osvojil 3. mesto Željko Pogačnik, član Shinkai Karate Cluba.

Od 22. do 27. avgusta se je v Gradežu odvijal vsedržavni Stage v karateju, v priredbi FITAK. Sodelovali so razni karate mojstri iz Italije: naj omenimo le P. Aschierija, ki je vodil tečaj za tehnične učitelje, H. Henkeja in Sodera, ki sta trenirala agoniste in pa G. Formentona, ki je izpeljal tečaje za karateiste stila Shotokan. Udeležencev je bilo mnogo, med njimi tudi reprezentantka našega kluba.

Poletni seminarji so tako odprli vrata v novo sezono za Shinkai Karate Club. Treningi se ta mesec odvijajo v občinski telovadnici na Proseku (naselje S. Nazario), kasneje pa v Zgoniku. V drugi polovici meseca se bodo iztekli posebni tečaji za začetnike, za višje pasove in za otroke. Prvi trening na Proseku bo v sredo, 10. 9. od 19. do 20. ure, naslednji pa bo v petek (ista ura). Vabijo tudi nove ljubitelje karateja. **(r. m.)**

Na Vrhu v polnem teku teniški turnir

Na ploščadi kulturno-športnega centra na Vrhu je v teh dneh v polnem teku teniški turnir, ki ga tretje leto zaporedoma prireja domače društvo Danica. Letos se je na tekmovanje prijavilo 25 igralcev, med katerimi je tudi več mlajših, ki so celo izločili izkušenejše nasprotnike. Sedaj, ko stopa turnir v odločilno fazo, je pričakovati, da se bo zbralo na Vrhu tudi lepo število gledalcev. Če bo lepo vreme še naprej držalo, se bo turnir predvidoma zaključil prihodnjo soboto.

1. KOLO: R. Ferfolja - Baradel 9:5; S. Ferfolja - Vižintin 14:10, Černic - Fedrigo 7:4; Nanut - Durčik 14:5; Cej - Mosetti 17:1; Komel - Peric 12:5; R. Makuc - D. Devetak 10:9; Zampar - Petejan 9:7; Tomažič - R. Devetak 8:7; A. Pavšič - B. Makuc 9:7; R. Pavšič - Lutman 10:4.

2. KOLO: B. Cotič - R. Ferfolja 16:1; Černic - S. Ferfolja 9:8; A. Cotič - Komel 9:7; Mučič - R. Makuc 14:6; L. Devetak - Zampar 16:2; R. Pavšič - Tommasi 15:3. (mal)

obvestila - obvestila - obvestila - obvestila - obvestila

ATLETSKO DRUŠTVO BOR INFORDATA
vabi mlade, ki bi radi trenirali atletiko, na treninge, ki potekajo vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure na stadionu na Kolonji.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET
obvešča, da je odprto vpisovanje za košarkarski »Kamp 88«, ki bo od 5. do 11. septembra na igrišču Prosvetnega doma na Opčinah, in to za najmlajše letnikov od 1981 do 1974. Kamp bo vodil prof. Marko Burger. Vpisovanje od 12.30 do 14.30 na tel. št. 212237 in 213265 ali v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR
sporoča, da se je začelo vpisovanje za sezono 1988/89 za vse skupine in kategorije ritmične gimnastike in akrobatike. Prijave sprejema vsak dan na društvenem sedežu od 17.30 do 19.30, tudi po telefonu (št. 51377). Za tekmovalno skupino I. in II. selekcije ter juniorke bo prvi trening jutri, 5. t. m., ob 9. uri.

GLAVNI ODBOR ŠZ BOR
sporoča, da bo prva popočitniška seja jutri, 5. septembra, ob 20.30.

ZSŠDI
obvešča, da je zbirno mesto za prijavljence namiznoteniškega kampa jutri, 5. septembra, ob 9. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Kdor se še ni prijavil, lahko to stori na mestu samem.

RADIO OPČINE
obvešča, da bo v četrtek, 8. septembra, ob 17.30 na Radiu Opčine sestanek za oddajo Športna nedelja. Vabljeni so vsi tisti, ki so že sodelovali, in vsi, ki bi radi spoznali informacijo športa preko Radia Opčine.

ŠZ SLOGA
PLANINSKI ODSEK vabi 11. septembra na tradicionalni spominski pohod BAZOVIŠKI JUNAKI. Zbirališče in prijave pred spomenikom NOB v Bazovici ob 11. uri. Odhod ob 10.30.

ŠD KONTOVEL
obvešča, da se nadaljuje tečaj minibasketa še naslednji teden. Treningi se pričenjajo ob 16.30 in jih vodita prof. Meden in Šepec.

SEUL
17. sept. - 8. okt. 1988
Najzanimivejša olimpijska tekmovanja ob uri, ki ti najbolj ustreza!
videoregistratorji PHILIPS
PO UGODNIH CENAH!
HI-FI, VIDEOTAPE, TV COLOR IN SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 225471

Labirint

Rumene trikotne papirnate zastavice nam kažejo pot preko ledenega blodnjaka, preko katerega se prebijamo do vznožja gore. Zastavice so postavili člani nemško-švicarske odprave na Broad Peak, vendar pa so te varljive. Ledenik se namreč premika, tako da je lahko še tako neznatna sprememba v ledni strukturi usodna pri izgubi prave poti. Pravzaprav je pot preko ledenika najbolj podobna spreminjajočemu se labirintu. Nagrada tistega, ki se hitro in brez problema prebije preko tega labirinta, pa je odprta pot na goro brez odvečne potrate energije in izgubljanja živcev. Če pa na tej poti nimaš sreče, se lahko cel dopoldan podiš po blodnjaku snega, leda in hinavskih vodnih potočkov, ki ti zapirajo pot do naslednjega lednega grebenčka, preko katerega dobiš še naslednjo vodno oviro, ta igra pa se nekajkrat ponavlja. Približno na polovici labirinta je pravcata ledena reka, katere se moraš lotiti vedno na različen način, saj si ni bila niti en dan enaka. Enkrat moraš zaviti na desno in jo prekoračiti preko krhkega snežnega mostu, drugič na levo in se prebiti preko nje po ledenih skalnih izboklinah v njej, tretjič pa ti reka pokaže naklonjen obraz, saj še ni prihrumela ledenomrzla voda in je torej njena ledena struga še popolnoma prazna, tako da lahko enostavno stopiš vanjo. Vendar voda prihrumi nenapovedana in v trenutku deroče preplavi strugo, tako da je nekoč Matevž komaj zbežal pred njeno silovitostjo in se rešil na oni breg.

Z Ničom in Mojmirjem se v rednih presledkih vzpenjamo in spuščamo v labirintu ter se borimo proti njegovim oviram, obenem pa molčimo. Daleč pred sabo slišimo Kranjčane, ki se vse bolj oddaljujejo.

Ob padcu v ledeno reko je zmrznila Wandina prijateljica Klara, ki je pokopana na ledeniški groblji morda le kakih deset minut hoda proč od naše baze. Na to ne smem misliti, vendar pa se mi ta labirint zdi vse bolj nelogičen, nerazumljiv.

Labirint. Jazon je v njem ubil Minotavra in se rešil s pomočjo Ariadnine niti, ki je tu ni. Tu so le te banalne rumene zastavice, ki nam niso v nobeno pomoč. Vendar se je Jazon podal v labirint z nekim točnim katarzičnim namenom: da dokončno obračuna z Minotavrom. Kaj pa mi? Ko bomo preko njega, se bo vse šele začelo, zato te katarze ne čutim. Tam preko ni konca poti, tam se komaj zaveš, kaj te šele čaka.

Čudne misli mi rojijo po glavi, vendar pa se prepustim vlogi modernega Jazona in občutkom, ki so vezani z njo. In ti niso pozitivni. Če ni katarze, in danes je ne občutim, pomeni, da svojega cilja ne bomo dosegli, pomeni, da se bomo v kratkem obrnili. Ko skušam odgnati te nadležne misli, dospemo do osrednjega širokega potoka. Prijazen je in nas mirno prepusti preko, saj je skoraj brez vode.

Na melišču pod ozebnikom je vse manj snega, vendar pa napredujemo z dobrim ritmom. Ura je še zelo zgodnja. Nenadoma se nad Broad Peakom zberejo grozeči temni oblaki, ki vse bolj pritiskajo k tlom, tako da se Ničo, ki pleza malo pred mano in Mojmirjem, obrne k nama in kategorično izjavi: »Fanta, jaz se vrnem!« Mojmir nekaj cinca, sam pa hočem nadaljevati pot. Saj so tudi Mišo, Andrej in Mica nadaljevali.

»Kaj pa imaš od tega, da nadaljuješ?« naposled vpraša Ničo. Jaz ga pogledam in se za trenutek zamislim. Ima popolnoma prav. Kaj imam od tega? Da nato pridem v mrazu in morda sneženju do tabora I in mogoče celo še naprej. In potem? Povratek v obupnih pogojih ali pa postanek v kakem višinskem taboru ob slabem vremenu, kar je nadvse duhamoreče? Je res, vendar pa so Kranjčani nadaljevali. Aklimatizacija le nekaj pomeni, jaz pa sem od vseh najmanj aklimatiziran, saj sem preskočil eno turo na goro, kar me lahko še kako drago stane.

Razmišljam, kaj bi, ko pa se tudi Mojmir odloči za povratek, nimam več izbire. Sam ne morem ob prihajajočem slabem vremenu nadaljevati poti, saj so ostali plezalni tovariši že daleč naprej.

Povratek. Morda poraz. Ne, ker je duh ostal trden v želji po izbiri. Vendar pa lahko še tako vedno izbereš pozitivnost, dejstvo je, da smo tokrat obrnili. Poraženi Jazoni, ki nismo ubili Minotavra.

Tudi nazaj grede nam je labirint naklonjen, čeprav je tokrat plesa na sprednjih konicah derez več kot ponavadi. Ne izberemo najboljše poti za povratek. Očitno je, da smo skoncentrirani, da nas nekaj po malem žge. Vsak povratek pred dosegom cilja je pač... poraz, pa naj bodo razlogi zanj še tako tehtni. Saj je največja človekova zmaga prav sprejemanje poraza. Tega se učimo celo življenje in še ni dovolj, saj se v ključnem trenutku večkrat spozabimo, da je prav to življenje nujno sestavljeno iz zmag in porazov. Problem je, kako jih znamo sprejemati, tako ene kot druge. Današnji poraz, ki pa je zmaga obenem, saj ni bila izbira lahka niti za Ničo, ki je umik predlagal, sprejmem malce nejevoljno. Ko pa se nad nami vse bolj gostijo zlovešče temnosive gmote, se obenem tudi vse bolj zavedam, da je meja med zmago in porazom tako neznatna, da postane skoraj nevidna. Slaba volja pa bo v bazi minila.

novo v zamejski telesni kulturi

ALDO RUPEL

Pogledi, popis dejavnosti in društev **52.**

Leta 1983 je bila ob kotalkališču dograjena tudi manjša ploščad, ki je bila najprej prekrita s platnom, leta '86 pa je dobila trajno montažno streho. To je bistveno izboljšalo pogoje dela. Odsek je prva leta obstoja organiziral revijo vsako leto, v zadnjem času pa si revije sledijo v dveletnih presledkih. V spomin na kotalkarja Pavla Sedmaka so trikrat organizirali mednarodno kotalkarsko tekmovanje z udeležbo skupin iz Nemčije, Švice, Jugoslavije in Italije. Leta 1987 so prvič organizirali tudi mednarodni kotalkarski kamp z udeležbo več kot sto atletov iz Italije, Švice in Jugoslavije.

Naslovi in plasmaji Poletovih kotalkarjev:

1981:

Samo Kokorovec državni prvak naraščajnikov.

1982:

Damjan Kosmač državni prvak naraščajnikov.

1983:

Samo Kokorovec državni članski prvak in tretji v prostem programu ter v kombinaciji na evropskem kadetskem prvenstu.

1984:

Samo Kokorovec evropski kadetski prvak v obveznih likih, prostem programu im kombinaciji; drugi v obveznih likih, prostem programu in v kombinaciji na italijanskem državnem prvenstvu.

1985:

Samo Kokorovec evropski mladinski prvak v prostem programu, drugi v obveznih likih in kombinaciji; drugi v prostem programu, obveznih likih in kombinaciji na italijanskem državnem prvenstvu. Zmagovalec evropskega pokala v mladinski kategoriji.

Damjan Kosmač drugi v prostem programu in v kombinaciji na evropskem kadetskem prvenstvu.

1986:

Samo Kokorovec evropski mladinski prvak v prostem programu in kombinaciji, drugi v obveznih likih. Italijanski prvak v obveznih likih in kombinaciji, drugi v prostem programu.

Damjan Kosmač zmagovalec evropskega pokala v kategoriji mladincev.

Mitja Kokorovec tretji v obveznih likih na italijanskem državnem prvenstvu za mladince.

1987:

Samo Kokorovec drugi v kombinaciji na članskem svetovnem prvenstvu. Zagovalec nemškega pokala in evropskega pokala za člane. Drugi v prostem programu, obveznih likih in v kombinaciji na absolutnem državnem prvenstvu.

ŠD Polet je bilo eden glavnih pobudnikov ŠZ Jadran. Poleg igralcev je društvo »prispevalo«, da je Jadran dobil tudi skupino odbornikov, ki je v vsem tem obdobju društvu sledilo.

Zaradi tega so v košarkarskem odseku doživeli krizo, ki ni dovolila, da bi se odsek razvil po načrtih. Moramo pa z druge strani priznati, da je večina košarkarjev odlično opravila svojo nalogo pri Jadranu. Iz vrst teh igralcev so zrastli nekateri odborniki in trenerji.

Na nivoju mladinske košarke imajo letos tri ekipe. Ena igra v kategoriji naraščajnikov, imajo pa še dve ekipi, ki nastopata v prvenstvu »Zini & Rosenwasser« v minikošarki. V minikošarki že drugo leto zapored igrajo za Trofejo Jadrana.

Poleg rednih tekmovanj in prvenstev je odsek organiziral ob 20-letnici Poleta turnir, na katerem so nastopila vsa slovenska tržaška zamejska društva, ki gojijo košarko.

Od leta 1977 naprej je bilo delovanje balinarskega odseka okrnjeno zaradi spora z matičnim društvom. Zaradi tega se je jedro igralcev oddaljilo od društva in prestopilo v vrste drugih moštev. Leta 1981 so se razmere izgladile.

Od leta 1981 naprej je društvo želo kopico pomembnih uspehov:

Balinarji so dvakrat osvojili 1. mesto v zamejski balinarski ligi. Temu gre pristaviti še eno 1. mesto v isti ligi, ki je bilo osvojeno ex aequo z društvom Gradina iz Doberdoba. V zamejski balinarski ligi pa so še dvakrat osvojili 2. mesto.

Društvo se lahko ponaša z naslovom pokrajinskega prvaka v četverkah. Isti igralci so nastopili v državnem finalu in tam osvojili 9. mesto med 64 četverkami C lige.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

4. septembra 1988

Val stavk pred začetkom šolskega leta v BiH

Učitelji zahtevajo občutno povečanje osebnih dohodkov

ZENICA — Jutri se bodo v Bosni in Hercegovini ponovno odprla šolska vrata, toda v nekaterih mestih se šolarjem obetajo podaljšane počitnice. Tako je približno 900 učiteljev iz Zenice, 500 iz Mostarja in učno osebje osnovne šole Vladimir Nazor iz Vareša najavilo stavko, če jim ne povečajo osebnih dohodkov.

Položaj na šolah je precej napet, učno osebje pa dobiva izredno nizke osebne dohodke. Trenutno v poprečju zaslužijo približno 240 tisoč din (nekaj več kot 100 tisoč lir), zahtevajo pa, da jim občinske in republiška izobraževalna skupnost osebne dohodke zvišajo na 570 tisoč dinarjev mesečno.

Stavka bo po trditvah učiteljev trajala toliko časa, dokler ne ugodijo njihovim materialnim zahtevam. Trenutno potekajo med predstavniki učiteljev in predstavniki oblasti v BiH pogovori, na katerih skušajo učitelje pregovoriti, da bi vsaj začeli s poukom in nato poučevali še do 15. septembra, ko bo skupščina Bosne in Hercegovine razpravljala o možnostih za izboljšanje osebnih dohodkov izobraževalnega kadra v republiki.

Trenutno je najtežji položaj v Zenici, kjer je izvršni odbor občinske skupščine stavko prepovedal, učiteljem pa ukazal, da jutri normalno začnejo z novim šolskim letom. Učiteljem so tudi pripravljeni zvišati osebne dohodke za 20 do 30%, nikakor pa ne mislijo pristati na zahtevo učnega osebja, da se jim plače dvignejo na 570 tisoč din mesečno. Kako se bo zaplet končal, se bo videlo že jutri, toda zeniški učitelji trdijo, da se ne bodo uklonili občinskemu ukazu.

Ob napovedanih stavkah učiteljev v Bosni in Hercegovini pa so včeraj v Osijeku začeli stavkati vozniki mestnih avtobusov in tramvajev. Tudi oni zahtevajo povečanje plač za 50 do 100 odstotkov, istočasno pa naj bi se tudi mestni prevoz podražil za 75 odstotkov. Te njihove zahteve so že obravnavali na občini, kjer so ugotovili, da niso realne in da bi osebne dohodke voznikov lahko do konca leta povišali največ za 25 odstotkov.

Včeraj na beneškem filmskem festivalu

Reklama in zajec ugnala resne filme

Bob Hoskins (Eddie Valiant) in Joanna Cassidy (Dolores) v težavah zaradi mr. Rabbita

BENETKE — »Posnel sem film, da bi zapolnil luknjo med dvema reklamama.« Predstavitev filma *Življenje je dolga mirna reka*, ki je bil na programu v netekmovalni sekciji Benetke noč, je neobičajna, a povsem v skladu z življenjsko filozofijo mladega avtorja Etienna Chatilieza. Njegovo ime je italijanskim gledalcem popolnoma tuje, vendar ga najbrž poznajo ljubitelji avtorskih reklam. Chatieliez je namreč podpisal niz norih reklamnih vložkov za verigo francoskih veletrgovin Eram, ki prodajajo izključno obuvala po zadnji modi in to po izredno nizkih cenah.

Režiser, ki je znal prodajati plastične čevlje, ki se razsujejo po prvi plohi, mora biti očitno spreten, zato nekateri nismo bili presenečeni nad rezultatom njegove prve filmske režije. *Življenje je dolga in mirna reka* je namreč zlobna komedija, v kateri se prepletata vsakdanje (in običajno kruto) življenje ter svet, ki nam ga vsiljuje reklama. Filmska zgodba je sestavljena kot kita, ki jo spletemo iz treh enako debelih šopov las in se konča s pentljo. V filmu nastopata dve družini in pol: družina Le Quesnoy, družina Groseille in »družina« priletnega ginekologa, ki ima bolno ženo in zanemarjeno ljubico, in dve polovični družini ne naredita ene. Pri Le Quesnoyevih se obnašajo kot v družinah slavnih reklam za italijanske špagete in drugo pašto. Zakonca imata pet otrok, trapasto hišno pomočnico in veliko prijateljev med modernimi duhovniki. Tudi pri Groseillovih je veliko otrok, vendar se ti odločno ne znajo obnašati pri mizi. Oče je invalid (posledice alžirske vojne), mati je debela, hči prešuštnica, sin posiljevalec, druga dva pa tatiča.

Kaj imata družini skupnega? Obe sta žrtvi maščevalnih popadkov medicinske sestre, ki ji je ginekolog obljubil, da bo z njo praznoval božično vilijo, a jo pusti samo, ker ga soproga čaka na neki večerji. Ljubica ni športni tip, zato se pošteno razjezi in zamenja dve zibelki... Bodočim gledalcem lahko izdam le to skrivnost, da je Le Quesnoyeva Bernadette hči debelušne Groseillove, Groseillov Momo pa sin direktorja električne družbe, M. Le Quesnoya. V hitrem tempu, ki ga običajno zahteva reklama, je filma konec kot bi trenil, gledalcem pa ostane v spominu le sporočilo, da »življenje *ni* dolga in mirna reka«.

S tem globokim filozofskim dognanjem se najbrž strinja tudi detektiv Eddie Valiant, ki mora za režiserja Zemeckisa in producenta Spielberga rešiti zagonetno uganko: *Kdo je ugnal Rogerja Rabbita*. Ker je to kriminalka, ne bom razodela razpleta in se bom omejila na »obnovo« filma. Glede na to, da je pripoved o zajcu Rogerju Rabbitu pol risanka in pol igrani film pa bi to zahtevalo veliko prostora in bom zato rekla le, da je nekdo obtožil zajca, da je umoril ljubimca svoje božansko lepe žene, nekdo drug pa bi rad uničil Toontown (Mesto risank), ker so mnogim vragolije pač v napoto. *Kdo je ugnal Rogerja Rabbita* ima nadvse razburljiv začetek (pet minut enkratnega risanega filma), nato se ritem nekoliko poleže, čeprav ohranja peščico suzpanza do mitičnega zaključka »That's All Folks«. Režiserja Zemeckisa, ki je že podpisal režiji *Lova na zeleni zaklad* in *Nazaj v prihodnost*, bi vprašala le, če je film namenjen mlajšim gledalcem. Najbrž ne, in to iz vrste temeljnih razlogov: najmlajši ne poznajo ameriških »cartoonov« (od Bugsa Bunnyja do Silvestra), ne bi razumeli filmskih namigovanj (obešalnik z glavo malteškega sokola ali Betty Boop, ki prodaja cigarete v nočnem lokalu, ker so barvne risanke osenčile črno-bele zvezde in je zato ostala brez službe), Jessica Rabbit pa je tako provokantna, da bi se lahko kdo od Scorsesejevih cenzorjev užalil in zahteval, da film prepovejo mladini pod 16. letom.

Tako Chatiliez kot Zemeckis pa nista bila deležna projekcije v tekmovalni sekciji. Slednjo čast sta si včeraj delila brazilski režiser Rodolfo Brandao *(Dede Mamata)* in Španec Jaime Camino *(Črno-belo)*. Prvi se je pomeril v pogumnem filmu na politično temo, drugi pa je končno realiziral svojevrstne otroške sanje in s filmsko kamero stopil v Velasquezovo sliko Las menines. Dobra volja je res najbolja, vendar je treba filme graditi iz trdnejše snovi kot so lahko sanje ali prividi, ki nam jih nudi kokain. Brazilski film *Dede Mamata se trudi, da bi pokazal, kako deluje politična represija, kako mučijo komuniste, kako je poštenjakom hudo v državi, kjer ni demokracije, pa kaj, ko režiserju »uspe« enkratna filmska scena v kateri mladi Dede prej voha kokain in se nato zatopi v branje temeljnih del marksistične literature, kot bi tega ne zmogel brez halucinogene pomoči.*

Tudi Camino je bil v škripcih, saj je tako zapletel filmski klobčič, da ga v poldrugi uri ni utegnil razmotati. Kot otrok je hotel vstopiti v Velasquezovo sliko in se igrati s špansko Infanto, kot odrasel je to menda naredil, ko je snemal film, igral pa se je tako dolgo, da še sam ne ve ali je v Črno-belem otrok ali odrasel. Tega tudi sama nisem razumela in me zelo tolaži dejstvo, da je bilo sinoči na Lidu mnogo takih, ki jih je mučilo isto vprašanje.

EVA FORNAZARIČ

Koncert za Amnesty

Rock zvezdnik Bruce Springsteen se je v Londonu skupaj z vrsto drugih slavnih popevkarjev udeležil koncerta v podporo Amnesty International (Telefoto AP)

Višje kazni za odgovorne v malvinski vojni

BUENOS AIRES — Z zahtevo po daljših in strožjih kaznih se je končal prvi del razprave proti argentinskim generalom, ki so sprožili falklandsko (malvinsko) vojno. Zvezno sodišče bo moralo sedaj odločiti, ali osvoji zahteve javnega tožilca Luisa Morena Ocampa, ali pa potrdi prvostopenjsko razsodbo vojaškega sodišča, ki je obtožence obsodilo na milejše kazni.

Za bivšega predsednika generala Leopolda Galtierija je Ocampo zahteval 20 let zapora (vojaško sodišče mu je prisodilo 12), za admirala Jorgeja Anayo 18 let (prej 14) in za poveljnika letalstva generala Basilia Lami Doza 15 let (prej 8). Ocampo je zahteval visoke zaporne kazni tudi za druge oficirje, ki jih na prvem procesu niso obsodili.

Ženska ugonobila ameriškega viceadmirala

WASHINGTON — *Administrativno so ga upokojili in ga degradirali, da pa ne bi bilo dvomov, so mu poslali še pismeni opomin. Tako je končal svojo vojaško kariero ameriški viceadmiral Kendall Moranville, bivši poveljnik šestega sredozemskega brodovja. Za admirala s tremi zvezdicami, ki so mu napovedovali napredovanje v sam vrh ameriške admiralitete, je bila usodna brhka Italijanka. Bivši viceadmiral je namreč svoji prijateljici (imena niso sporočili, zaposlena je bila pri oskrbovalni službi ZDA v Neaplju) omogočil, da je lahko potovala z ameriškimi vojaškimi letali, kar vojaški pravilnik uvršča med »upravne nepravilnosti«.*

Kazen je bila torej izredno stroga, a kaj ko so Američani v tem predvolilnem obdobju postali puritansko strogi. Moranville je imel pač smolo, da ni sestrelil kakega potniškega letala, temveč se je zatelebanil v žensko, kar je za branitelje zahodne omike v zadnjem obdobju skrajno nevarno, saj jo je tudi Hart skupil zaradi navadne kikle.

OMNIACOMMERCE
di S. Savarin

IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 360380 - 360614
Telex 460129 OMNIAC I

Filiala: GORICA
Ul. Carducci 28/7
Tel. (0481) 30366

SIAT SERVIZI INDUSTRIALI AUTO TECNICI

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 362684

FILIALA V GORICI: Ul. Carducci 28/7
Tel. (0481) 31669